

WORKSHOP 1 SINT-JOZEF AMBACHTSMANKERK

Ontwerpend haalbaarheidsonderzoek n.a.v. de **herbestemming** van de Sint-Jozef Ambachtsman kerk te Ginderbuiten (Mol)

presentatie

29.02.2024

in opdracht van:
GEMEENTE MOL

projectbegeleiding:
Kerkplus Provincie Antwerpen

ontwerpteam:
STUDIO OPEN KERKEN
Tijdelijke handelsvereniging en onderzoeksgroep: **Petillon Ceuppens**, RE-ST en endeavour.

onderwerp haalbaarheidsstudie:
SINT-JOZEF AMBACHTSMAN KERK
Brandstraat
2400 Mol (Ginderbuiten)

inhoud presentatie

1. AANLEIDING EN CONTEXT OPDRACHT
2. PARTICIPATIETRAJECT
3. ONDERZOEKSSCENARIO's KERKGEBOUW
4. ONDERZOEKSSCENARIO's PUBLIEKE RUIMTE
5. VERLOOP VAN DE AVOND

Zicht op hoofdtoegang van de kerk

1. AANLEIDING EN CONTEXT VAN DE OPDRACHT

CONTEXT

Sint-Jozef Ambachtsmankerk te Ginderbuiten

1. kerk
2. parochiecentrum
3. scouts
4. Basisschool Klimop
5. Gibo Galbergen/ Saigo
6. middenschool
7. station Mol
8. jeugdverblijf Galbergen
9. Pimpnieuw

CONTEXT

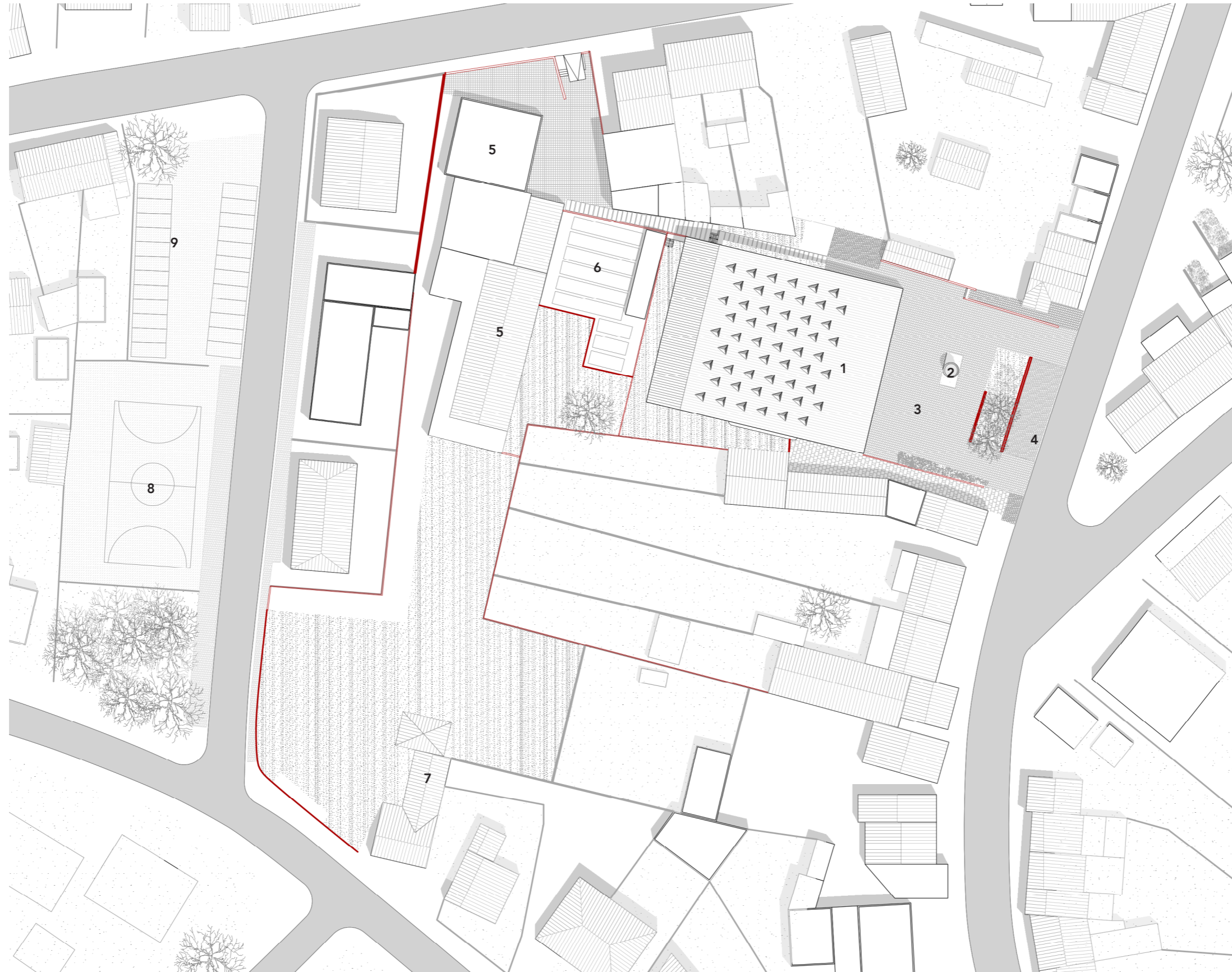
Sint-Jozef Ambachtsmankerk te Ginderbuiten

Luchtfoto

SITE

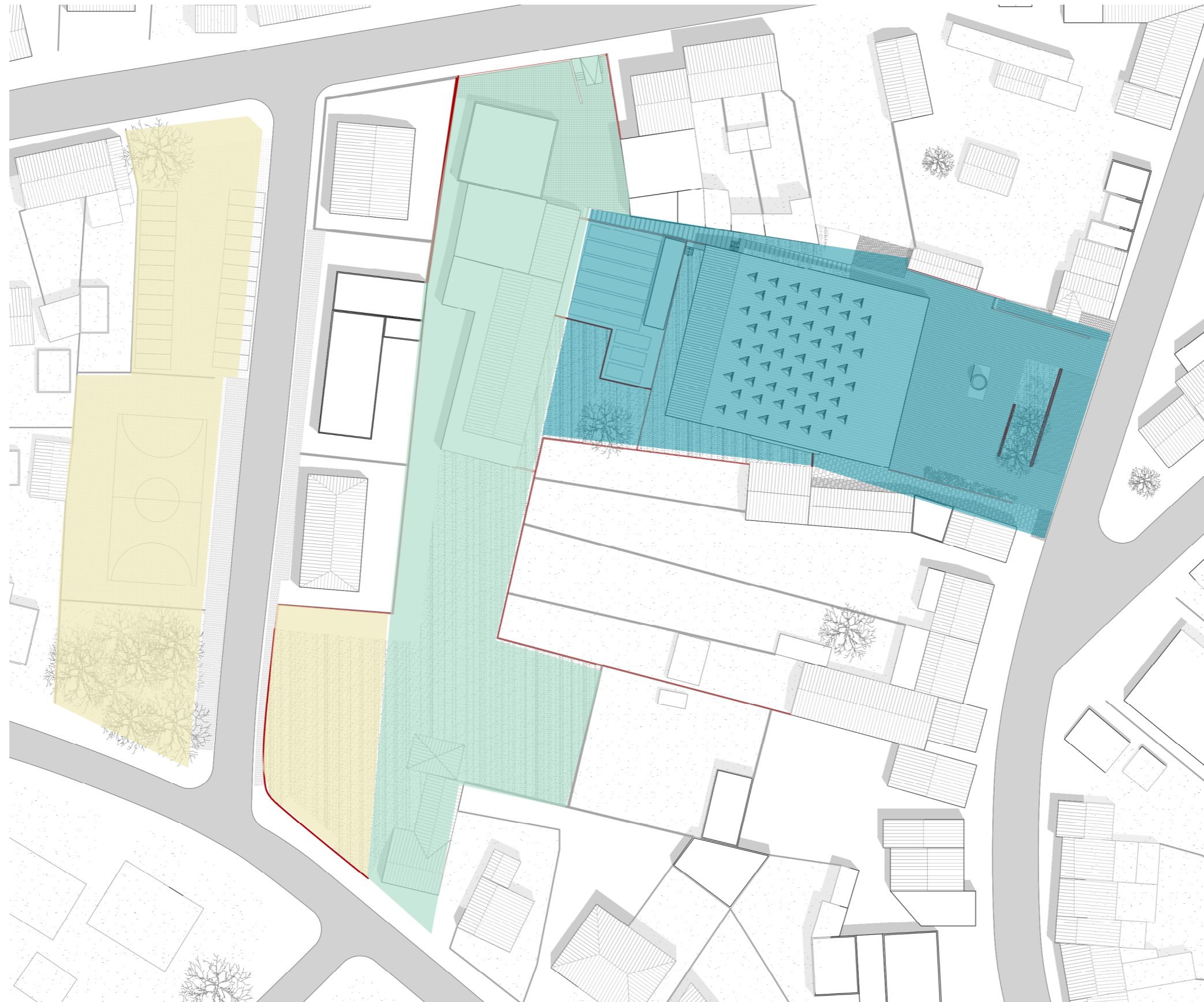
Sint-Jozef Ambachtsmankerk te Ginderbuiten

- 1. kerk
- 2. toren
- 3. kerkplein
- 4. bushalte
- 5. parochiecentrum
- 6. petanque
- 7. scouts
- 8. sportveld/speelveld
- 9. parking

SITE

Eigendomsstructuur

- gemeente Mol
- dekenaat Zuiderkempen regio Mol
- kerkfabriek Mol-Centrum

IDENTIFICATIE

Parochiekerk Sint-Jozef Ambachtsman

ADRES

Kapellestraat 92, 2400 Mol

EIGENAAR

Kerkfabriek Mol-Centrum - ontwijd

OPPERVLAKTE

TERREIN: 0000 m² (kerk + kerktuin)

GEBOUW: 000 m² (schip: 114 m²; koor: 60 m²; sacristie: 18 m²)

BOUWPERIODE

1967-1968

ARCHITECT

Paul Meekels

BESCHERMING

Parochiekerk Sint-Jozef Ambachtsman is aangeduid als (ID:52815):

- vastgesteld bouwkundig erfgoed

OPDRACHT

Haalbaarheidsstudie herbestemming

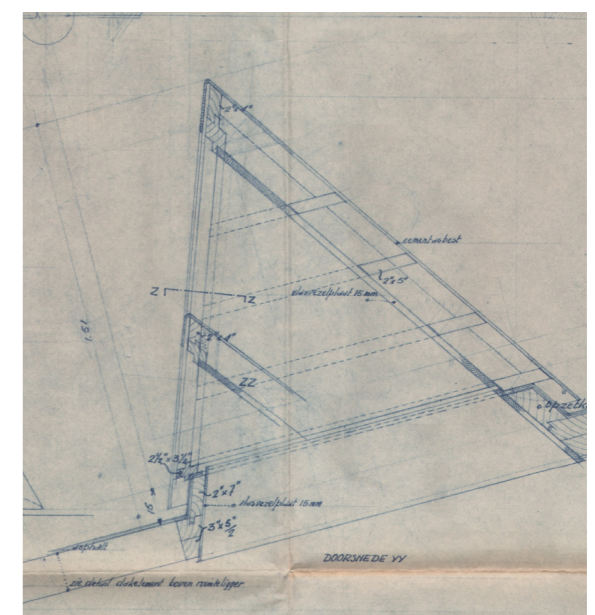
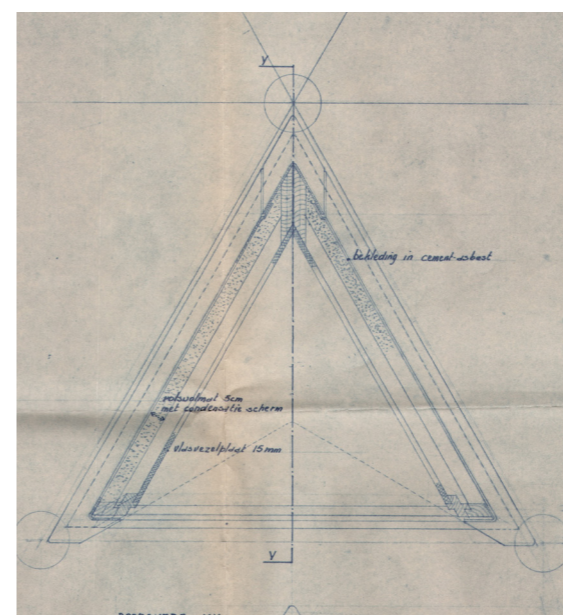
Zicht op hoofdtoegang van de kerk

KERKGEBOUW

koperen dakdekking - geplaatst over asbest aan dakkoepels?

De 47 dakkoepels zijn beeldbepalend en bepalen samen met het 3D vakwerk de waarde van het dak. om te gaan.

Oorspronkelijk werden de koepels bekleed in cement-asbest, hetgeen nog steeds onder het koper aanwezig zou zijn. Deconstructief onderzoek dient hier voldoende omzichtig mee om te gaan.

KERKGEBOUW

koperen dakbekleding

De oorspronkelijke dakbekleding werd vervangen door een koperen dak met enkelvoudige staande naad. De koperbekleding is gepatineerd, maar lijkt verder in goede staat te zijn.

KERKGEBOUW

interieur

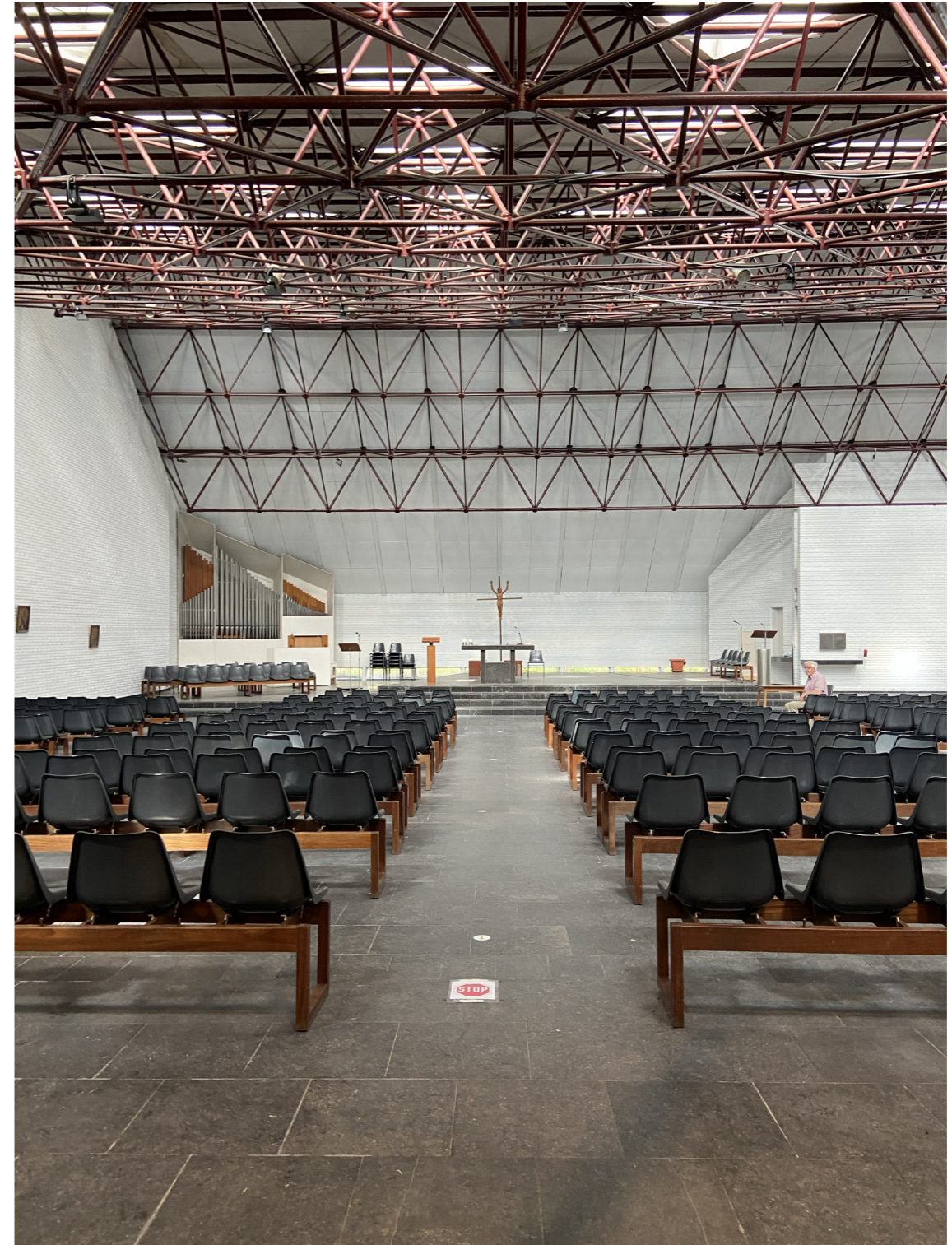
foto's kerkzaal (2023) - kenmerkende dakstructuur

KERKGEBOUW

interieur

foto's kerkzaal (2023) - kenmerkende dakstructuur

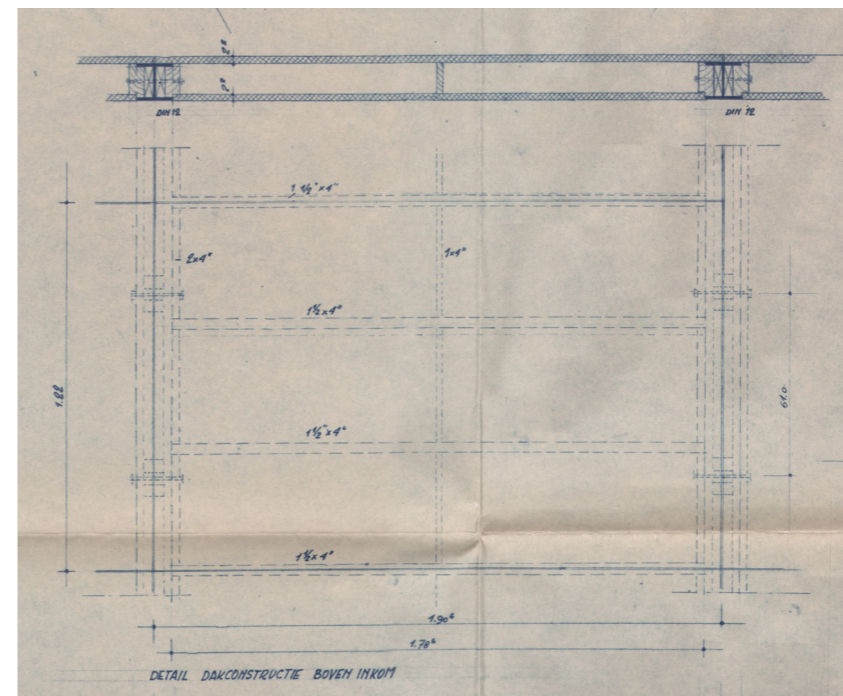

KERKGEBOUW

structureel principe van het dak

De stalen 3D-vakwerken dragen af op betonnen kolommen verborgen achter het metselwerk. In het dakvlak liggen stalen I-liggers (DIN14 en 12) op het 3D vakwerk, doorlopend en uitkragend tot aan achtergevel en voorgevel.

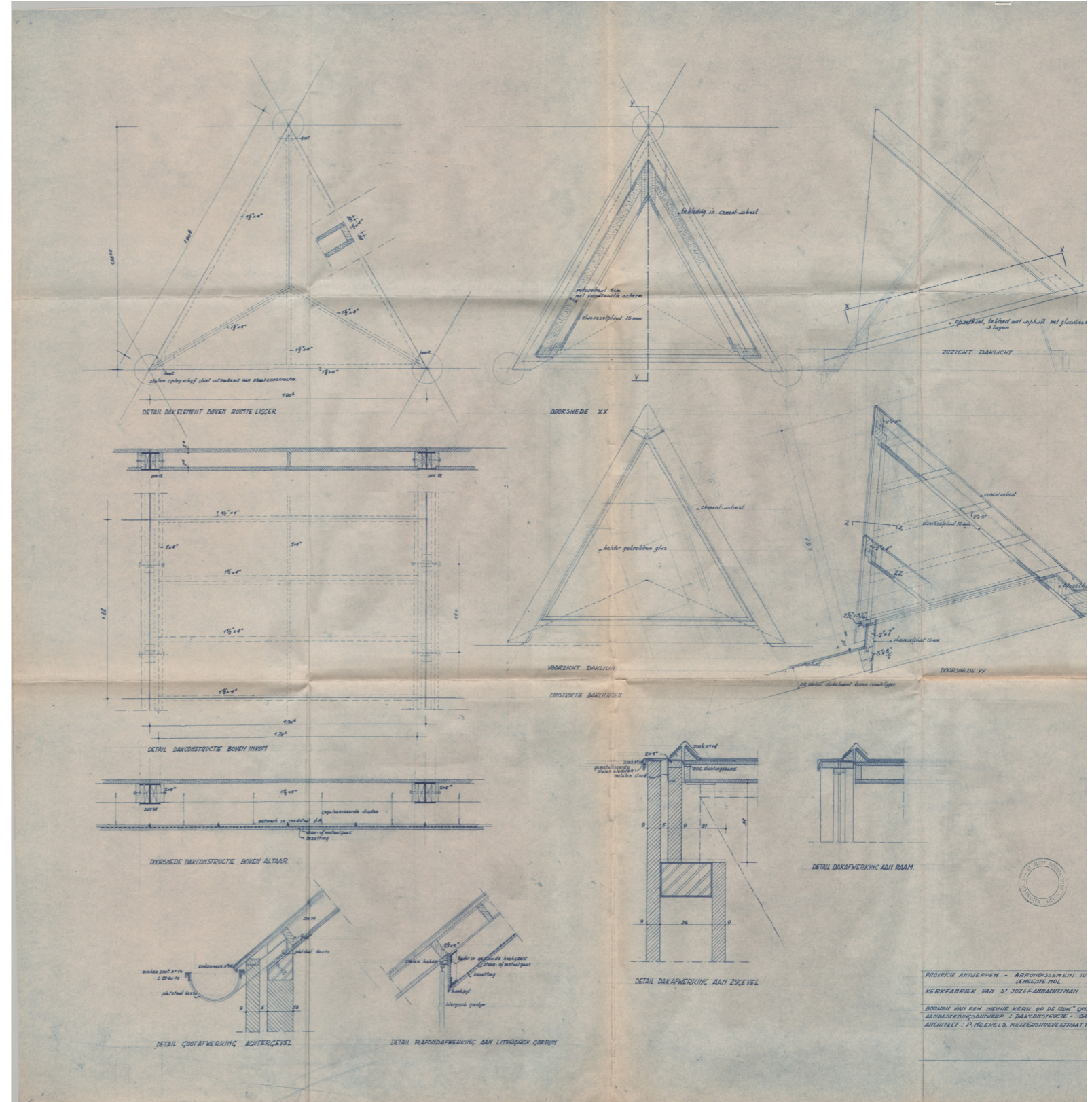
De stalen I-liggers dragen finaal af op voorgevel en achtergevel, zichtbaar adhv de ingemetste betonsloffen.

KERKGEBOUW

aantastingen door infiltratie van hemelwater via het dak - bestaande dakopbouw

het verlaagde plafond vertoont schade door hemelwaterinfiltratie

oorspronkelijk detailtekeningen van verschillende onderdelen van het dak

KERKGEBOUW

interieur

foto's fragmenten kerkzaal (2023)

KERKGEBOUW

architecturale waarde

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Parochiekerk Sint-Jozef Ambachtsman](#)
Deze vaststelling is geldig sinds 29-03-2019

Beschrijving

Moderne zaalkerk van 1967 (eerstesteenlegging) - 1968 (inwijding) naar ontwerp van Paul Meekels, gelegen nabij de driesprong Ginderbuiten/Brandstraat. Bij het ontwerp van de kerk moest rekening gehouden worden met de vorm van het bouwperceel dat vrij smal en diep is en gelegen te midden van lintbebouwing; vandaar dat de kerk zich ietwat achterin bevindt met aandachtspunt aan de straatzijde in de vorm van de vrijstaande ronde toren.

Vermits de kerk slechts aan één zijde goed zichtbaar is wordt trouwens alle aandacht gericht op de voorgevel. Eenvoudige baksteenbouw op rechthoekige plattegrond onder mank zadeldak met talrijke piramidale dakvensters, de enige verlichtingsbron. Vrijstaande ronde toren van beton.

Sober, modern *interieur* met hellend vloervlak en vrij complexe stalen dakstructuur met talrijke lichtkappen. *Mobilair*. Gepolychromeerd Madonnabeeld, afkomstig uit de oude kapel, circa 1700; moderne piëta, hardsteen, van de hand van Smits (Antwerpen). Orgel door ir. Pels (Herselt), eind jaren 1970.

- Afdeling Ruimtelijke Ordening, Huisvesting, Monumenten & Landschappen, Afdeling Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumentenzorg Antwerpen, Monumenten en Landschappen, Dossier A/1079.

Bron: KENNES H. & STEYAERT R. 2002: *Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Antwerpen, Arrondissement Turnhout, Kanton Mol*, Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 16n5, Brussel - Turnhout.

Auteurs: [Kennens, Hilde](#)

Datum: 2002

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: [Agentschap Onroerend Erfgoed \(AOE\)](#)

Provincie
Antwerpen

Gemeente
Mol

Deelgemeente
Mol

Straat
Brandstraat

Locatie
Brandstraat zonder nummer (Mol)

Nauwkeurigheid zone
Tot op 15m

Oppervlakte zone
3 242m²

Fysieke status
Bewaard

Erfgoedwaarde
Aanwezig

Links
[Projectdossier over de bouw van de parochiekerk Sint-Jozef Ambachtsman in Mol \(Brandstraat\) | VAI Collectie](#)

Typologie: [parochiekerken](#)

KERKGEBOUW

architecturale waarde

Meekels, Paul

ID: 3612 URI: <https://id.erfgoed.net/personen/3612>

Beschrijving

Paul Meekels (°1929, Merksem) is een belangrijk naoorlogs architect met overwegend realisaties in het Antwerpse. Meekels volgde en volbracht in de periode 1947-1952 de opleidingen architectuur en stedenbouw aan het Nationaal Hoger Instituut voor Bouwkunde en Stedenbouw (NHIBS) in Antwerpen. Hierna volgde een stage van twee jaar bij het architectenbureau Stany Dietvors, gevolgd door een stage aan het bureau van Léon Stynen en Paul De Meyer (1954-1955). Aansluitend bleef hij partner bij het kantoor Stynen – De Meyer – Bresseleers - Meekels tot 1959.

Meekels bezocht de tentoonstelling 'Het Nieuwe Wonen' in Antwerpen in 1953, waar hij een interieur van Jul De Roover zag. Met De Roover deelde hij de visie dat architectuur een 'gesamtkunstwerk' moet zijn, waarbij de architect zowel de woning zelf als de invulling ervan voorziet. Ook de functionele inrichting die werd getoond op deze tentoonstelling zal Meekels incorporeren in zijn realisaties.

In de zomer van 1953 kreeg Meekels de kans te verblijven in Unité d'Habitation in Marseille van Le Corbusier. Dit betekende het begin van een grote interesse voor Le Corbusier. Meekels kwam hier in aanraking met het modulator-systeem van Le Corbusier, waarbij de menselijke maat als uitgangspunt voor architectuurontwerp wordt gebruikt. Dit zal Meekels ook zelf toepassen. Ook bezocht Meekels de Chapelle Notre-Dame du Haut in Ronchamps van Le Corbusier, die op dat moment nog in aanbouw was. Deze kerk liet zo'n diepe indruk na op Meekels, dat hij ze jaarlijks zal bezoeken. Hij was vooral onder de indruk van de revolutionaire vormgeving en de wisselwerking tussen materie en licht.

Paul Meekels als belangrijk na-oorlogs architect

Alternatieve namen

Pol

Doopnaam

Paul Mathieu Theodoor

Geboortedatum

03-05-1929

Geboorteplaats

Merksem (Antwerpen)

Beroep, opleiding of typering

architect

Vestigingsplaats(en)

**Berchem (Antwerpen),
Rijsheuvelsstraat 66 (1978),
Merksem (Antwerpen), Van Praetlei
77 (1954), Wilrijk (Antwerpen),
Keizershoevestraat 1 (1958-1978)**

Links

[Archief van Paul Meekels I VAI
Collectie](#)

Vlaams

Architectuur

instituut

Archiefhub

Archief van Paul Meekels

Identificatie

Referentienummer: BE/653717/0063-PM
Naam: BE/653717/0063-PM, Archief van Paul Meekels
Begindatum: 1966
Einddatum: 1996
Omvang: 8 m (65 archiefdozen, 2 fotodozen), 1 tekeningomslagen (plannenkast)

Inhoud

Het archief bestaat uit een reeks projectdossiers, documentatie en een reeks foto's. Een dossier bevat onder meer voorontwerpen en tekeningen, lastenboeken, knipsels.

[MEER INFO](#)

werken en tekeningen van Paul Meekels zijn opgenomen in het Vai-archief

KERKGEBOUW

architecturale waarde

Paul Meekels

Het groeiend aantal opdrachten verplichten Léon Stynen en Paul De Meyer om in het midden van de jaren vijftig op zoek te gaan naar versterking van het architectenbureau. Dankzij hun contacten in de Antwerpse academie slagen ze erin om twee beloftevolle architecten aan te trekken: Walter Bresseleers (1927-1980) en Paul Meekels (1929). De vier architecten richten in 1956 een vennootschap op. In de daaropvolgende jaren bepalen de twee jonge architecten mee de werking en output van het bureau. Dankzij de inbreng van Bresseleers en Meekels er meer ruimte is voor vernieuwing en experiment. Sommige ontwerpen, zoals de woning Luft van Meekels (Kapellen, 1955) zijn speels en eerder atypisch in vergelijking met het overige werk van het bureau. Opvallend zijn ook de intrede van het modulair ontwerpen, het werken met prefabelementen, split-levels en patio's, het gevarieerd materiaalgebruik en de steeds weerkerende functionele plattegronden. Meekels blijft slechts tot het einde van de jaren 1950 vennoot van Léon Stynen. Hij werkt zich vervolgens in de kijker met het industriecomplex van Janssen Pharmaceutica in Beerse en enkele bijzondere brutalistische kerken. Datzelfde rationele minimalisme vind je ook terug in zijn talrijke ontwerpen voor stadswoningen en landhuizen in en rond Antwerpen.

In het interview staat Meekels stil bij zijn jeugd, de architectenopleiding aan de Antwerpse academie en de samenwerking met Stynen en De Meyer. Hij vertelt over Stynen als architectuurpedagoog, de organisatie van het architectenbureau en de ontwerpmethodiek die de ontwerpers hanteren. Interessante passages gaan onder meer over Meekels ontdekking van Le Corbusier, het gebruik van de Modulor en Stynens belangstelling voor binnenhuisinrichting. Veel aandacht gaat ook naar de projecten zelf waaraan hij in deze periode werkte, zoals de woning Luft, expo 58, de school in Kessel-Lo en het EBES-kantoorgebouw.

"Er werden formidabel veel binnenzichten getekend. Wat een architect gewoonlijk niet doet. Die maakt de gevels en een plan en een doorsnede en daar gaat ie. Bij Stynen was dat niet geval. ...Bij Stynen had je niet alleen architectuur, je moest je ook bezighouden met het binnenhuis."

- Paul Meekels

KERKGEBOUW

architecturale waarde

Catholic Territories in a Suburban Landscape: Religion and Urbanization in Belgium, 1945-1975

Parish church of Christ Ressuscité in Tubize (La Bruyère), designed by the Swiss architect J.-M. Ellenberger, 1958 (Weyns, 2015)

KERKGEBOUW

architecturale waarde

Call: two junior PhD researchers for project: ‘Meaning and Material. Towards a Multidisciplinary Assessment of Post-War Church Roofs in a Context of Adaptive Reuse’.

[Sven Sterken](#) (FA), together with [Stéphanie Van de Voorde](#) (VUB), managed to secure funding from the FWO for their research project ‘Meaning and Material. Towards a Multidisciplinary Assessment of Post-War Church Roofs in a Context of Adaptive Reuse’. The project is designed to be carried out by two junior PhD researchers between January 2023 - December 2026. If you know about any potential candidates, please contact Sven!

Abstract of the project: In the 1960s church building boom, novel building materials and construction methods were largely used. Laminated timber, prestressed concrete or steel ‘space frames’ allowed for large, open spaces and were often left exposed as an explicit token of modernity. Today, where the future of church buildings increasingly depends on their potential to accommodate new uses, the stability and energy performance of their roof structures is often enhanced with disregard for their historical significance, heritage value and spatial qualities. With a view to counterbalance this tendency, this research borrows methods and concepts from Construction History, Conservation Theory, Building Pathology and Architectural Design, and combines empirical research with critical reflection and integration. It aims to 1) uncover how structural innovation contributed to the typological renewal of church building in the 1960s; 2) facilitate the diagnosis and remediation of material defects in their roof structures; 3) reinterpret traditional heritage criteria to the specificity of post-war buildings; and 4) provide essential clues on how to intervene in these buildings with respect for their specific aesthetical, spatial and structural aspects, and adapt them to the technical and functional challenges of the future. The project will engage two junior researchers (Joint PhDs between KU Leuven/Faculty of Architecture and VUB/Department of Architectural Engineering).

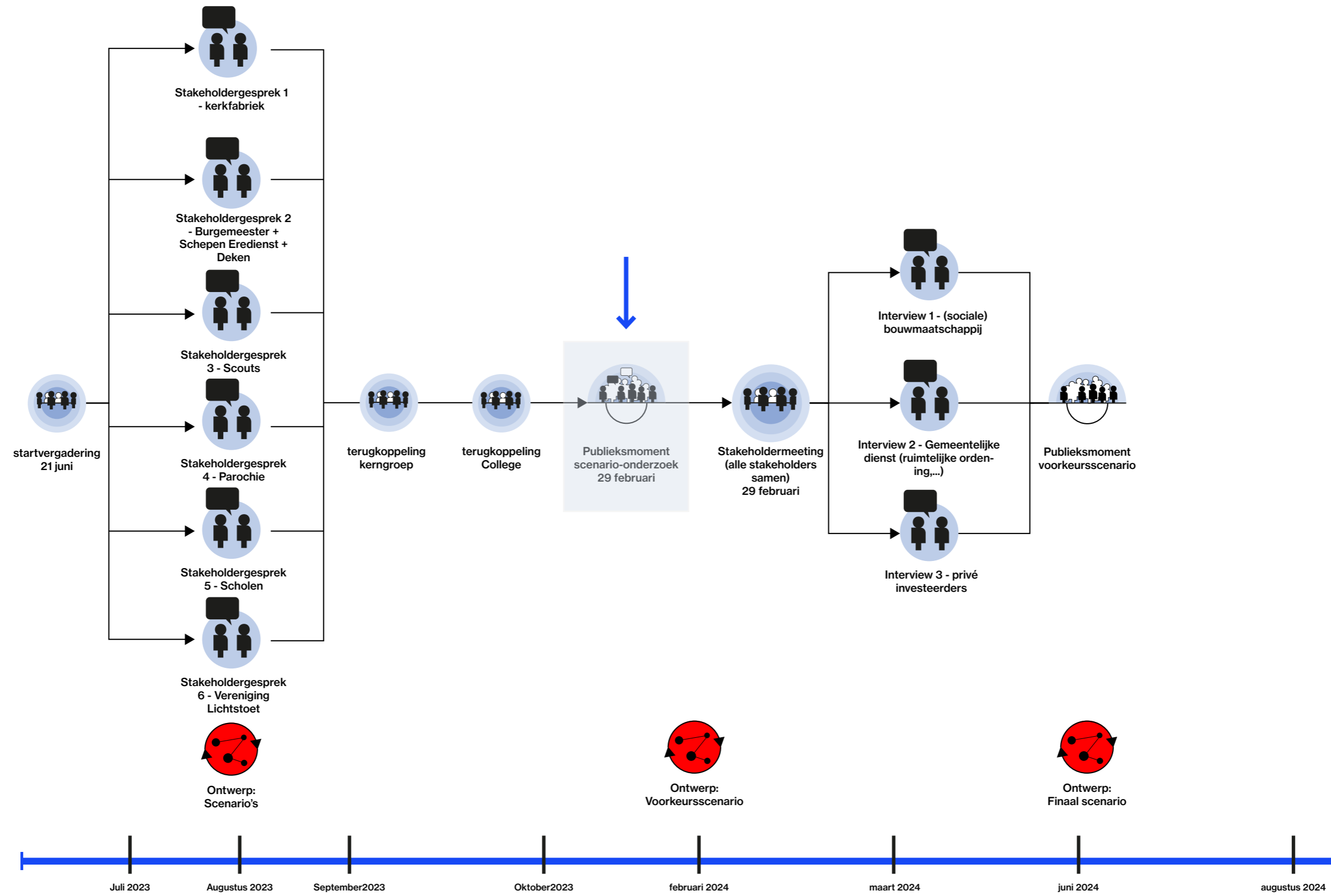

Picture: Church of Sint-Jozef Ambachtsman in Mol, by Paul Meekels (1969). Picture by Shaon Momtaz Khandaker, 2020.

onderzoeksproject rond na-oorlogse kerkdaken

2. PARTICIPATIE

2. PARTICIPATIE

INTERVIEWS

Sint-Jozef Ambachtsmankerk

19/07/2023 - kerkfabriek

Karel Van Ginkel penningmeester kerkfabriek
Flor lid kerkfabriek
Hugo Van Brabants lid kerkfabriek

19/07/2023 - team parochiecentrum

Jan Vernelen organisatie en planning parochiecentrum
Michel Vernelen concierge parochiecentrum
Richard bestuurslidparochiecentrum

04/08/2023 - team Lichtstoet

Pieterjan Caeyers Voorzitter Lichtstoet Mol-Ginderbuiten
xxx Lichtstoet Mol-Ginderbuiten

11/08/2023 - schepen erediensten + deken

Frederik Loy schepen begraafplaatsen, erediensten, erfgoed en openbaar vervoer
Norbert Wauters deken

30/08/2023 - scholen

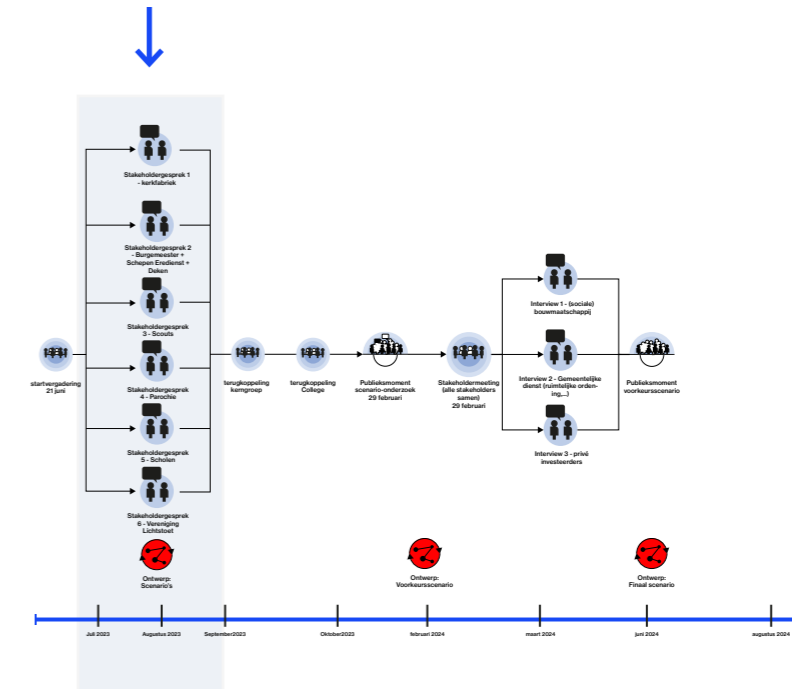
Koen Leijnen Directeur Gibbo Galbergen
Nikki Vaes Directrice Gemeentelijke basisschool Klimop

30/08/2023 - architectenbureau (extra)

Wannes Peeters P.ed Architecten
Eddy Peeters P.ed Architecten

30/08/2023 - scouts Ginderbuiten

Rik scouts Ginderbuiten (+ 'Fixers' Lichtstoet)
xxx scouts Ginderbuiten (+ 'Fixers' Lichtstoet + toneelgroep)

INHOUDELIJKE CONCLUSIES INTERVIEWS

Sint-Jozef Ambachtsmankerk

Dorpsgemeenschap Ginderbuiten

- **Actief verenigingsleven in Ginderbuiten:** Fema, Okra, Oldavo (sportactiviteit), scouts, Lichtstoet enzovoort
- **faciliteiten: gemengd beeld**
 - » een aantal faciliteiten zijn verdwenen: bankfilialen, meerdere café's
 - » andere faciliteiten zijn nog aanwezig: bakker, apotheek, horeca
- **Kermis:** belangrijk event dat veel volk trekt
- **Organisatie Lichtstoet:**
 - » Optocht van thematische lichtstoetwagens (18tal grote, middelgrote en kleine wagens) in het laatste weekend van september. Het inkomgeld financiert voornamelijk de organisatie en prijzenkas van de lichtstoet. Het parcours loopt langs de Sint-Jozef Ambachtsmankerk, waar de foodtrucks staan. De parochiezaal als eindhalte voor het afsluitend feest.
 - » 250 à 300 wagenbouwers die in het voorjaar aan de wagen van dat jaar beginnen te werken
- **Parochiecentrum:** De boekingsagenda van het parochiecentrum zit behoorlijk vol:
 - » "vaste" huurders en terugkerende events: Immens (wit-geel kruis), familiehelp, Femma, scouts (o.a. eetdag), Lichtstoet, Okra, Pigmenti (schilderwerken), beleggersclub, toneel, yoga, dans, enzovoort
 - » Events door particulieren: vat, babyborrel, huwelijk, enzovoort
 - » Petanque

Sint-Jozef Ambachtsmankerk

Voorgeschiedenis

- 1954-1955: noodkerk in het parochiecentrum nadat de kapel Kapellestraat afbrandde.
- 1959: Paul Meekels (°1929) behaalt de tweede prijs ex aequo bij de architectuurwedstrijd Pro Arte Christiana. Dit ontwerp wordt later gerealiseerd in Ginderbuiten.
- Jaren 1960: bouw van een pastorie naar modernistisch ontwerp van Paul Meekels. Deze pastorie werd reeds afgebroken.
- 30 maart 1968: kerkwijding van de nieuwe kerk naar ontwerp van Paul Meekels tijdens het pastoorschap van Rik Smits. Naar aanleiding hiervan verscheen o.a. een artikel in Het Volk:

"[...] Het was een gedurfd plan, om in de Kempen een dergelijke kerk van architect Meekels te bouwen. Maar én pastoor én architect én aannemer moeten geluk gewenst worden om de bouw van de kerk, die een echte aanwinst betekent, niet alleen voor het geloofsleven in deze arbeidersparochie, maar ook voor het kunstpatrimonium van de streek. [...]" (Het Volk, 2 april 1968)

- In de jaren 1970 werden in de zomermaanden jongerenweken gehouden met vieringen die de "jazz-missen van Ginderbuiten" werden genoemd. De vieringen rond een actueel of evangelisch thema werden opgeluisterd door een orkest en koor.

Opheffing liturgische activiteiten

- Sinds 2020: geen heropname van liturgische activiteiten na covid-periode.
- Kerkfabriek en dekenij zelf zien geen functies voor het gebouw. De parochiale werking

is een afgesloten hoofdstuk bij gebrek aan betrokkenheid.

- Kerkfabriek en dekenij hebben geen taboes waar het een maatschappelijk invulling betreft, afgezien van de door het bisdom vastgelegde onverenigbaarheden.
- Kerkfabriek en dekenij geven aan dat ze niet de financiële middelen hebben om verder in het gebouw te investeren.

Eigenaarschap van de site

- De kerkfabriek van Mol-Centrum is eigenaar van het kerkgebouw.
- De eigendomsstructuur van de site kent een zekere complexiteit.
- Deze complexiteit leidt bij investeringen en kosten al snel tot vragen als: Wat is van wie? Wie betaalt wat? De deken had enkele jaren terug slechte ervaringen met een dergelijk juridisch-financieel kluwen (Donk). Dit zet aan tot terughoudendheid.
- Bovendien hypotheekeren de inkleuring van de site, de ligging in het centrum van Ginderbuiten en de daaruit voortkomende marktwaarde een overkoepelend project voor de site als geheel, een eventuele ruiloperatie inbegrepen.

INHOUDELIJKE CONCLUSIES INTERVIEWS

Sint-Jozef Ambachtsmankerk

Betrokkenheid van de lokale gemeenschap op het gebouw

- Bij de bevolking zou, al van bij de opening van de kerk, **nagenoeg geen emotionele betrokkenheid** bestaan, wellicht met uitzondering voor de toren als landmark, herkenningspunt.

"De pastoor die de opdracht voor het gebouw gaf, zag het wellicht te groots. Daardoor was het gebouw niet aangepast aan de schaal van Ginderbuiten. Het gebouw bleek al snel te groot en de bevolking ontwikkelde er geen hechte band mee."

- Velen, inclusief de (voormalige) kerkfabriek maken geen problemen over een afbraak van het
- kerkgebouw:

"Het is geen mooie kerk. Iedereen weet ook al jaren van de problemen, het lekkend dak. Ze spreken over het behouden van de toren, maar die is misschien nog het allerlelijkst"

"Waarom zouden we de toren laten staan?"

"De toren? Dat is een toilet voor vogels. Duiven kunnen er langs alle kanten in."

"De toren mag blijven staan, maar als hij toevallig omvervalt tijdens de werken is het ook niet zo erg."

- Echter, ook in de "nieuwe situatie" moet Ginderbuiten wel "herkenbaar" zijn en wordt er potentieel gezien om de site te ontwikkelen als centraliteit van het dorp.

- Bij enkele bewoners bestaat er misschien een sentimentele betrokkenheid op het kerkgebouw omdat hun ouders mee met de opbouw geholpen hebben.

herbestemmingen en ruimtebehoefte

- In grote lijnen lijken in de buurt geen behoeften te bestaan die zouden kunnen leiden tot een volwaardige programmatorische invulling van het gebouw. (Wel ruimtebehoeften bij de scholen Klimop en Gibo: zie hieronder)
- Wel bestaat er een **duidelijke vraag bij de bevolking naar een centrale ontmoetingsruimte of dorpskern in de vorm van een plein,** voorzien van groenaanplantingen.

"Het creëren van een kern, een centrale plek, voor Ginderbuiten is belangrijk. Belangrijk is dat de site een gemeenschapsfunctie krijgt: Geen privatisering door de bouw van appartementen."

- » Bijeenkomstplaats kan ook in openlucht, maar waarom niet eventueel een stuk overdekt?

"Kan hier de dakstructuur van de kerk nog gedeeltelijk geïntegreerd worden?"

"Een outdoorpodium voor zomeroptredens zal de site doen heropleven. In Gompel hebben ze dat heel goed geïntegreerd."

- » Toegankelijk en inclusief: voor jong en oud: speeltuin, skate-en, picknickbanken,...
- » Mogelijkheid om een deel van de oppervlakte te ontharden.

- » Mogelijkheid om bepaalde elementen van de kerk te behouden of te herintegreren, bijvoorbeeld de dakstructuur, de biechtstoelen, de hellende vloer of het inwendige "paviljoen" met zaaltjes en ruimtes aan de kant van het parochiecentrum

• Parochiezaal:

- » Het team van het parochiecentrum zegt in het verleden een aanbod voor verhuizing naar het kerkgebouw te hebben afgeslagen, gezien de vele bouwtechnische problemen en omdat het gebouw daartoe allerminst geschikt leek.
- » o Heden is deze piste helemaal uitgesloten, gezien de forse investeringen die intussen in het parochiecentrum zijn gebeurd.

• Lichtstoet:

- » Beschikt over loodsen op gemeentegrond. Deze zijn voldoende groot en uitgerust om aan de wagens te kunnen werken. Er is geen nood aan uitbreiding en eventuele bezoekers kunnen makkelijk langskomen.
- » De site van de kerk is te klein voor de Lichtstoet.
- » De site van de kerk is te centraal gelegen voor de rommeligheid van barakken en werkplaatsen.

• Scouts:

- » Het kerkgebouw sprak de scouts niet aan: te veel technische mankementen, te hoge (on)kosten, voorkeur bij potentiële huurders voor eigentijdse faciliteiten
- » Het project voor een nieuwbouw met 2 verdiepingen is in ver gevorderd stadium (start bouw '25-'26).

INHOUDELIJKE CONCLUSIES INTERVIEWS

Sint-Jozef Ambachtsmankerk

- » De nieuwbouw voorziet een horecakeuken en een polyvalente zaal die verhuurd zal worden voor doopfeesten, vergaderingen, enzovoort.
- » Alle indoorbehoeften van de scouts zullen door de nieuwbouw ingevuld worden, behalve de fuif, die momenteel in het gebouw van de KSA in Mol-Centrum plaatsvindt. De scouts heeft geen activiteiten die ze zouden willen laten doorgaan in de kerk, ze hebben een goede regeling met het Parochiecentrum.

Suggesties voor mogelijke invullingen

Naast de eerder vernoemde en duidelijke vraag naar een centraliteit voor Ginderbuiten in de vorm van een dorpsplein of een park komen enkele andere mogelijke invullingen in mindere mate aan bod:

- **Podiumzaal** (expo's, concerten): Het gebouw heeft een goede akoestiek, zo bleek bij een aantal concerten die er in het verleden werden georganiseerd. Er zijn echter vragen bij de rendabiliteit en realiseerbaarheid hiervan: een volledig programma rond krijgen in een deelgemeente als Ginderbuiten is niet evident.
- **Parkeerplaatsen**: Het team van het parochiecentrum pleit voor parkeerplaatsen met groenaanplantingen. Daar zou nood aan zijn, gezien de soms grote aantallen bezoekers. Anderen trekken dit in twijfel:

“Is er wel effectief een gebrek aan parkeerplaatsen?”

Lossen zij eventuele problemen op of zorgen

*zij eerder voor een aanzuigeffect?”,
“Moet voor een tweetal events per maand een dergelijke oppervlakte aan parkeerplaatsen voorzien worden?”*

- Op de suggestie rond **medische voorzieningen** wordt verwezen naar de aanwezigheid daarvan in Mol-Centrum in de nabijheid van Ginderbuiten. Krijg je deze functies ook daadwerkelijk ingevuld? Zijn er voldoende kandidaten voor handen om in de invulling te voorzien? Is een dergelijk project financieel en praktisch haalbaar?

Sporthal/podiumzaal:

Basisschool Klimop (gelegen op 500m van de kerk) gebruikt momenteel voornamelijk Netepleintje en Galbergenbossen. Hun sportinfrastructuur is weliswaar te klein en ontoereikend, maar telkens de verplaatsing naar de kerksite maken zou te veel leestijd kosten. Ze hebben het kerkgebouw al willen huren voor een schoolfeest, maar kregen daartoe geen toestemming. Voor een grootouderfeest of een ander publieksevent zou het wel heel fijn zijn om een “echte” podiumzaal in de buurt te hebben. De school heeft echter geen budget om huur te betalen voor dergelijke evenementen.

Gibo Galbergen (buzo), een school die bijna op maximale capaciteit zit, kent vergelijkbare behoeften.

- » Nood aan indoorruimte, sporthal, want momenteel lange verplaatsingen naar en van de sporthal (Den Uyt) waardoor drie lesblokken aan elkaar gekoppeld moeten worden.

“Gaan de plannen van de gemeente voor een nieuwe sporthal door? En zelfs indien zij in november 2023 ingediend worden, moeten we dan niet tien jaar wachten voor realisatie?”

- » Tekort aan leslokalen: containerklassen zijn aangevraagd, maar nog niet gearriveerd en voldoen ondertussen ook niet meer aan maximale capaciteit.
- » Geen plaats voor vergaderingen, omdat alles ruimtes volzet zijn. Deze vinden momenteel plaats in de refter, maar die is daarvoor weinig geschikt. Huren in het parochiecentrum zou een te grote hap nemen uit de nu al krappe werkingsmiddelen.
- » Kerk als onverwarmde hal met luifel zou (momenteel) welgekomen aanvulling zijn.

Bij sportclubs en sportbeoefenaars zou er wel interesse kunnen bestaan in goed uitgeruste sportaccommodatie met sanitair en kleedkamers. Momenteel doet Femma uit noodzaak) bijvoorbeeld aan yoga en turnen in Klimop. In het geval er ook een cafetaria zou zijn, kunnen verenigingen er ook terecht voor vergaderingen.

Het volume van de kerk laat bovenlokaal gebruik toe.

INHOUDELIJKE CONCLUSIES INTERVIEWS

Sint-Jozef Ambachtsmankerk

Architecturale kwaliteiten en materiële tekortkomingen

- Gebouw architecturaal is in zeker opzicht exemplarisch voor de kerkenbouw na het Tweede Vaticaans Concilie. De dakconstructie bijvoorbeeld is vanuit architecturaal en erfgoedkundig opzicht interessant.
- Het gebouw heeft **interessante elementen** die hergebruik of recuperatie toelaten:
 - » De luifelstructuur
 - » Het inwendige "paviljoen" met zaaltjes en ruimtes aan de kant van het parochiecentrum
 - » De muur met biechtstoelen
 - » Mooie natuurstenen vloer
- Daartegenover staan vele vragen over de **financiële en technische haalbaarheid** van de instandhouding of de herbestemming van het gebouw:
 - » De steeds terugkerende problemen met de dakconstructie staan voor een ontmoedigende geschiedenis van oplopende kosten, juridische procedures en steeds terugkerende vochtproblemen. Nadenken over investeringen in instandhouding of herbestemming zijn illusoir, indien er bouwtechnisch geen garantie bestaat op het lichten van deze hypotheek.
 - » Zelfs dan moet er een afweging gemaakt worden tussen de maatschappelijke meerwaarde die het gebouw kan bieden en de omvang van de financiële middelen die een instandhouding of herbestemming vragen. Bij velen is de teneur dat een renovatie voor herbestemming erg veel zou

kosten:

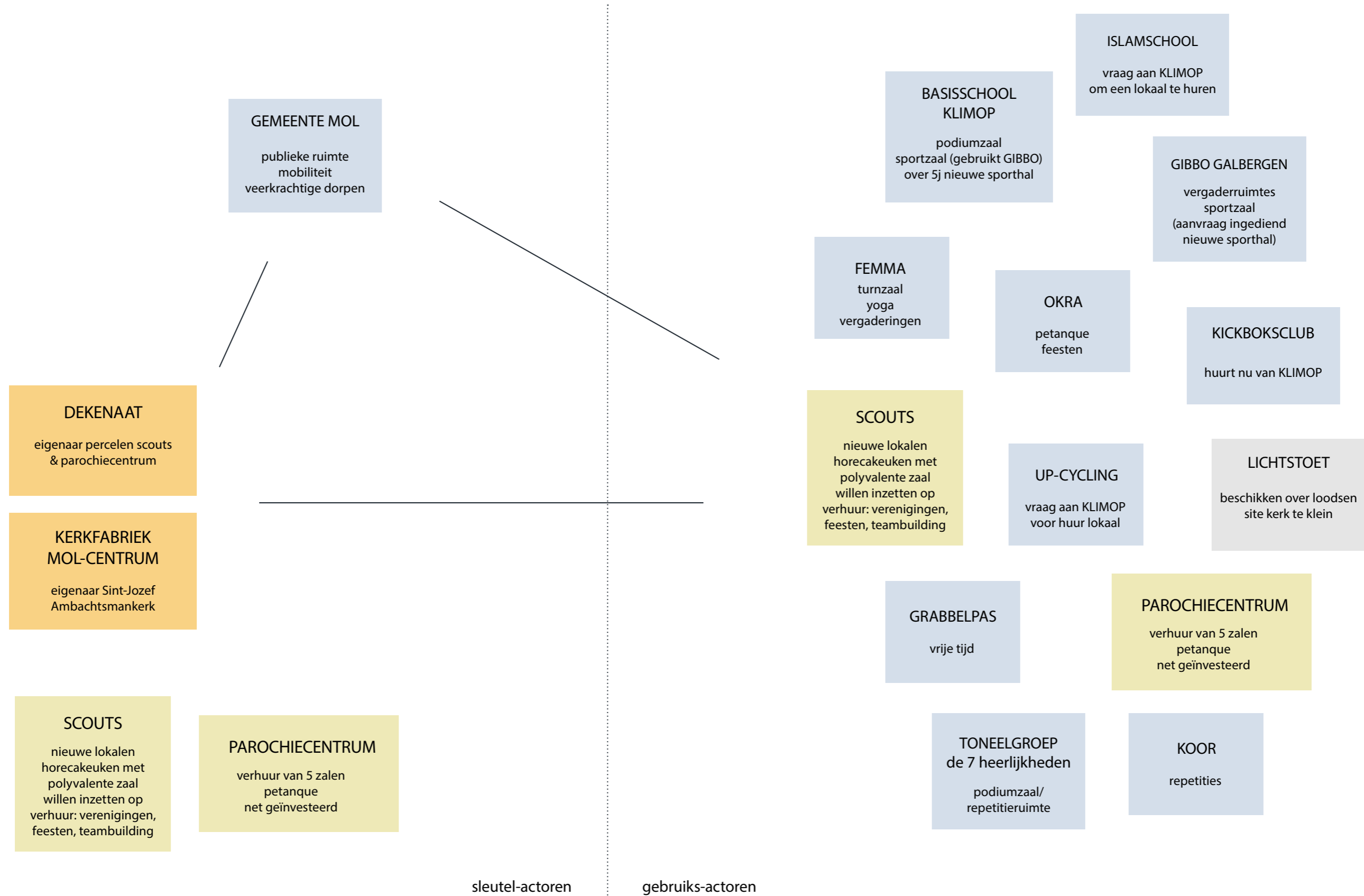
"De investering om er iets van te maken, is te groot. Als ik al zie waar wij rekening mee moesten houden voor de renovatie van de parochiezaal..."

- Staat van het gebouw:
 - » Dak: koperen platen op het dak zijn erg onderhevig aan klimatologische omstandigheden (krimpen en uitzetten) met waterinsijpeling tot gevolg:
- "Als er een begrafenis was, kreeg je allemaal een emmer mee."*
- » Ontoereikende isolatie en vraagtekens bij de verwarmingsinstallatie. nieuwe sporthal door? En zelfs indien zij in november 2023 ingediend worden, moeten we dan niet tien jaar wachten voor realisatie?"

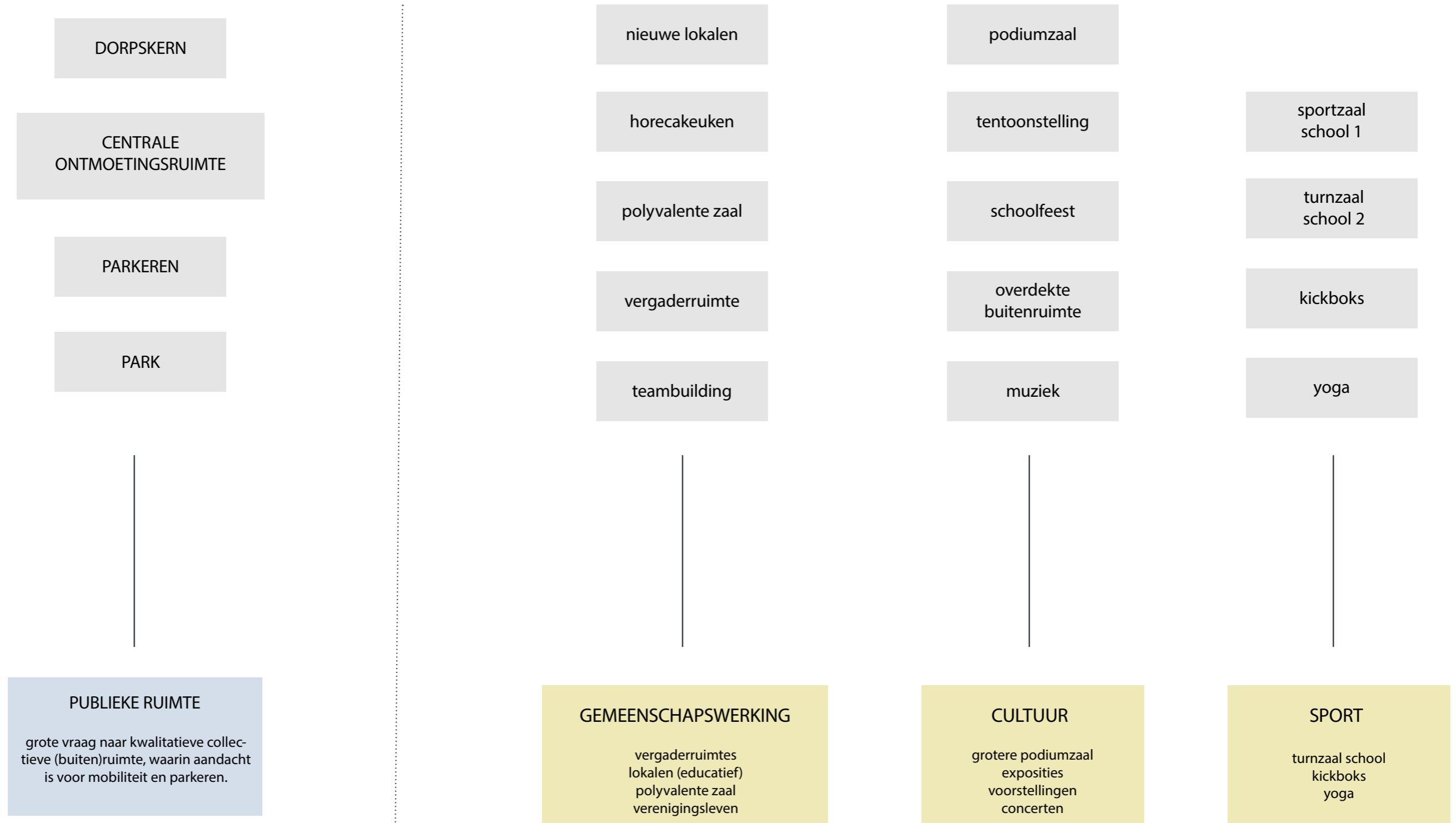
Bekommernissen rond het participatieproces

- Er moet alleszins vermeden worden om verwachtingen te scheppen die nadien niet realiseerbaar blijken.
- Het stappenplan rond kerken van de gemeente Mol voorziet op gezette tijden in het maken van keuzes om bepaalde pistes af te sluiten om andere te gaan verkennen.
- Er is een kern van mensen nodig die een trekkersrol kunnen vervullen. Het is zeker aangewezen te overleggen met het team van "Veerkrachtige dorpen": Tiny Caeyers. Diane Meynen. Er zouden enkele maanden geleden ook reeds gesprekken plaatsgevonden hebben specifiek over het herbestemmen van de kerk, maar het is niet duidelijk of die ook kaderen binnen Veerkrachtige Dorpen.

ACTOREN

INVULLINGEN & PROGRAMMA

PUBLIEKE RUIMTE - VEERKRACHTIGE DORPEN

heropwaardering van de collectieve publieke ruimte

bevraging in het kader van het traject "Veerkrachtige Dorpen" - eventuele locatie van een ontmoetingsplek

SITE

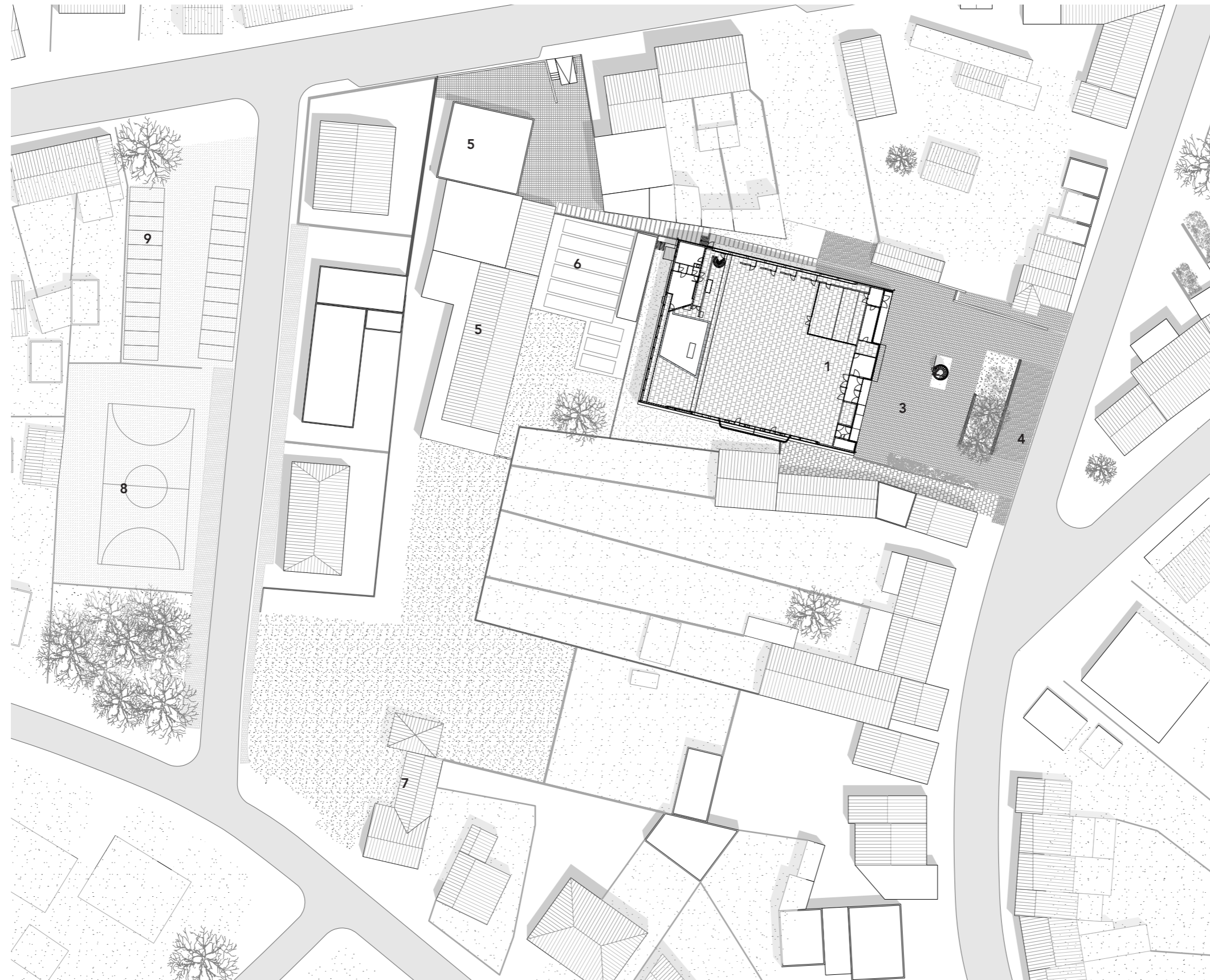
een geheel van losse gebouwen

De vele open plekken geven de buurt een wat verrommeld karakter; samenhang is zoek, de nood aan een overkoepelde visie is hoog.

SITE

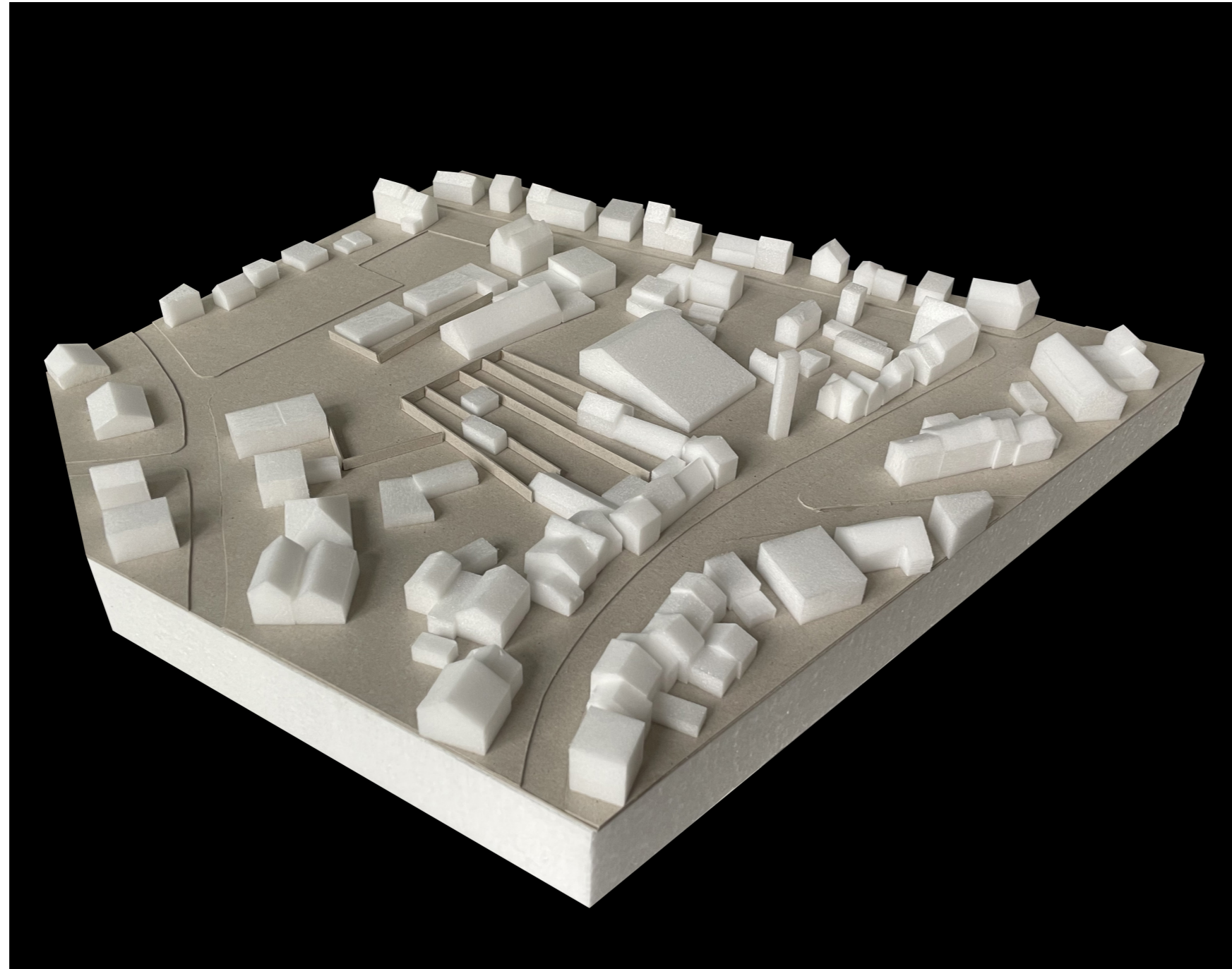
Sint-Jozef Ambachtsmankerk te Ginderbuiten

- 1. kerk
- 2. toren
- 3. kerkplein
- 4. bushalte
- 5. parochiecentrum
- 6. petanque
- 7. scouts
- 8. sportveld/speelveld
- 9. parking

SITE

bestaande stedenbouwkundige situatie

*Maquette van de context met Sint-Jozef Ambachtsmankerk.
De kerk met toren vormt een belangrijke bouwsteen binnen het versnipperde
weefsel van Ginderbuiten. Het is een gebouw dat plaats neemt, maar vooral
ook maakt en daardoor als verbindend ankerpunt functioneert.*

ONDERZOEK

stedenbouwkundige schaal: referenties

Poeljemarkt, Gent
c.a. 2400 m2

terrein van de kerk
c.a. 3000 m2

Grotemarkt, Antwerpen
c.a. 3400 m2

ONDERZOEK

stedenbouwkundige geheel: referenties

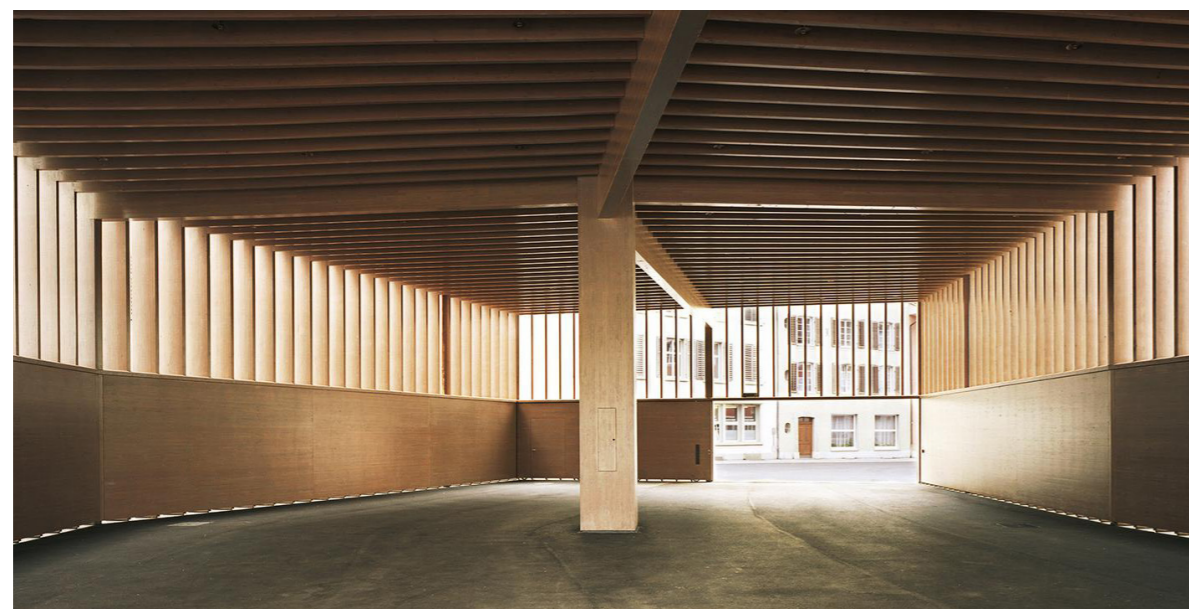
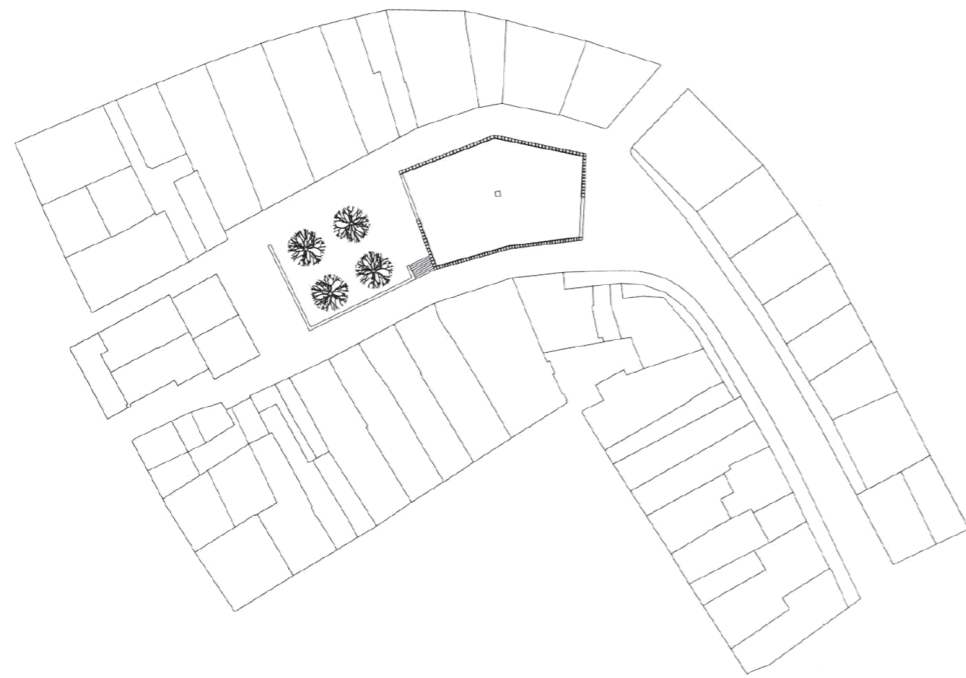
Ginderbuiten kerk
c.a. $900+580=1480$ m²

Markthalle Aarau
c.a. $450+200=650$ m²

ONDERZOEK

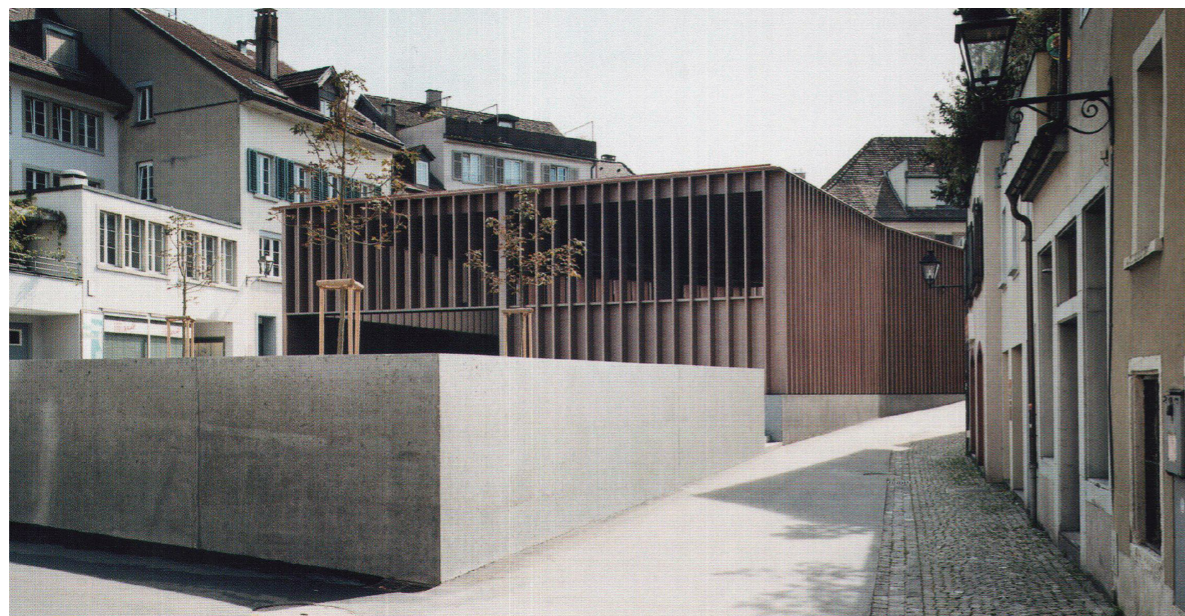
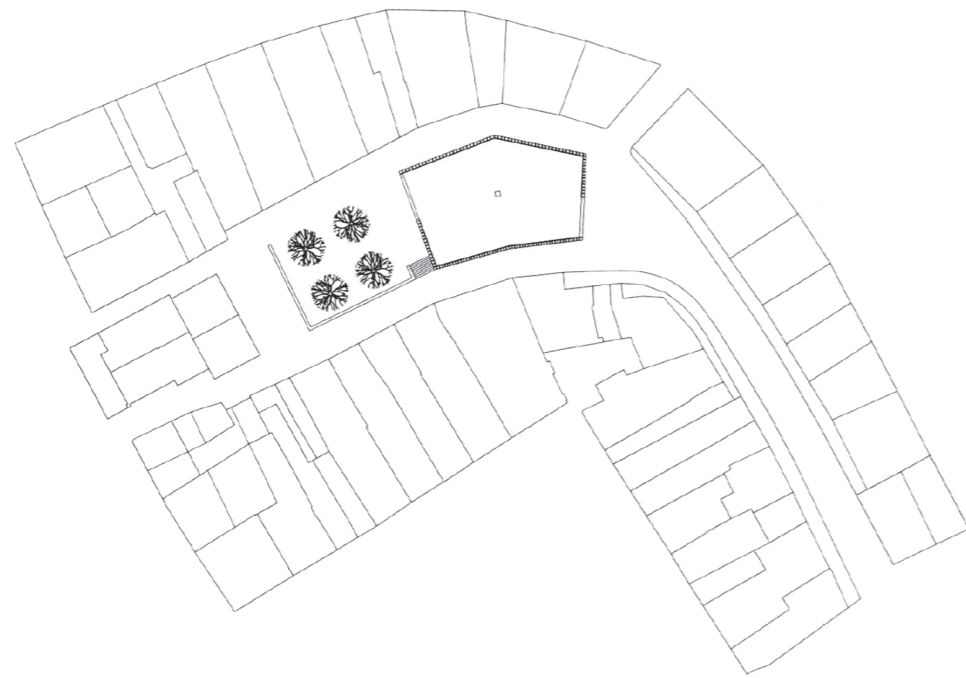
stedenbouwkundige geheel: referenties

Miller Maranta

ONDERZOEK

stedenbouwkundige geheel: referenties

Miller Maranta

ONDERZOEK

heropwaardering van de collectieve publieke ruimte

Dit inplantingsplan mag niet worden beschouwd als een ontwerp voor de publieke ruimte. Het vormt een manier om aan de hand van een eenvoudige, grafische weergave aan te tonen wat de potentie is van een overkoepelende aanpak van de publieke ruimte rond de gemeenschapsbepalende functies als het parochiecentrum; de scouts en mogelijk ook een nieuwe invulling voor het kerkgebouw.

De aanwezigheid van verschillende gemeenschapsfuncties als parochiecentrum en scouts dragen een enorme potentie in zich mee in de vorming van een dorpscentrum in Ginderbuiten. Momenteel is de publieke ruimte rond deze functies echter verrommeld, enorm versnipperd/verkaveld en niet kwalitatief.

Bij een overkoepelende aanpak kan iedereen er voordeel en kwaliteit uithalen. Een gemeenschappelijk engagement is dan nodig, de sleutel-actoren moeten van hun eiland af en betrokken worden in een gedeelde ambitie: een aangename centrale ontmoetingsplek creëren voor Ginderbuiten waar het voor iedereen fijn gebruiken en verblijven is. Dat hier nood aan is komt duidelijk naar voren in het parallelle traject dat werd doorlopen in het kader van "veerkrachtige dorpen".

ONDERZOEK

heropwaardering van de collectieve publieke ruimte

visualisatie om potentie van heropwaardering publiek domein rondom belangrijke sleutelfuncties in het centrum van Ginderbuiten aan te tonen

ONDERZOEK

heropwaardering van de collectieve publieke ruimte

visualisatie om potentie van heropwaardering publiek domein rondom belangrijke sleutelfuncties in het centrum van Ginderbuiten aan te tonen

3. ONDERZOEKSSCENARIO'S KERKGEBOUW

3. ONDERZOEKSSCENARIO'S KERKGEBOUW

KERNVRAGEN HAALBAARHEIDSONDERZOEK

maximaal inzetten op mogelijks herbruik van de kerk

Is – ongeacht wat de bestemming wordt van het kerkgebouw - een behoud van **de toren** mogelijk mét creatie van mogelijke meerwaarde én inpassing in de publieke ruimte?

Wat zijn de herinrichtingsmogelijkheden van de huidige parking voor het kerkgebouw waarbij deze zone wordt omgevormd tot **aantrekkelijke publieke ruimte** met ontmoetingsmogelijkheden? Op welke manier kan dit aansluiten en passen in de omgeving.

Wat is een realistische **raming van een volledige energetische renovatie** van de buitenschil van het bestaande kerkgebouw, los van de extra kosten voor een interne herinrichting en verbouwing naar nieuwe functies?

TUSSENREFLECTIE KERNVRAGEN

kritisch de noodzaak en 'sence of urgency' herbekijken

We stellen ons de vraag of een volledig energetische renovatie vandaag interessant en vooral nodig is, wetende dat een mogelijke programma, een invulling nog niet vast ligt. We stellen daarom voor om het nieuwe, profane gebruik van dit architecturaal waardevol gebouw een eerlijke kans te geven, door het te bekijken en te evalueren op **korte, middellange en lange termijn.**

Principe afwegingskader

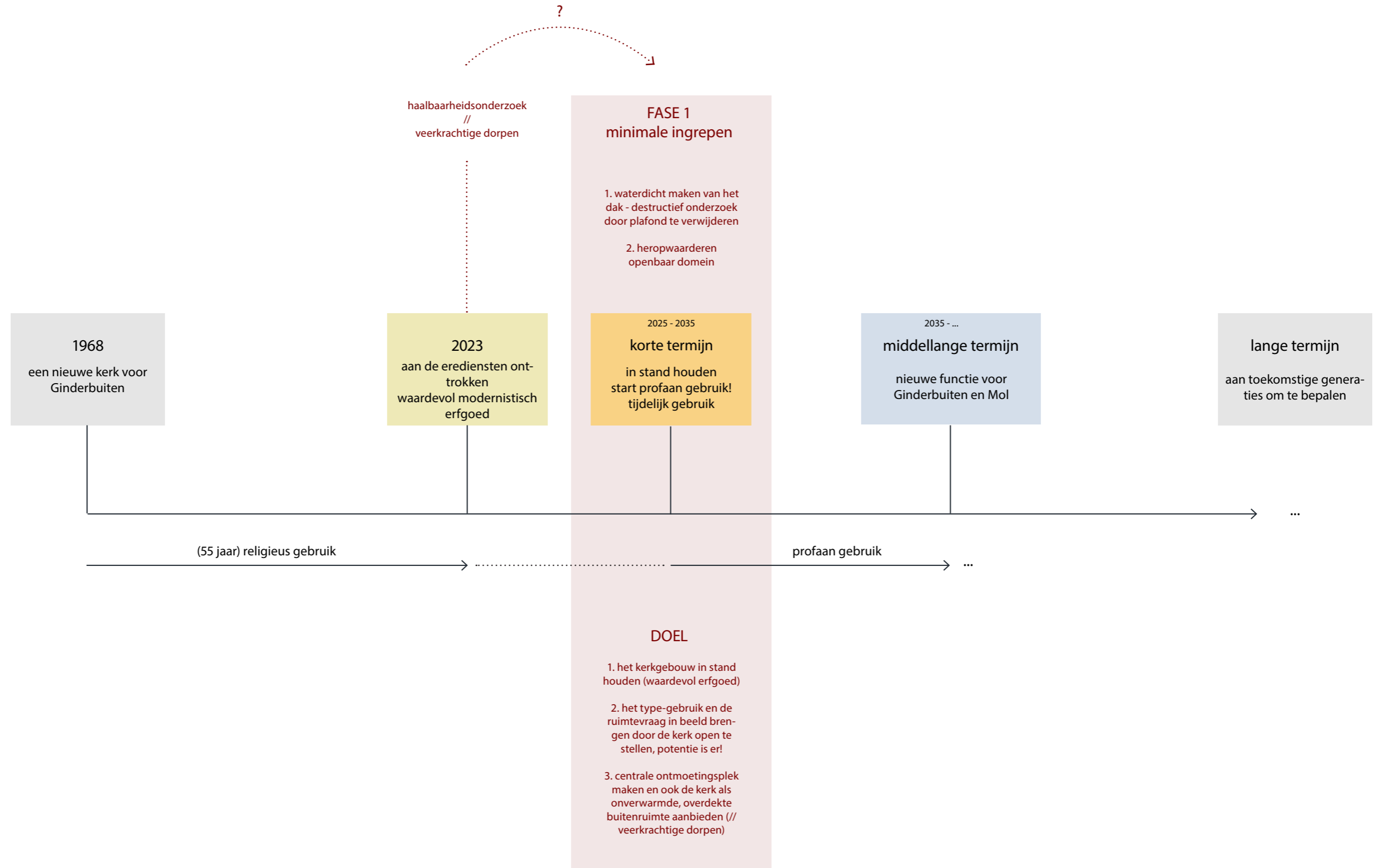
- **Verskillende onderzoekspistes** (4 fases) die één na één moeten worden geopend en – indien niet succesvol – gesloten
- Slagen van fase 1 is **maatschappelijk meer waardevol** dan fase 4

Herbestemming?

- **Géén overhaaste beslissingen.** Altijd betrokkenheid lokale gemeenschap
- Denken **op lange termijn**

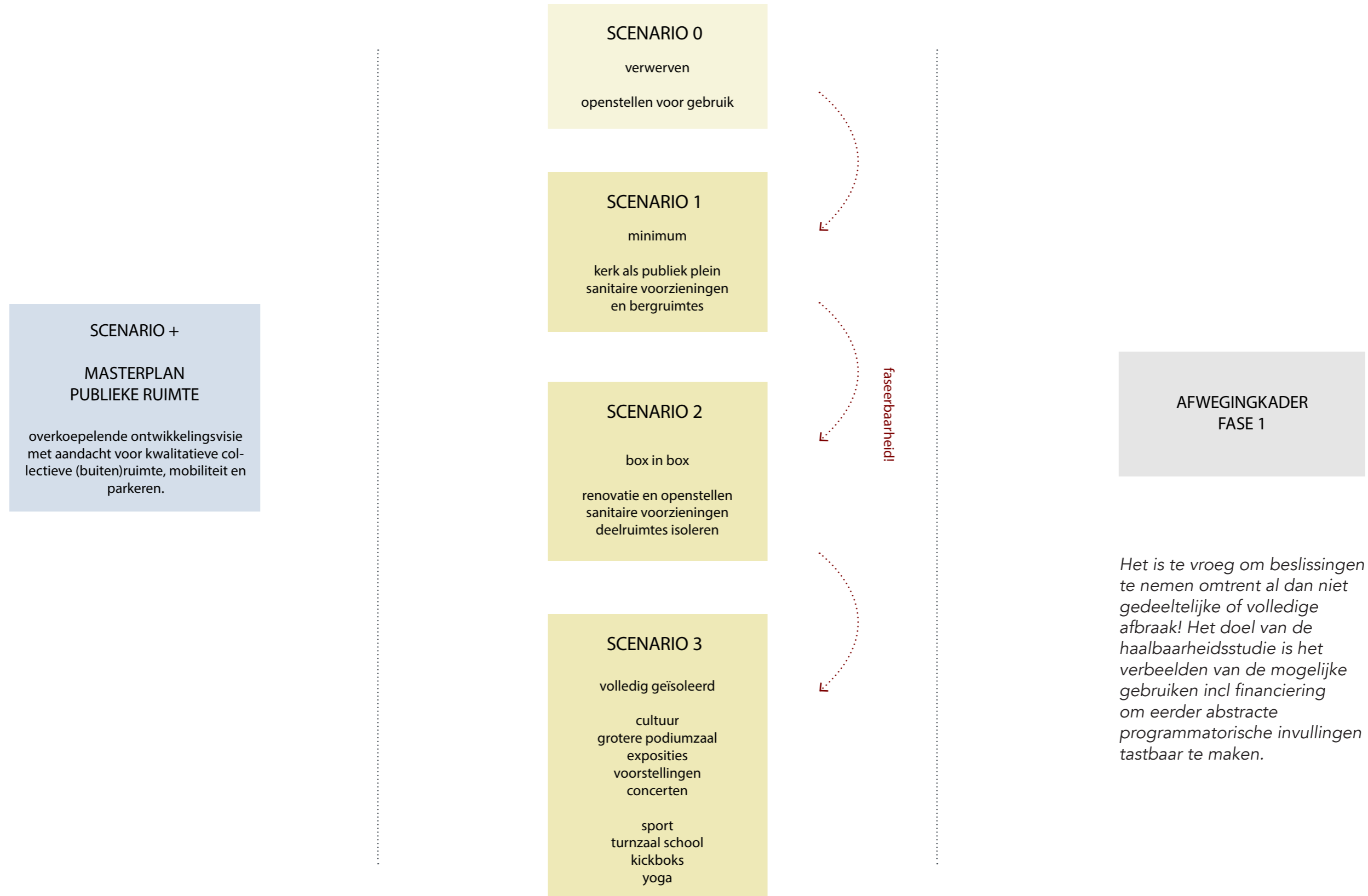
TUSSENREFLECTIE VOLLEDIGE ENERGETISCHE RENOVATIE

kritisch de noodzaak en 'sense of urgency' herbekijken

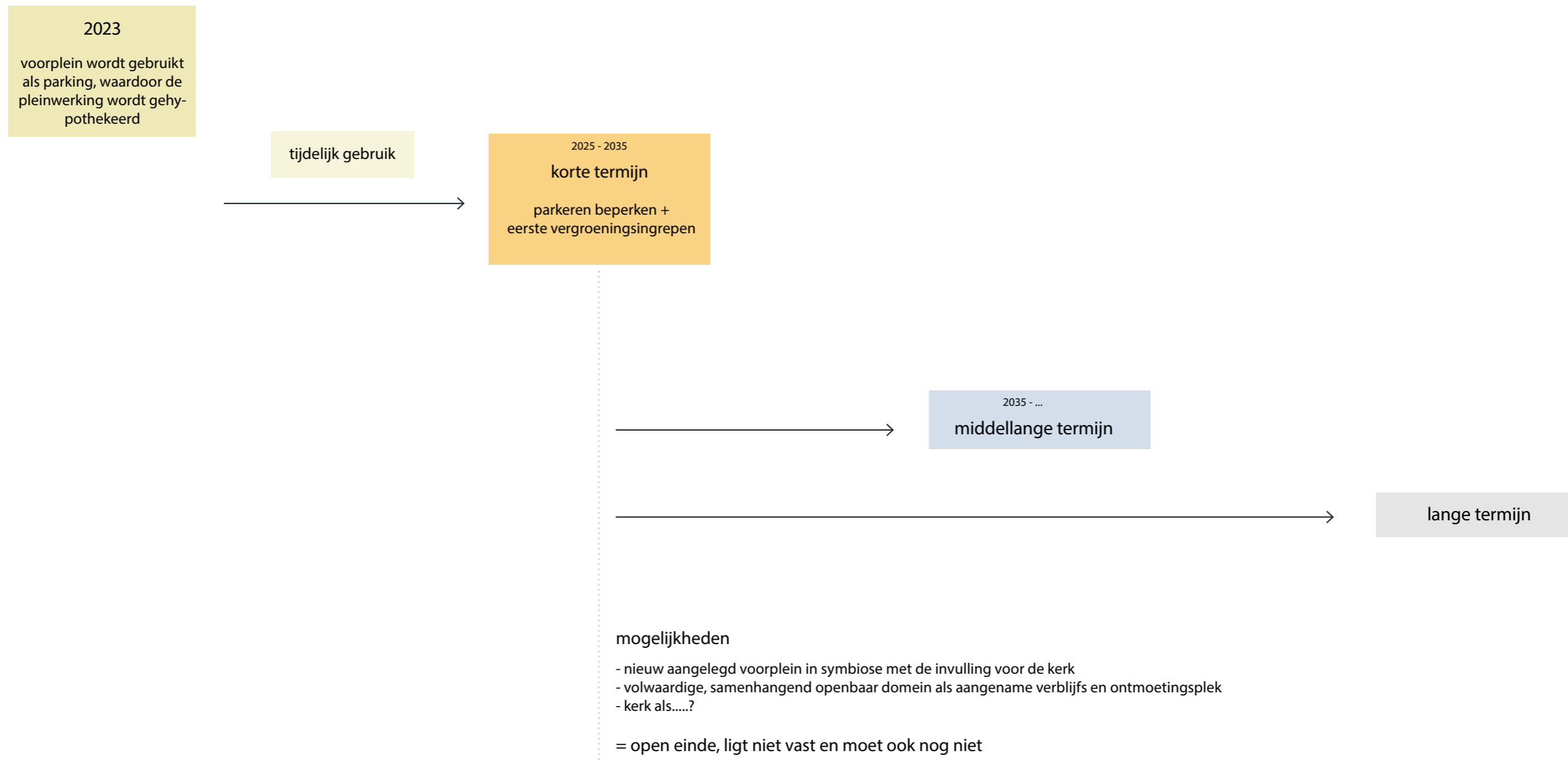
ONDERZOEKSSCENARIO'S

maximaal inzetten op mogelijks herbruik van de kerk

ONDERZOEKSSCENARIO'S

maximaal inzetten op mogelijks herbruik van de kerk

SCENARIO 01 - KERK ALS ONVERWARMDE RUIMTE

SCENARIO 1

minimum

kerk als publiek plein
sanitaire voorzieningen

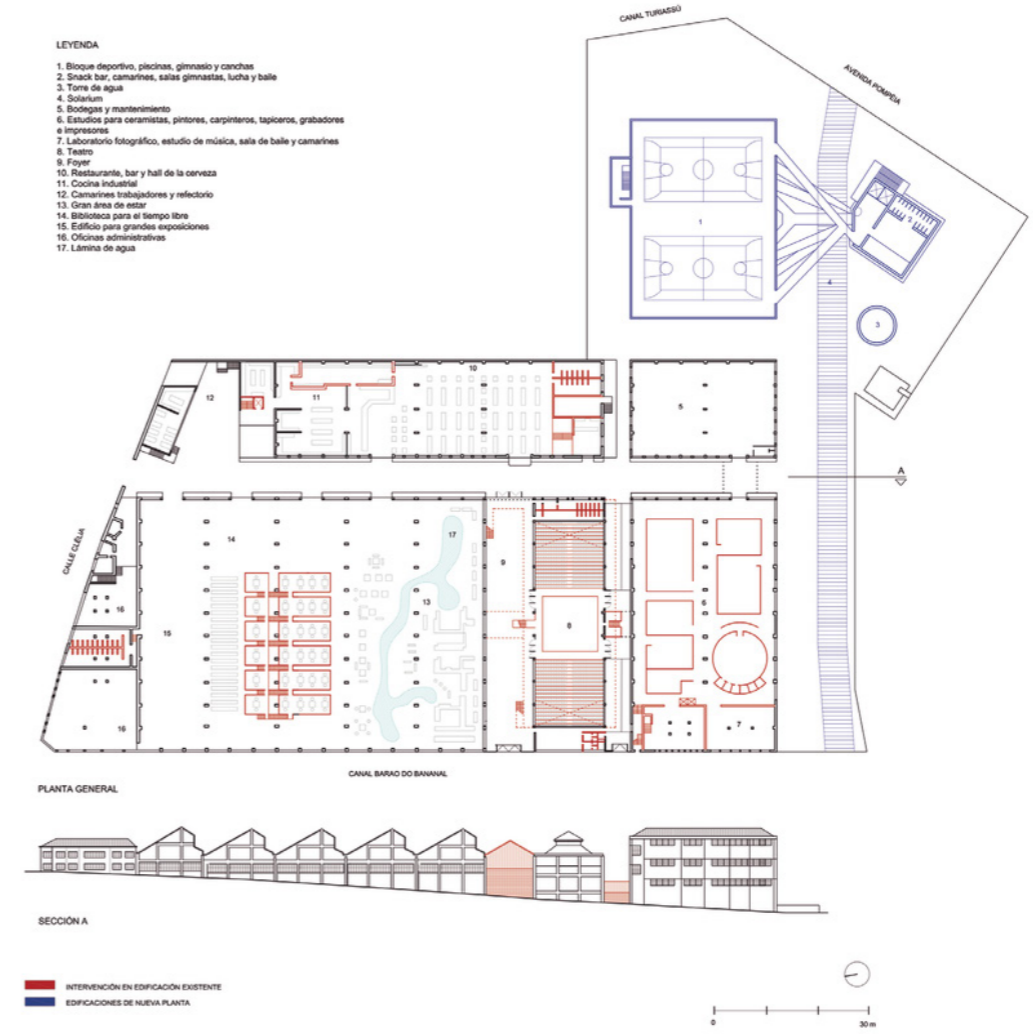
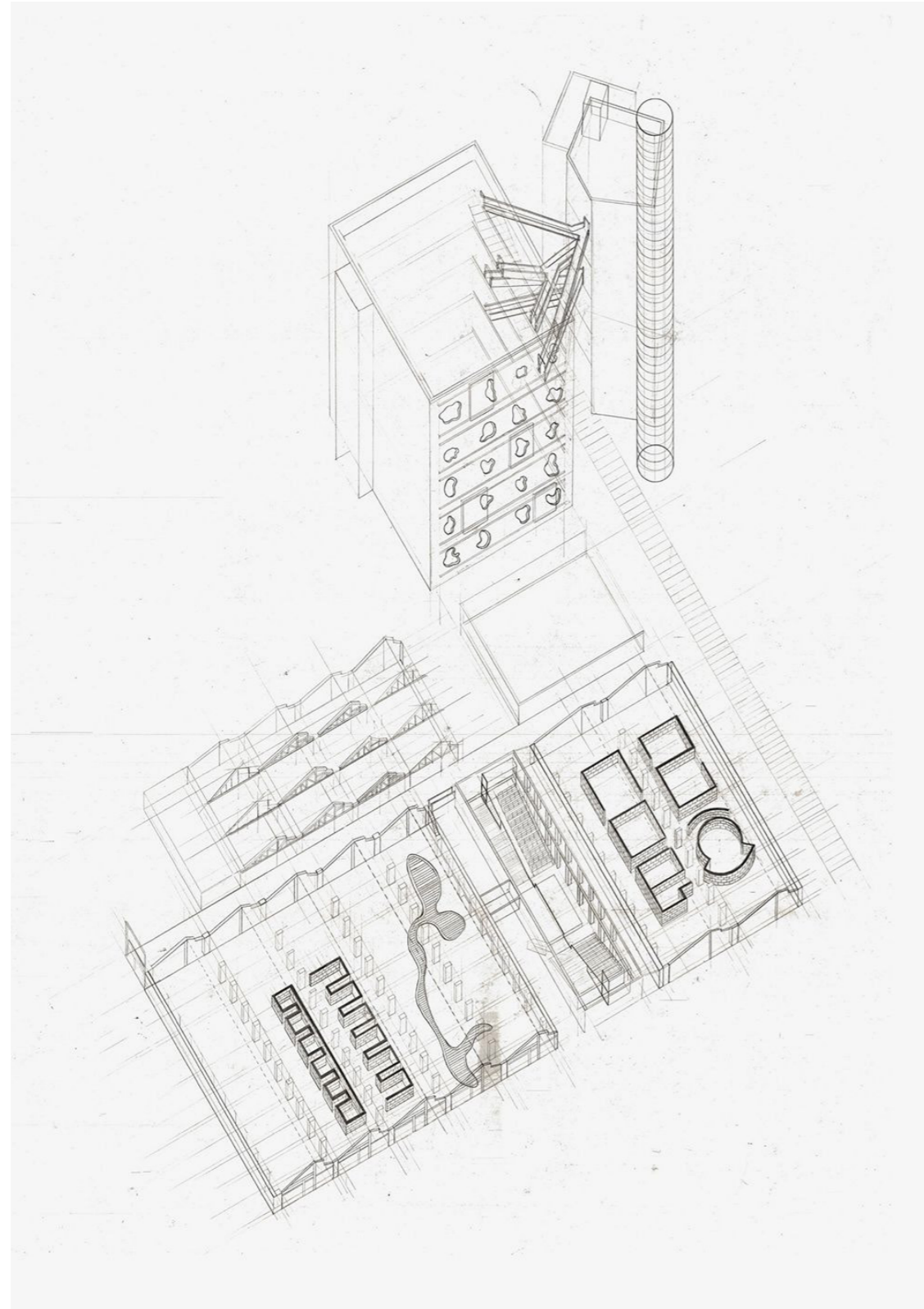
SCENARIO 01

case study
Lina Bo Bardi SESC Pompeia Factory

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

SCENARIO 01

case study
Lina Bo Bardi SESC Pompeia Factory

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

de binnenruimte wordt een publiek interieur, een overdekt plein

SCENARIO 01

case study
Lina Bo Bardi SESC Pompeia Factory

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

de binnenruimte wordt een publiek interieur, een overdekt plein - met ruimte voor ontmoeting

SCENARIO 01

case study
Lina Bo Bardi SESC Pompeia Factory

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

de binnenruimte wordt een publiek interieur, een overdekt plein - met ruimte voor ontmoeting

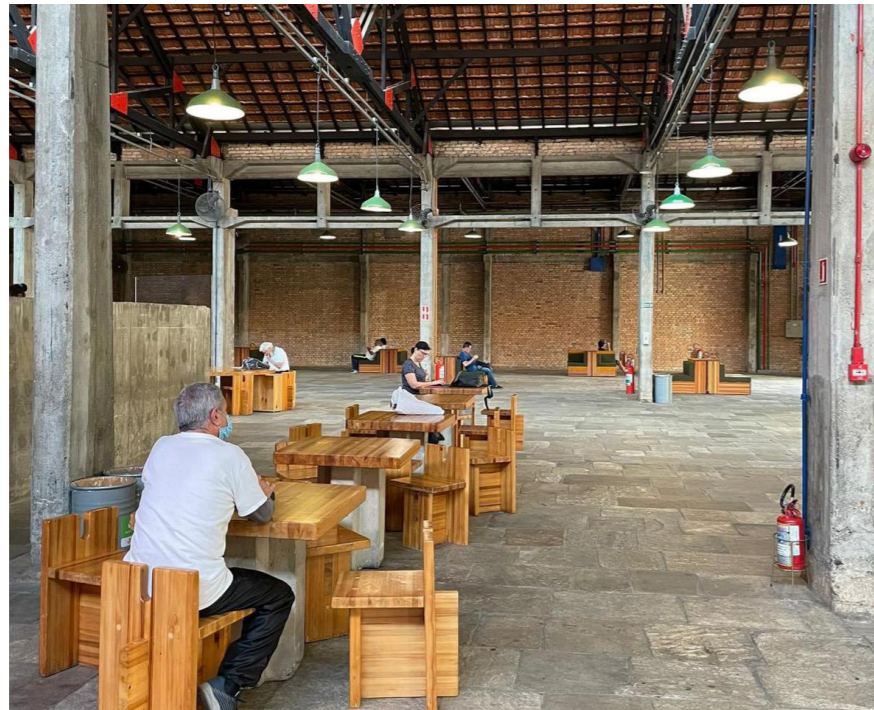
SCENARIO 01

case study
Lina Bo Bardi SESC Pompeia Factory

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

SESC Pompéia Factory, São Paulo, Lina Bo Bardi

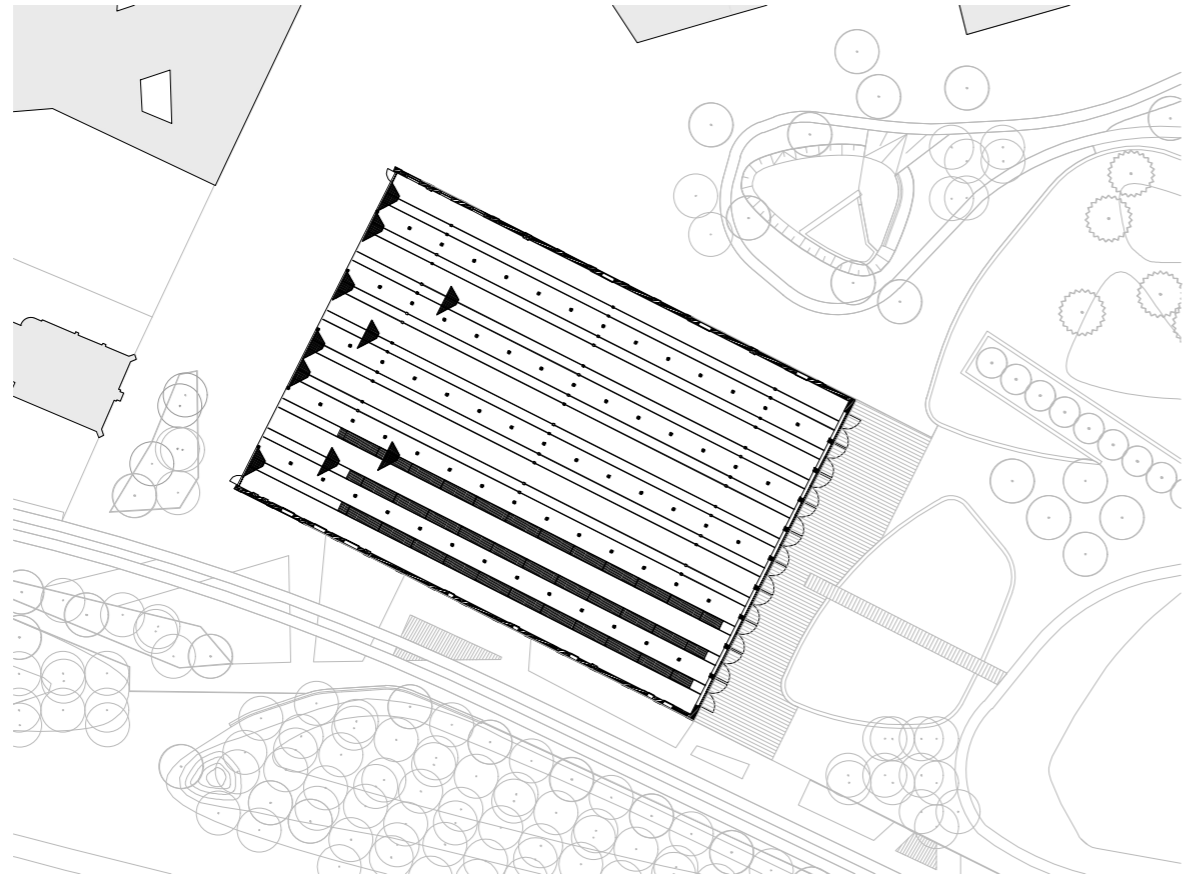
SCENARIO 01

case study
Antwerpen Noord

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

SCENARIO 01

case study
Antwerpen Noord

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

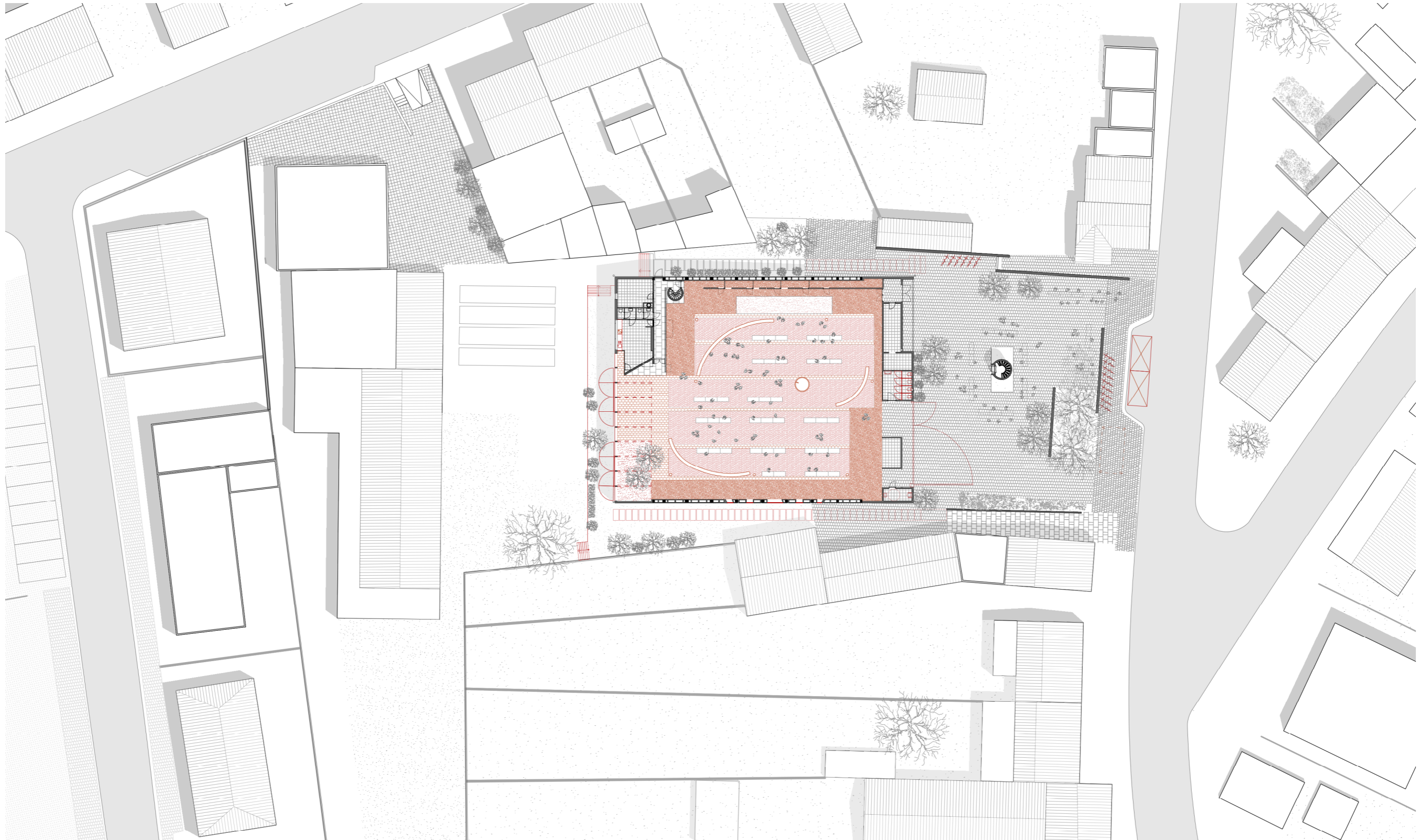
SCENARIO 01

de kerk als overdekt plein

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

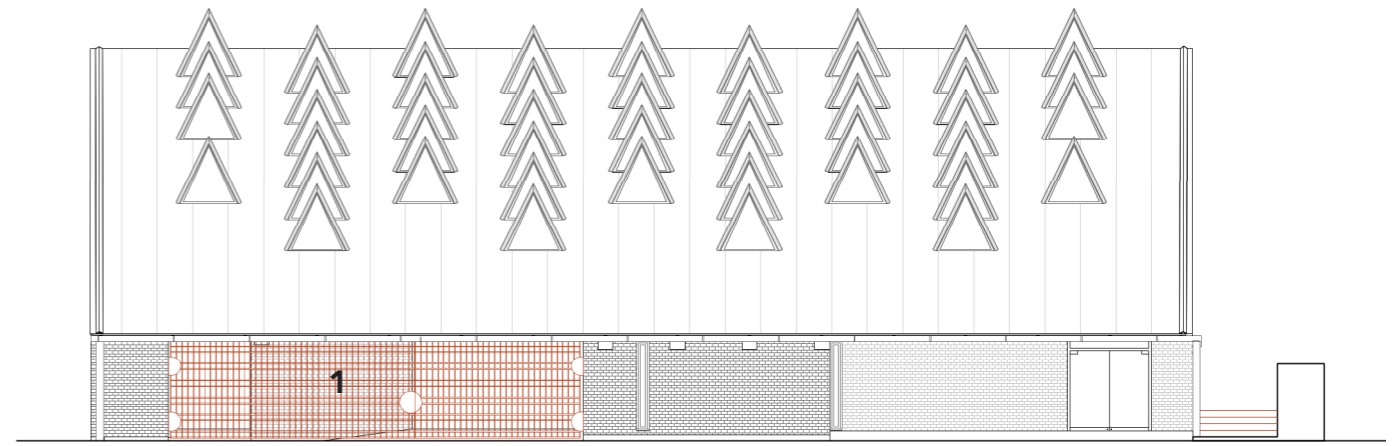
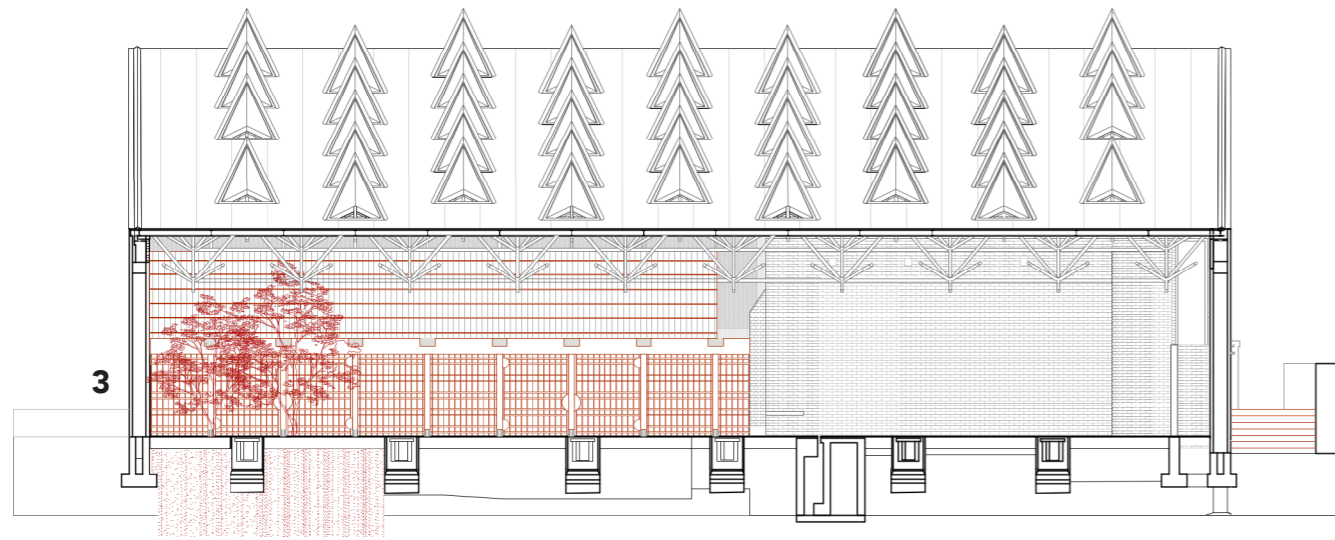
SCENARIO 01

de kerk als overdekt plein

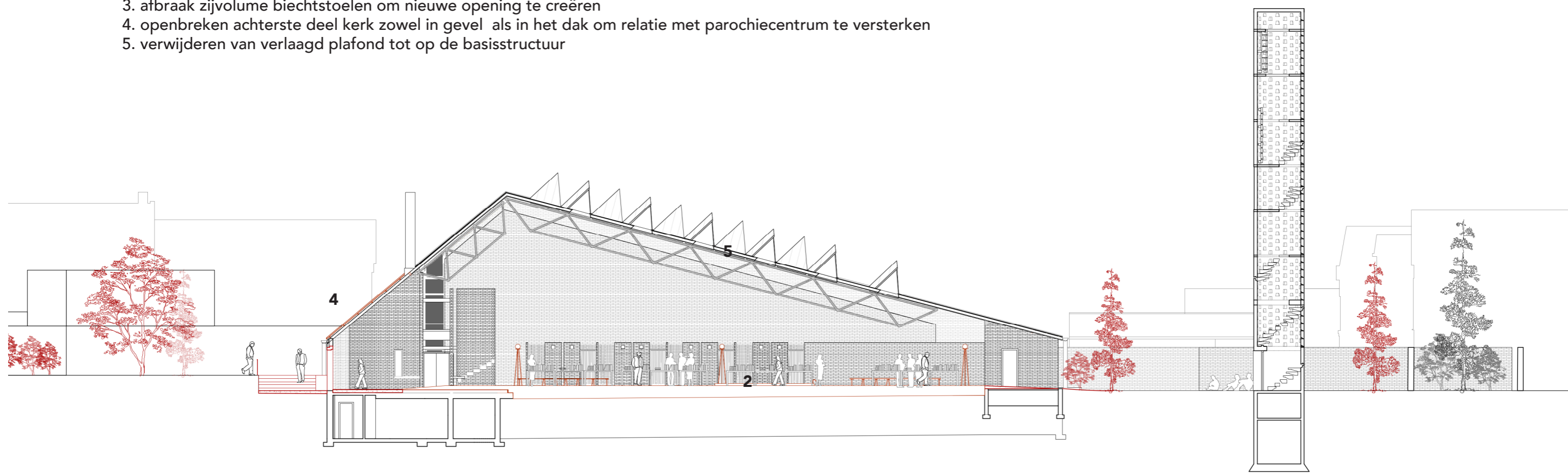

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

- 1. verwijderen buitenschrijnwerk en te vervangen door poorten en hekwerk; gebouw als overdekt plein
- 2. buitenverharding in gebouw als verlengde van voorplein
- 3. afbraak zijvolume biechtstoelen om nieuwe opening te creëren
- 4. openbreken achterste deel kerk zowel in gevel als in het dak om relatie met parochiecentrum te versterken
- 5. verwijderen van verlaagd plafond tot op de basisstructuur

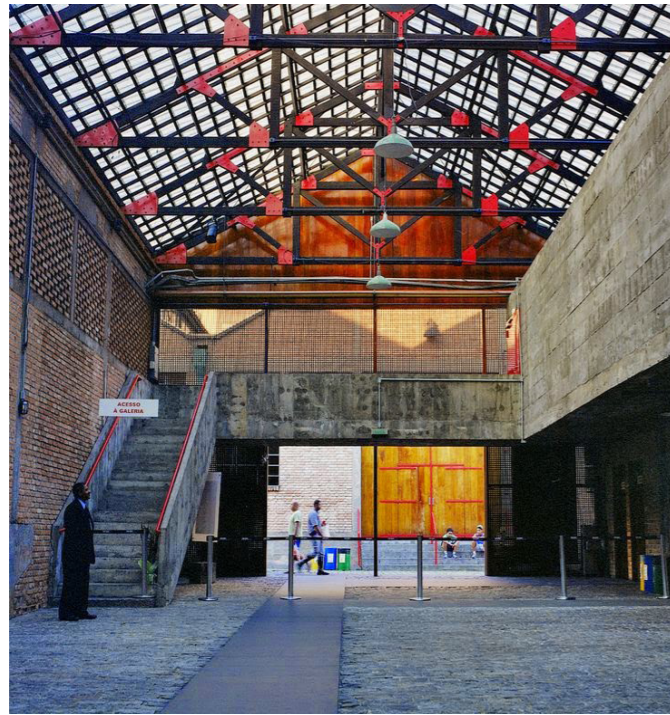
SCENARIO 01

de kerk als overdekt plein

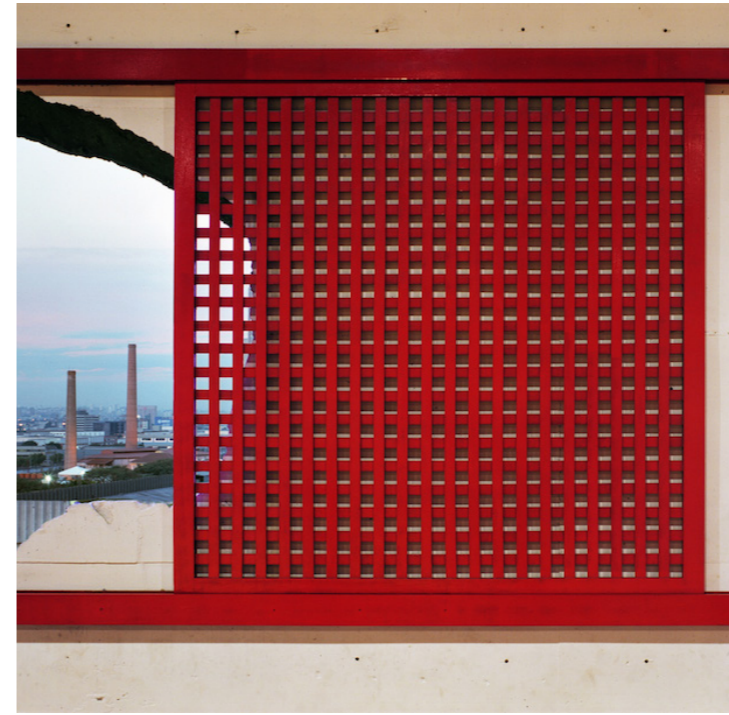

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

SESC Pompéia Factory, São Paulo ,Lina Bo Bardi

Office KGDVS

SCENARIO 01

de kerk als overdekt plein

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

visualisatie nieuwe inkom kerk als overdekte ruimte

SCENARIO 01

*aanleg publieke ruimte
de kerk als overdekt plein*

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

Stortorget Square, Kalmar - Caruso St John Architects - verschillende materialen suggereren bestemming voor fietsers en voetgangers

Playgrounds, Amsterdam, Aldo Van Eyck - eenvoudige elementen worden speeltoestellen

SCENARIO 01

*aanleg publieke ruimte
de kerk als overdekt plein*

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

visualisatie kerk als overdekte buitenruimte

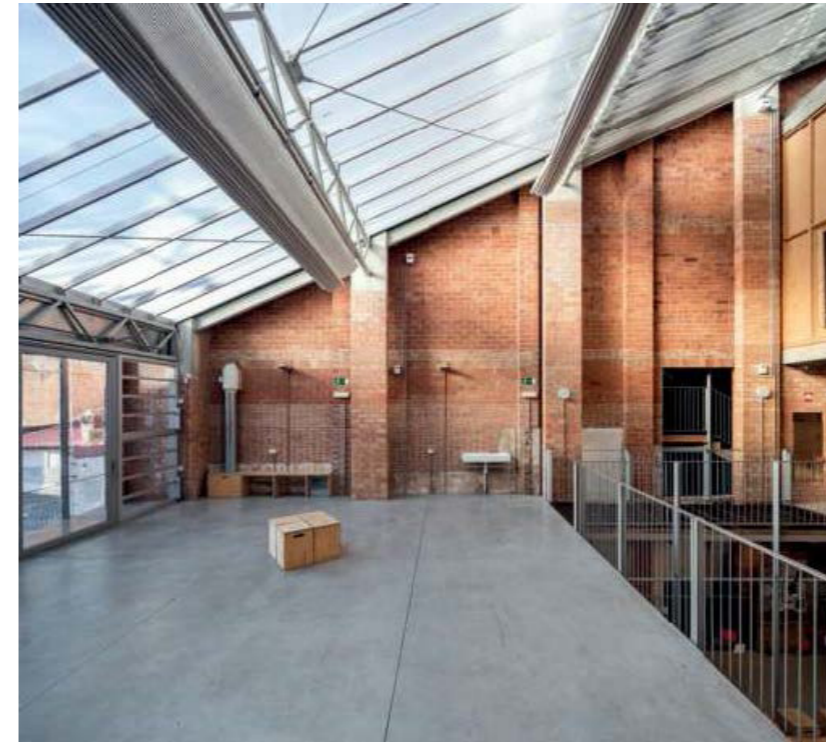
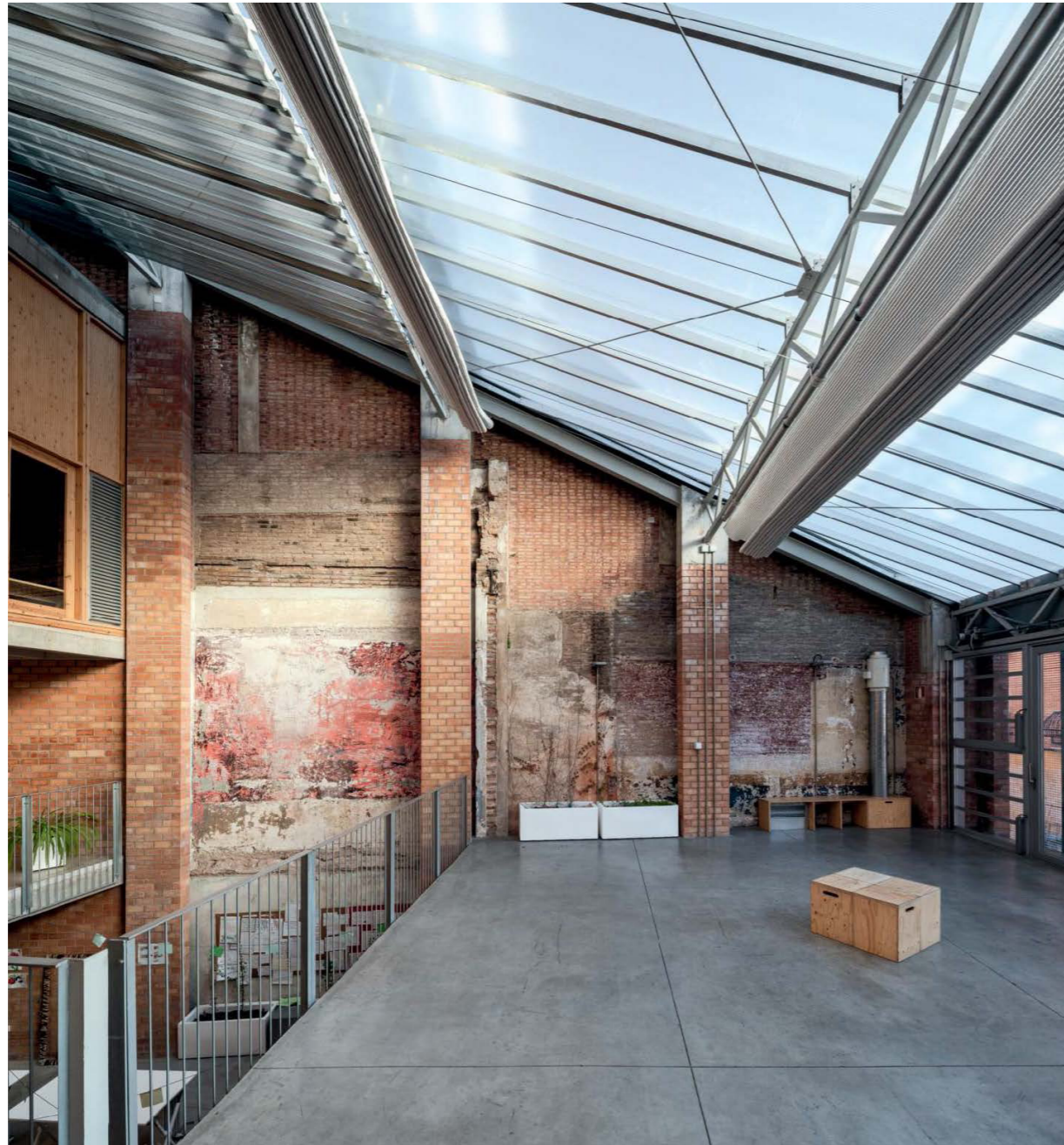
SCENARIO 01

*aanleg publieke ruimte
de kerk als overdekt plein*

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

Playgrounds, Amsterdam, Aldo Van Eyck - eenvoudige elementen worden speeltoestellen

SCENARIO 01

*nieuwe openingen
de kerk als overdekt plein*

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

visualisatie kerk als overdekte buitenruimte

SCENARIO 01

*nieuwe openingen
de kerk als overdekt plein*

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

visualisatie kerk als overdekte buitenruimte

SCENARIO 01

de kerk als overdekt plein

korte termijn
gebouw als overdekt
plein; een centrale
ontmoetingsplek

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

visualisatie kerk als overdekte buitenruimte

SCENARIO 02

met ingevoegde geïsoleerde volumes

SCENARIO 2

box in box

renovatie en openstellen
sanitaire voorzieningen
deelruimtes isoleren

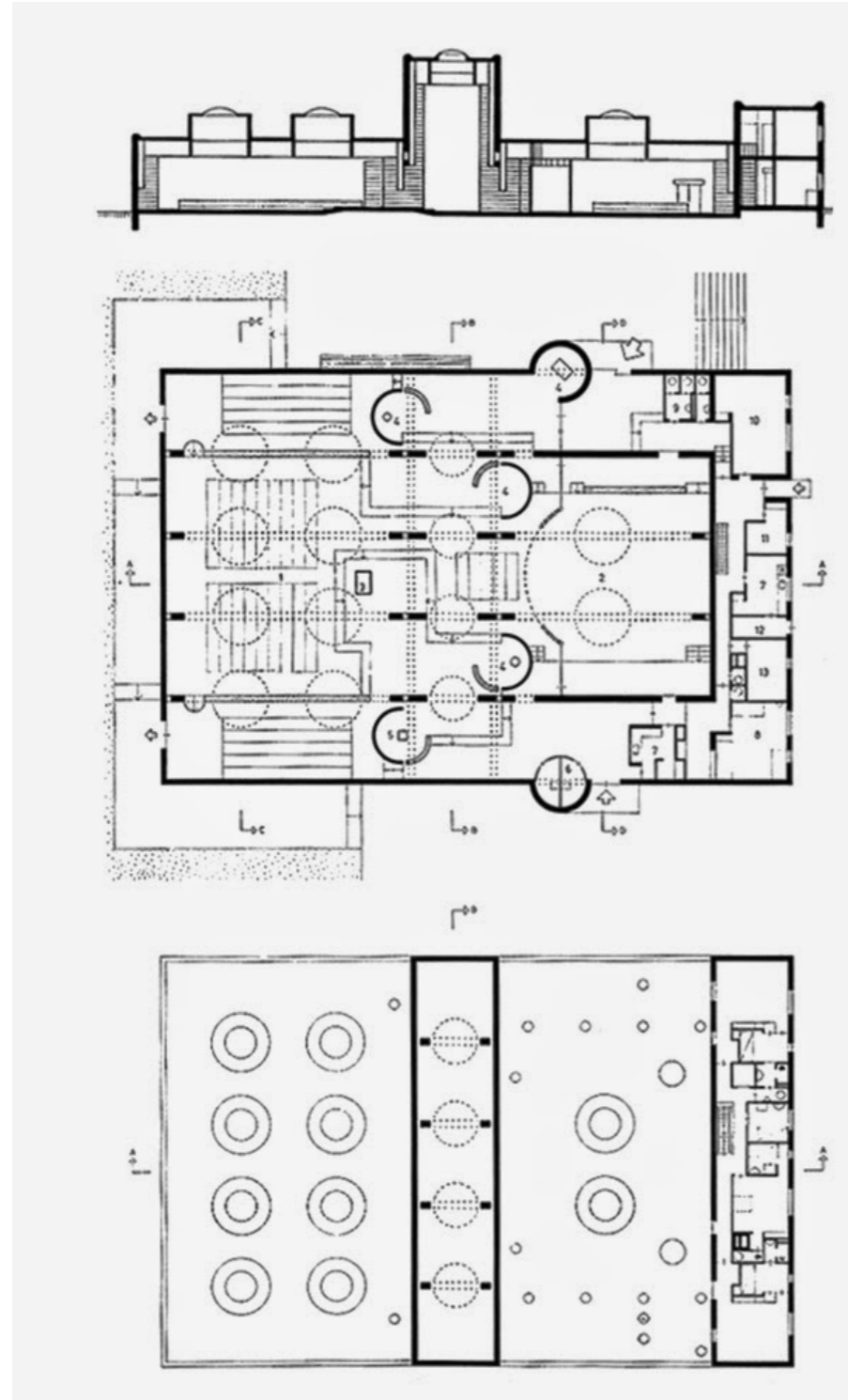

SCENARIO 02

geïsoleerde volumes

middellange termijn
gebouw als onver-
warmde ruimte met
verwarmde volumes

investeringskost €€
beheerskost €€
onderhoudskost €€

Pastoor van Arsker, Den Haag, Aldo Van Eyck

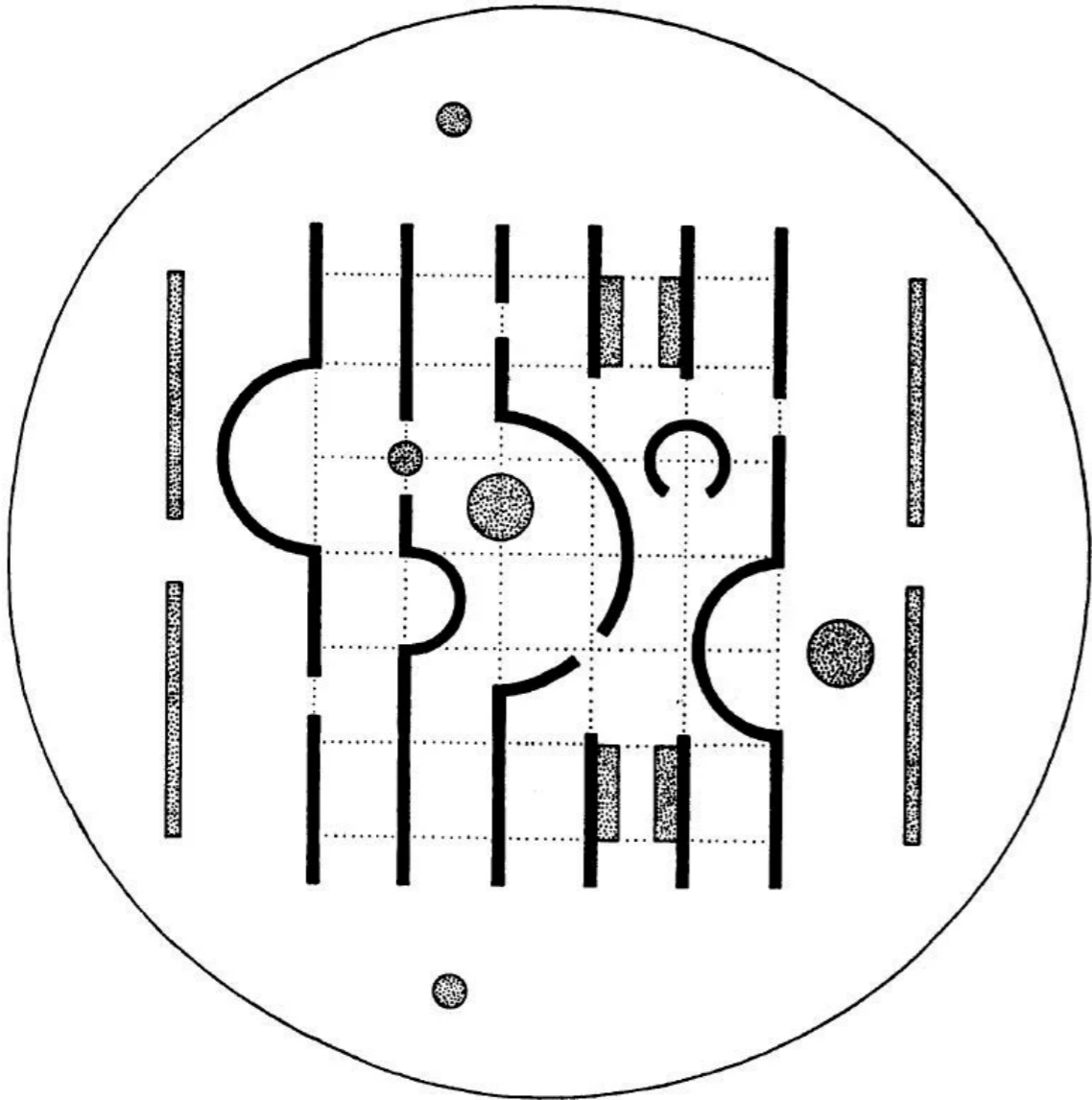
SCENARIO 02

geïsoleerde volumes

middellange termijn
gebouw als onver-
warmde ruimte met
verwarmde volumes

investeringskost €€
beheerskost €€
onderhoudskost €€

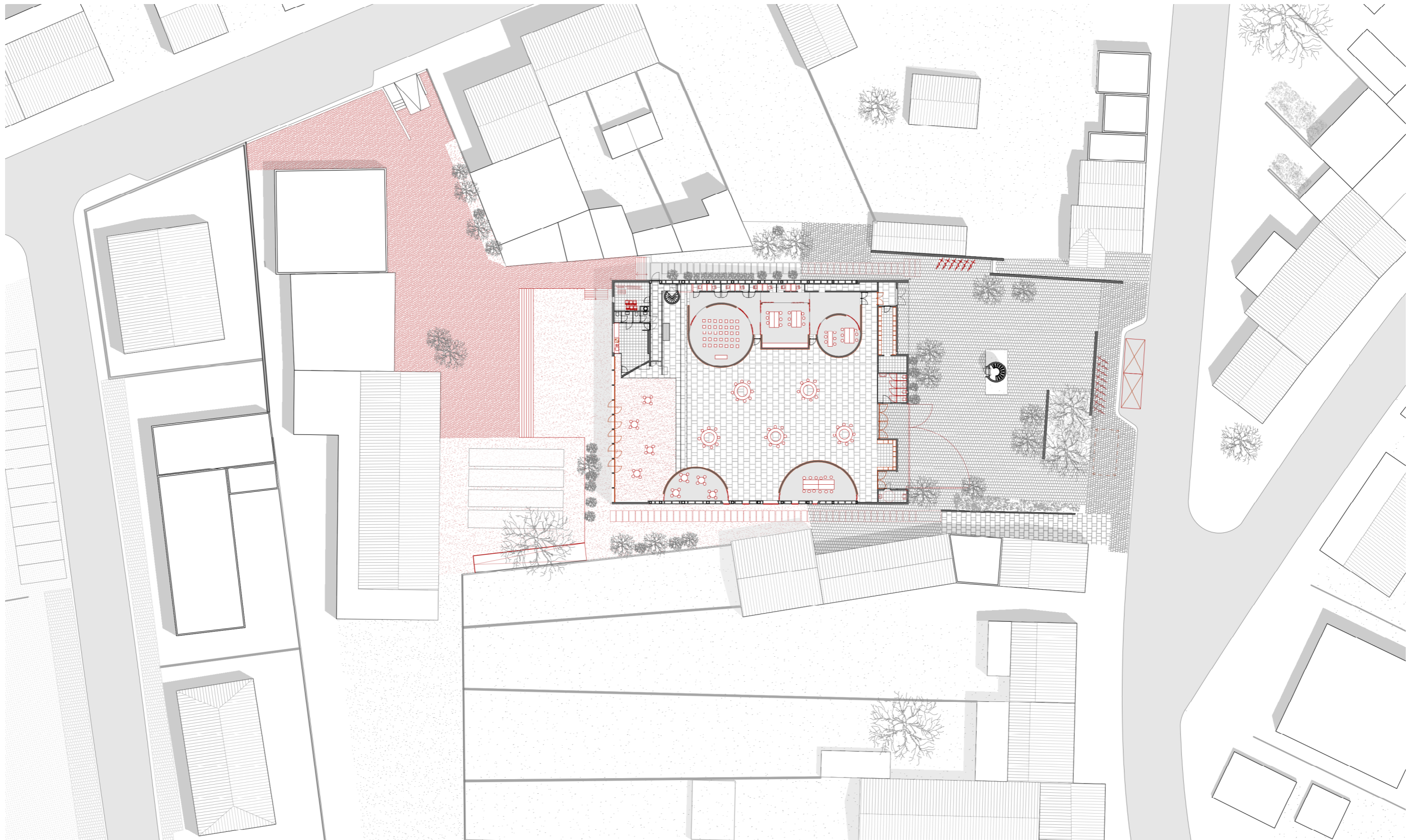

Sonsbeek Pavilion, Arnhem, Aldo Van Eyck

SCENARIO 02
geïsoleerde volumes

middellange termijn
gebouw als onverwarmde ruimte met verwarmde volumes

investeringskost €€
beheerskost €€
onderhoudskost €€

De kerk wordt een onverwarmde binnenruimte, met nieuwe verwarmde volumes die verschillende kleinschaligere verenigingsfuncties kunnen herbergen

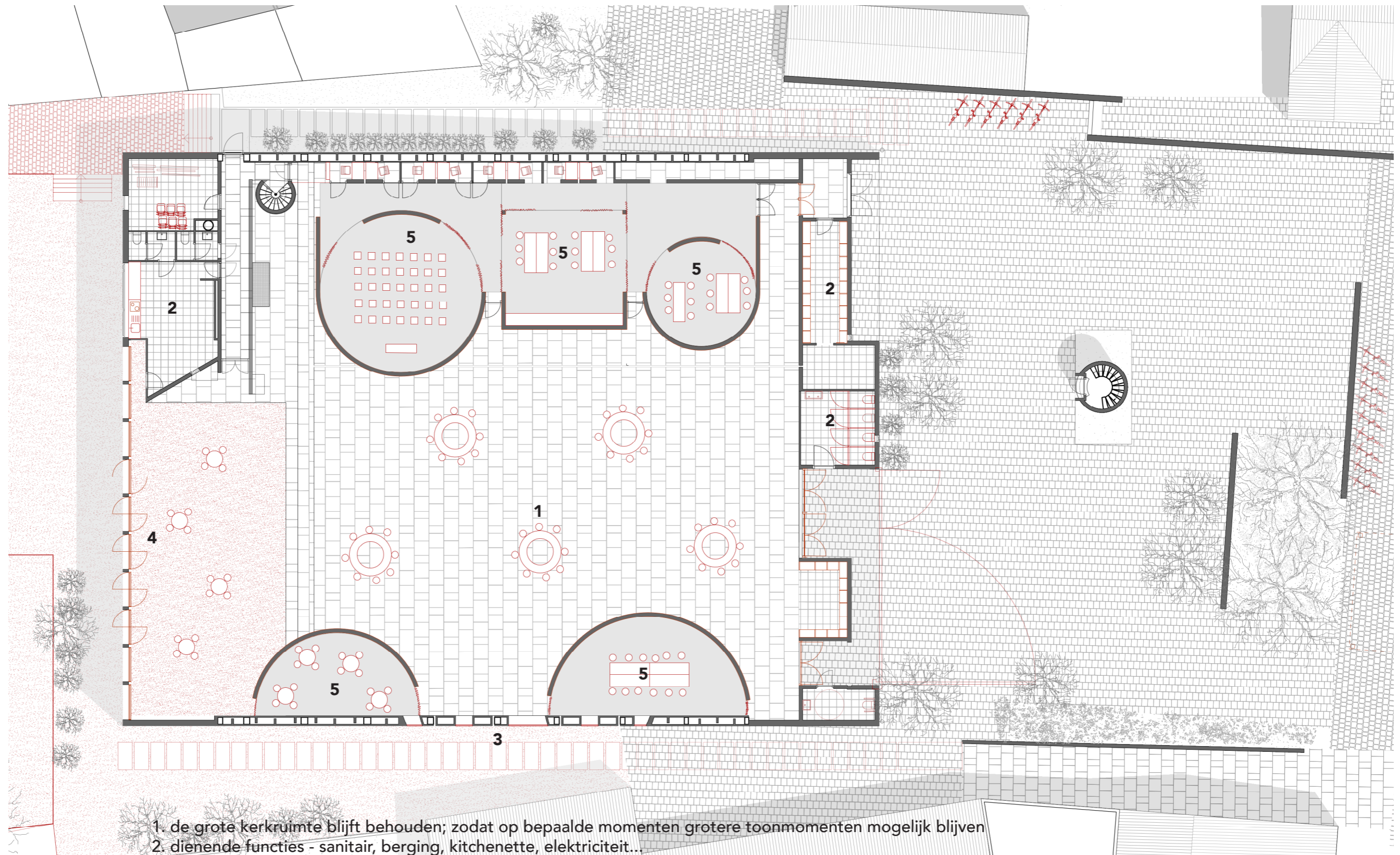

SCENARIO 02

geïsoleerde volumes

middellange termijn
gebouw als onver-
warmde ruimte met
verwarme volumes

investeringskost €€
beheerskost €€
onderhoudskost €€

1. de grote kerkruimte blijft behouden; zodat op bepaalde momenten grotere toonmomenten mogelijk blijven
2. dienende functies - sanitair, berging, kitchenette, elektriciteit...
3. afbraak zijvolume biechtstoelen om nieuwe opening te creëren
4. openbreken achterste deel kerkgevel om relatie met parochiecentrum te versterken
5. nieuwe, polyvalent invulbare deelruimtes, voor verenigingsleven

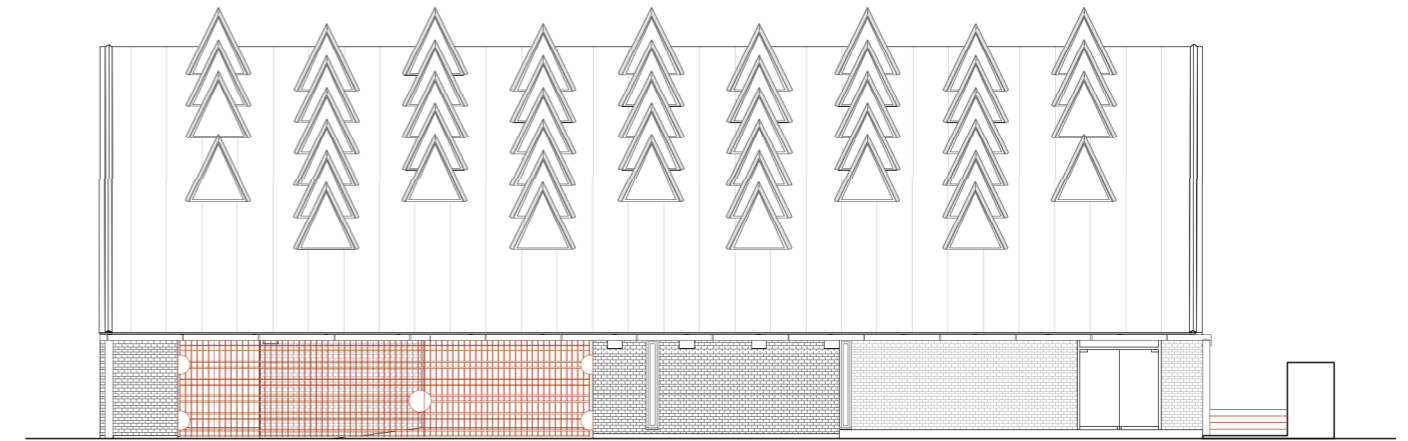
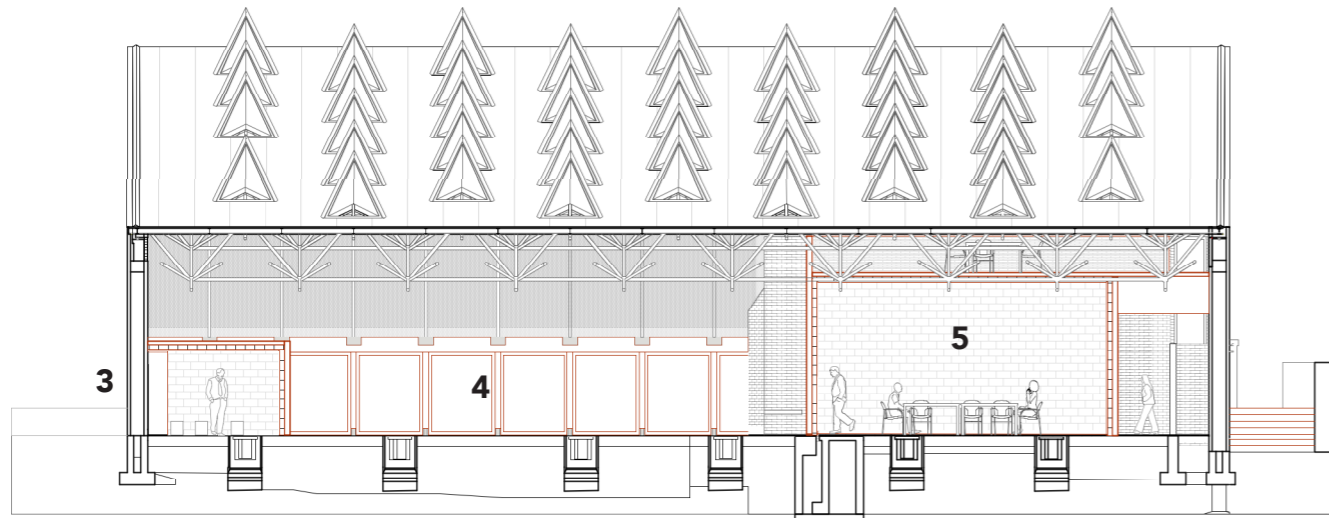
SCENARIO 02

geïsoleerde volumes

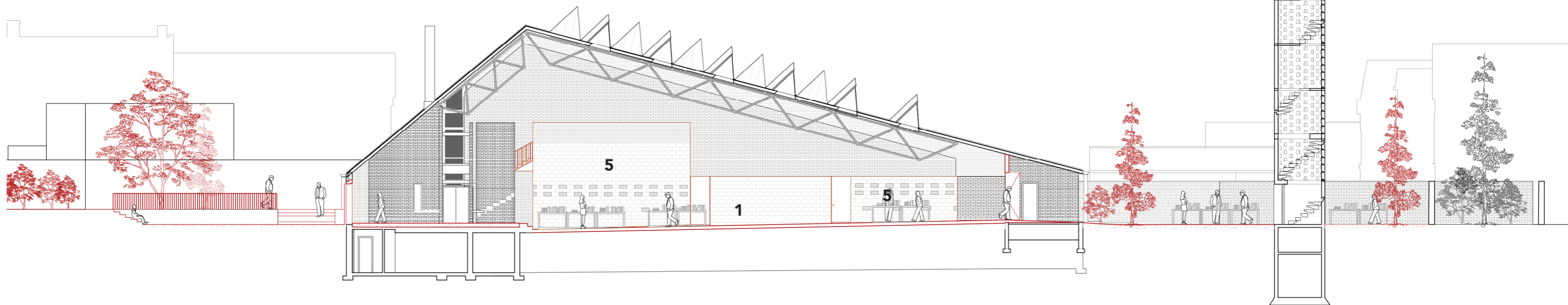
middellange termijn

gebouw als onver-
warmde ruimte met
verwarmde volumes

investeringskost €€
beheerskost €€
onderhoudskost €€

1. de grote kerkrimte blijft behouden; zodat op bepaalde momenten grotere toonmomenten mogelijk blijven
2. dienende functies - sanitair, berging, kitchenette, elektriciteit...
3. afbraak zijvolume biechtstoelen om nieuwe opening te creëren
4. openbreken achterste deel kerkgevel om relatie met parochiecentrum te versterken
5. nieuwe, polyvalent invulbare deelruimtes, voor verenigingsleven

SCENARIO 02

geïsoleerde volumes

middellange termijn gebouw als onverwarmde ruimte met verwarmde volumes	investeringskost	€€
	beheerskost	€€
	onderhoudskost	€€

visualisatie

SCENARIO 02

geïsoleerde volumes

middellange termijn
gebouw als onver-
warmde ruimte met
verwarmde volumes

investeringskost €€
beheerskost €€
onderhoudskost €€

visualisatie

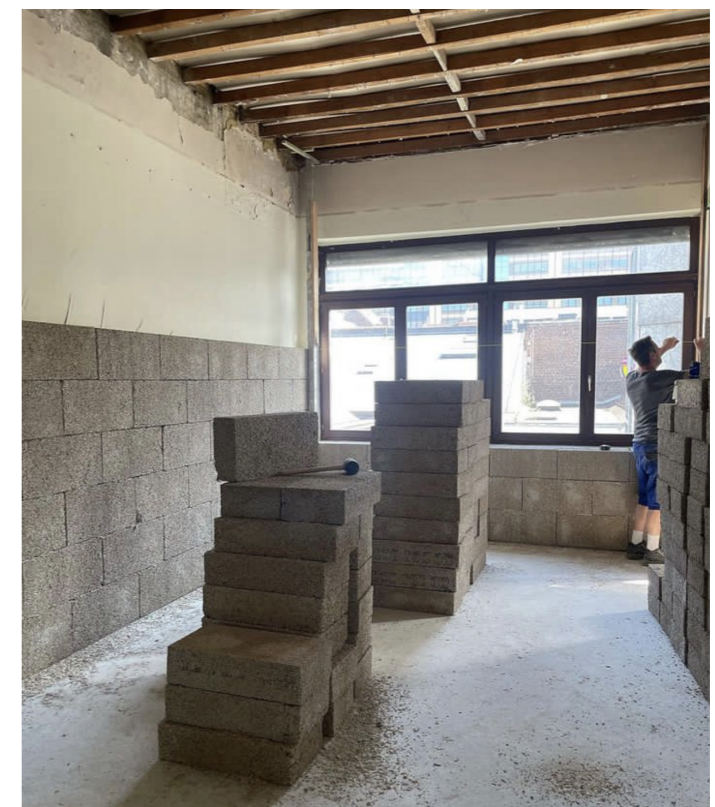
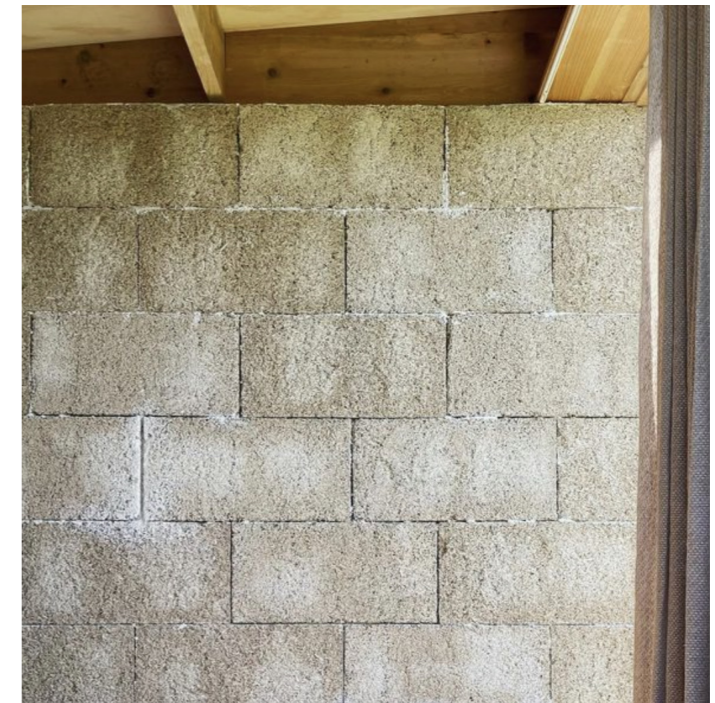
SCENARIO 02

geïsoleerde volumes

middellange termijn
gebouw als onver-
warmde ruimte met
verwarmde volumes

investeringskost €€
beheerskost €€
onderhoudskost €€

We stellen voor de nieuwe volumes een natuurlijk, ecologisch isolatiemateriaal op, nl kalkhennep-isolatie. Het is een materiaal dat in situ kan worden 'gestort' rondom een houtskelet en daarna geleverd met een kalkverf. Een andere mogelijkheid betreft prefab kalkhennepblokken die als wet ware worden gemetst om vervolgens eveneens te voorzien van een kalkverflaag. Dit isolatiemateriaal zou uiterst geschikt zijn voor binnenisolatie-toepassing, door haar vochtregulerende eigenschappen, die problemen om inwendige condensatie zou minimaliseren.

SCENARIO 03

volledig geïsoleerde ruimte

SCENARIO 3

volledig geïsoleerd

cultuur
grotere podiumzaal
exposities
voorstellingen
concerten

sport
turnzaal school
kickboks
yoga

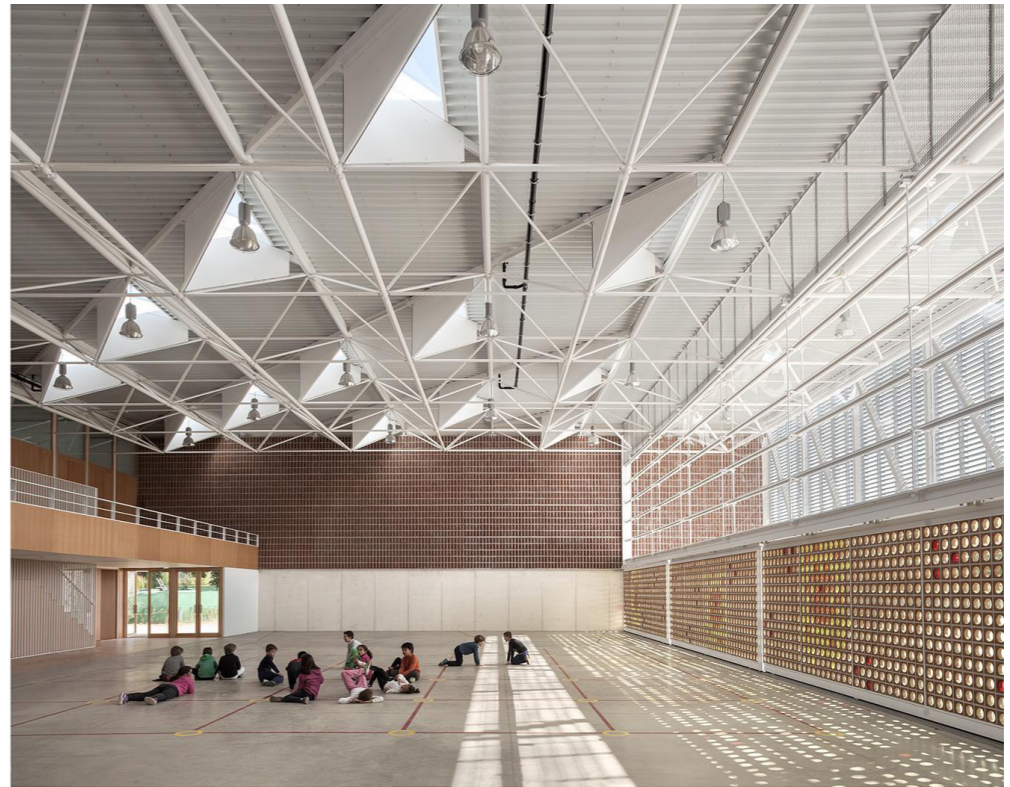

SCENARIO 03

volledig geïsoleerde ruimte

lange termijn gebouw als verwarmde ruimte, publiek gebouw	investeringskost	€€€
	beheerskost	€€€
	onderhoudskost	€€€

Escola Gavina, Picanya, Gradoli & Sanz Arquitectos

SCENARIO 03

volledig geïsoleerde ruimte

lange termijn gebouw als verwarmde ruimte, publiek gebouw	investeringskost	€€€
	beheerskost	€€€
	onderhoudskost	€€€

Het gerenoveerde dak vraagt in principe om een nieuwe afwerking aan de binnenzijde. In de raming hebben we nu opgenomen dat er voor het nieuwe damp scherm wordt geopteerd voor een uitvoering met aluminium cachering. Deze wordt tevens ook de nieuwe plafonduafwerking.

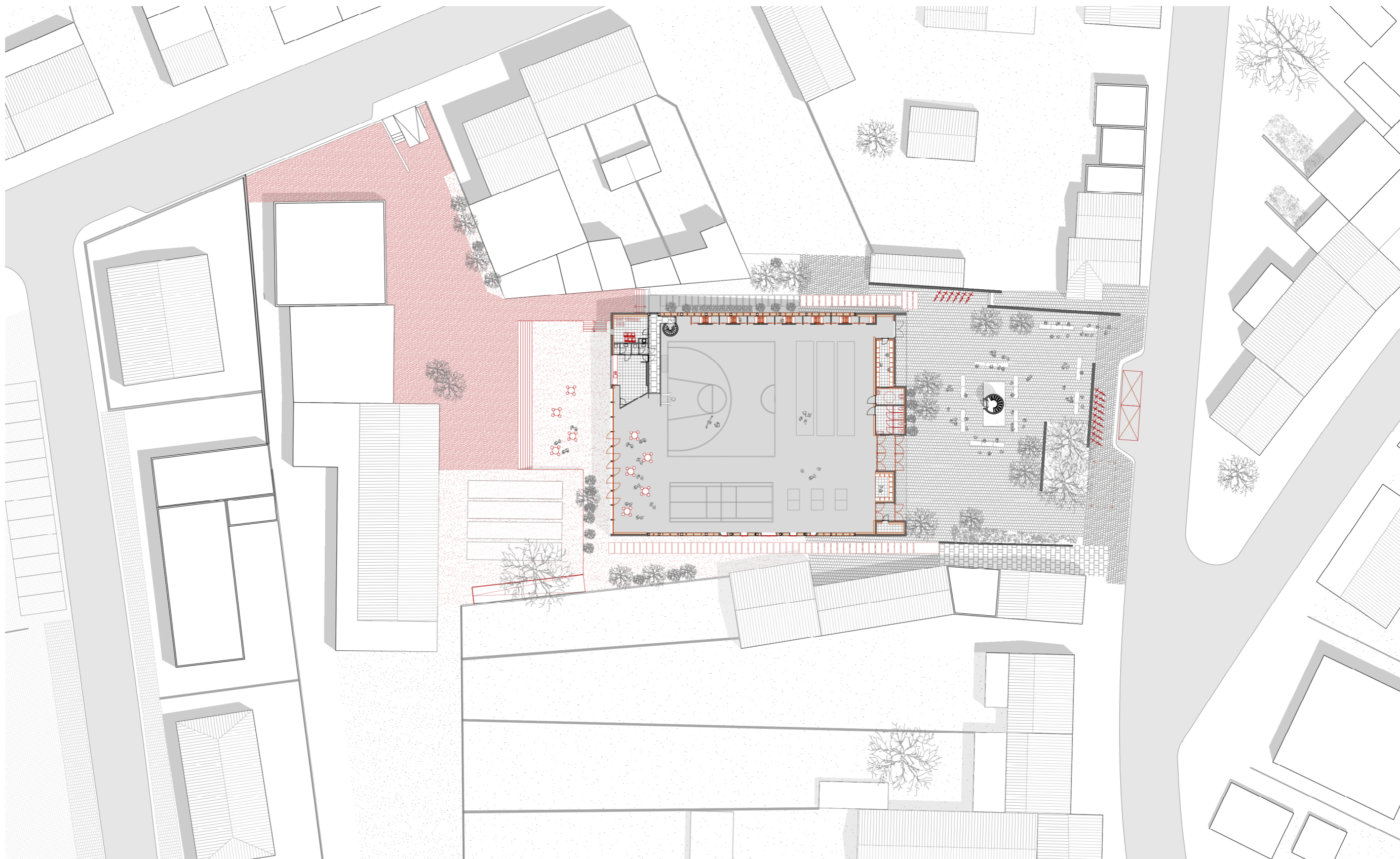
referentie Sigurd Lewerenz - bloemen Kiosk

Sigurd Lewerenz - bloemen Kiosk

SCENARIO 03

volledig geïsoleerde ruimte

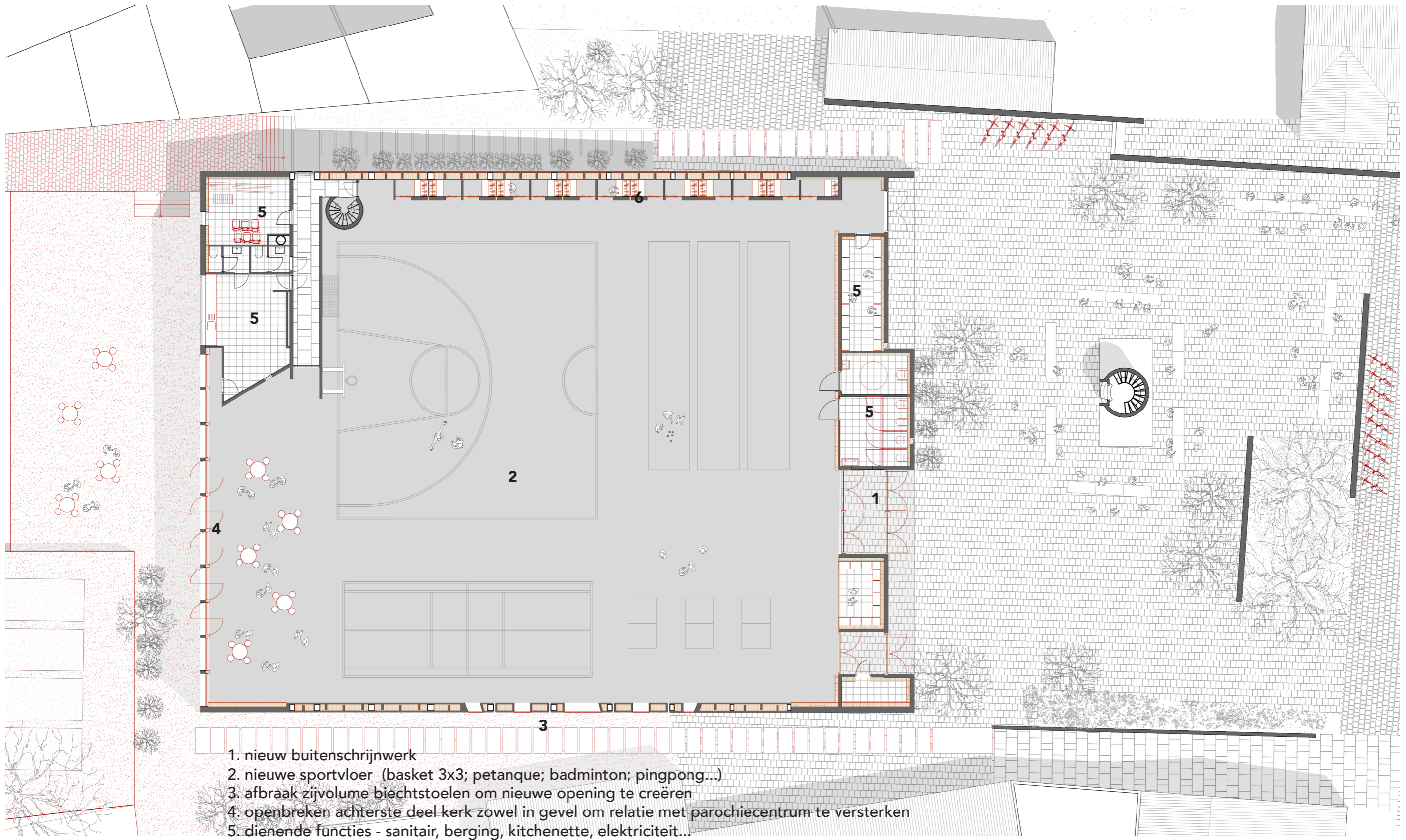
lange termijn gebouw als verwarmde ruimte, publiek gebouw	investeringskost	€€€
	beheerskost	€€€
	onderhoudskost	€€€

SCENARIO 03

volledig geïsoleerde ruimte

lange termijn gebouw als verwarmde ruimte, publiek gebouw	investeringskost	€€€
	beheerskost	€€€
	onderhoudskost	€€€

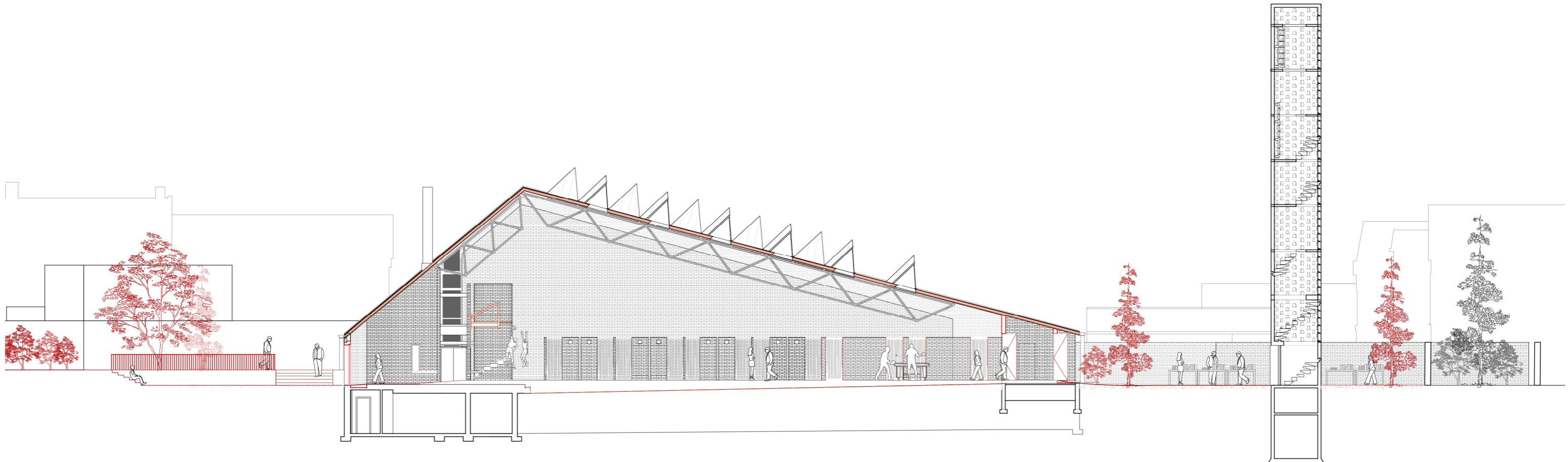
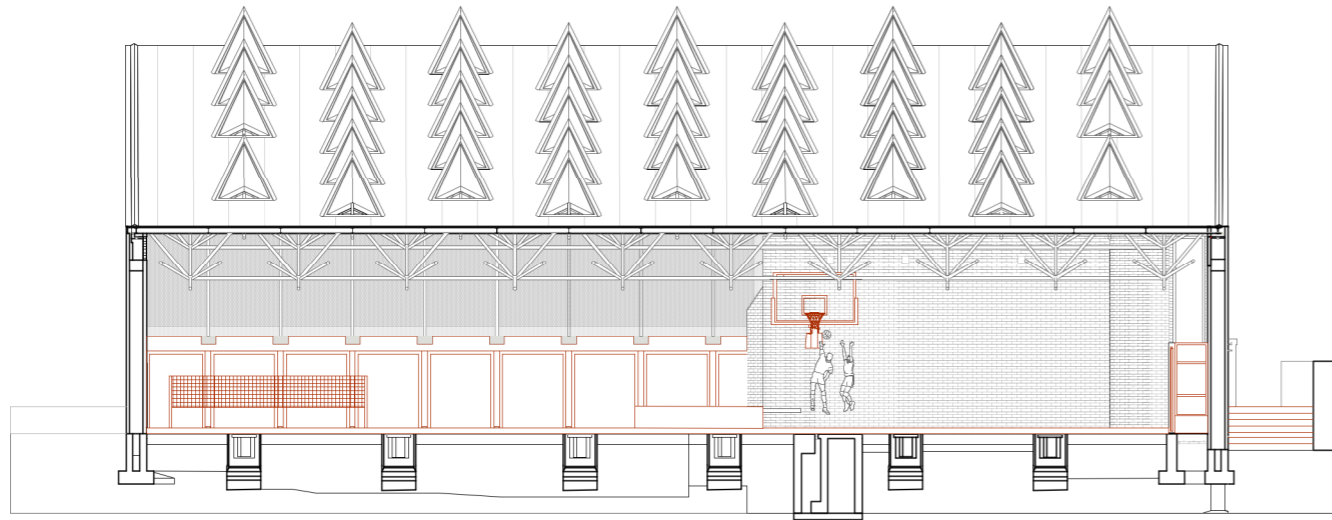
1. nieuw buitenschrijnwerk
2. nieuwe sportvloer (basket 3x3; petanque; badminton; pingpong...)
3. afbraak zijvolume biechtstoelen om nieuwe opening te creëren
4. openbreken achterste deel kerk zowel in gevel om relatie met parochiecentrum te versterken
5. dienende functies - sanitair, berging, kitchenette, elektriciteit...
6. petanque

SCENARIO 03

volledig geïsoleerde ruimte

lange termijn
gebouw als verwarmde ruimte, publiek gebouw

investeringskost	€€€
beheerskost	€€€
onderhoudskost	€€€

SCENARIO 03

volledig geïsoleerde ruimte

lange termijn gebouw als verwarmde ruimte, publiek gebouw	investeringskost	€€€
	beheerskost	€€€
	onderhoudskost	€€€

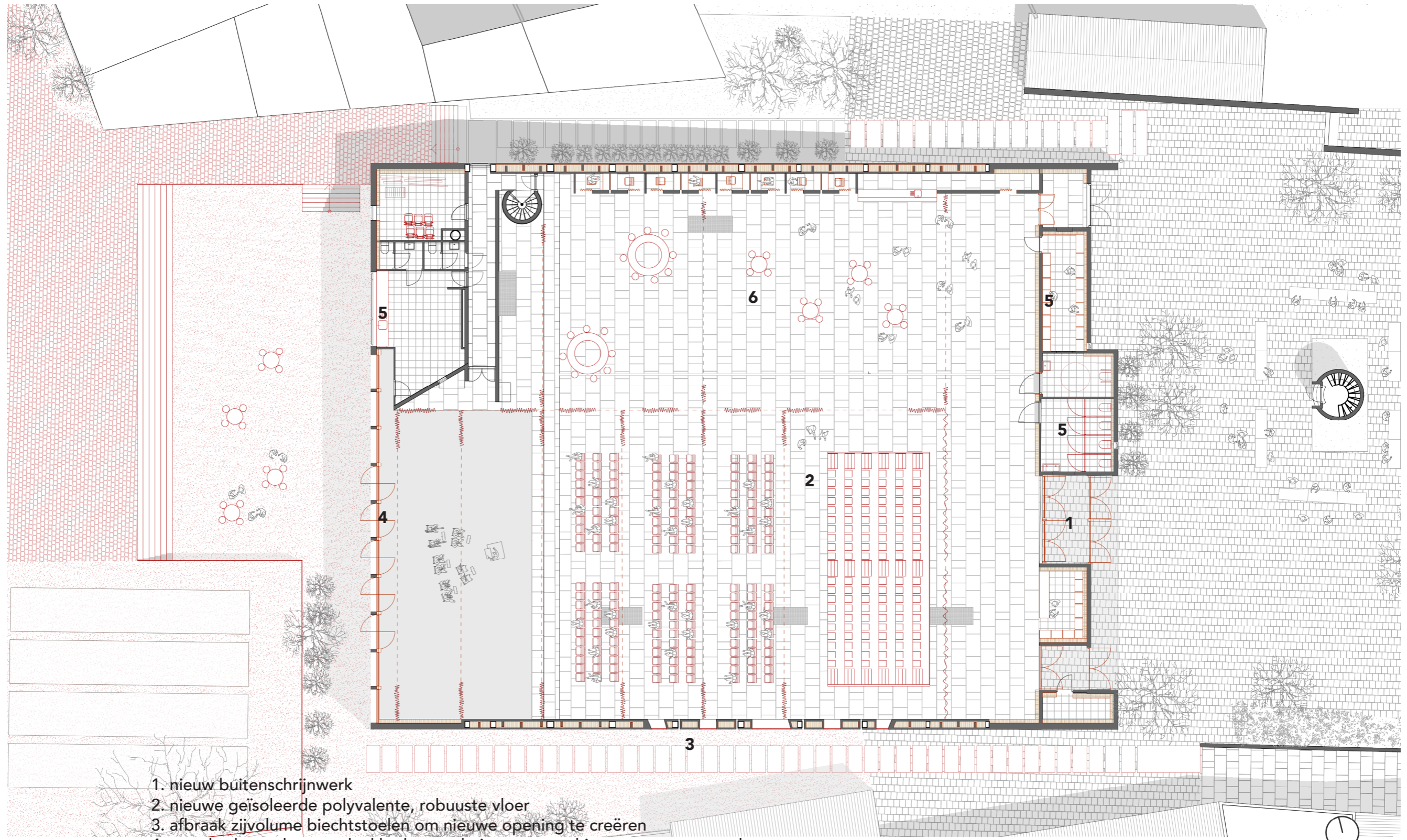

visualisatie

SCENARIO 03

volledig geïsoleerde ruimte

lange termijn gebouw als verwarmde ruimte, publiek gebouw	investeringskost	€€€
	beheerskost	€€€
	onderhoudskost	€€€

1. nieuw buitenschrijnwerk
2. nieuwe geïsoleerde polyvalente, robuuste vloer
3. afbraak zijvolume biechtstoelen om nieuwe opening te creëren
4. openbreken achterste deel kerk om relatie met parochiecentrum te versterken
5. dienende functies - sanitair, berging, kitchenette, elektriciteit...
6. foyer met bar

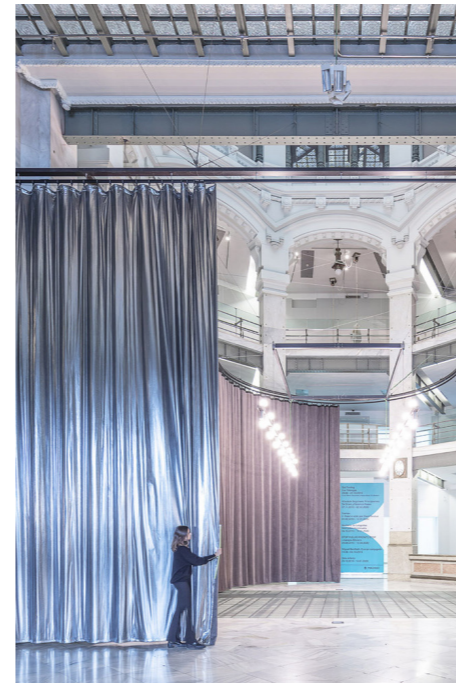
SCENARIO 03
volledig geïsoleerde ruimte

lange termijn
gebouw als verwarmde ruimte, publiek gebouw

investeringskost €€€
beheerskost €€€
onderhoudskost €€€

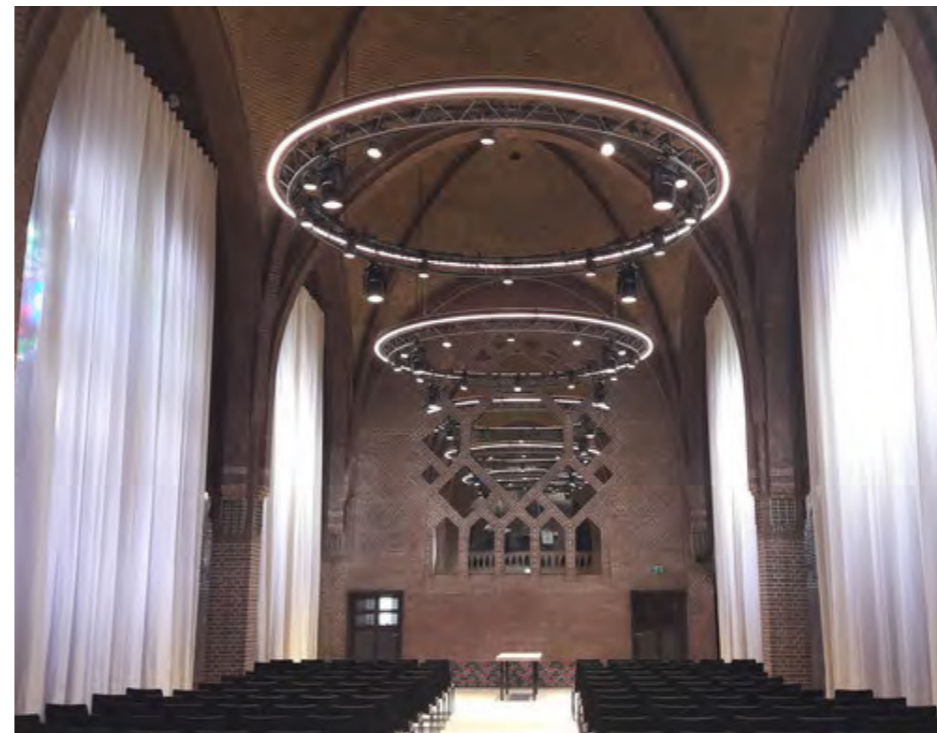
Sint-Alfonsuskerk, Leuven

Centro Centro Madrid - architect_Héctor_F_Elorza

Sylvie Krueger - geïsoleerd gordijn

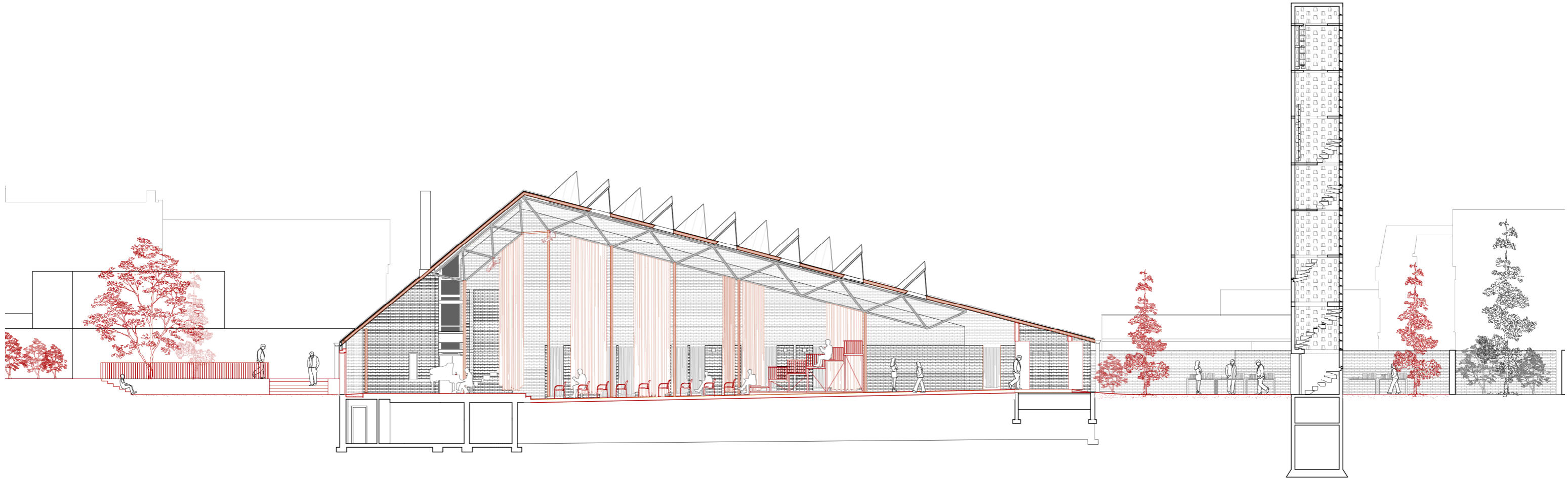

Paterskerk Eindhoven

SCENARIO 03

volledig geïsoleerde ruimte

lange termijn gebouw als verwarmde ruimte, publiek gebouw	investeringskost	€€€
	beheerskost	€€€
	onderhoudskost	€€€

SCENARIO 03

volledig geïsoleerde ruimte

lange termijn	investeringskost	€€€
gebouw als verwarmde ruimte, publiek gebouw	beheerskost	€€€
	onderhoudskost	€€€

visualisatie

SCENARIO 03

volledig geïsoleerde ruimte

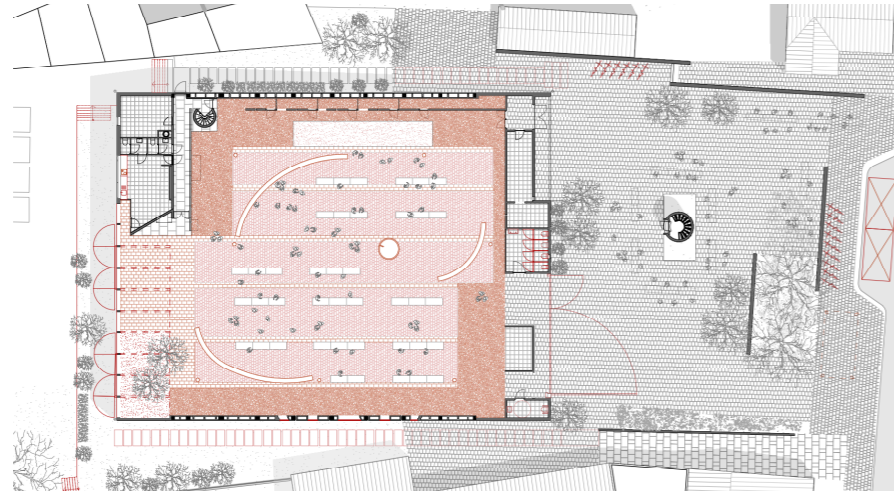
lange termijn gebouw als verwarmde ruimte, publiek gebouw	investeringskost	€€€
	beheerskost	€€€
	onderhoudskost	€€€

visualisatie

OVERZICHT SCENARIO'S KERKGEBOUW

LANGERE TERMIJN = OPEN EINDE - OPEN PROCES
INSPIRATIE VOOR EEN MOGELIJKS TOEKOMSTBEELD

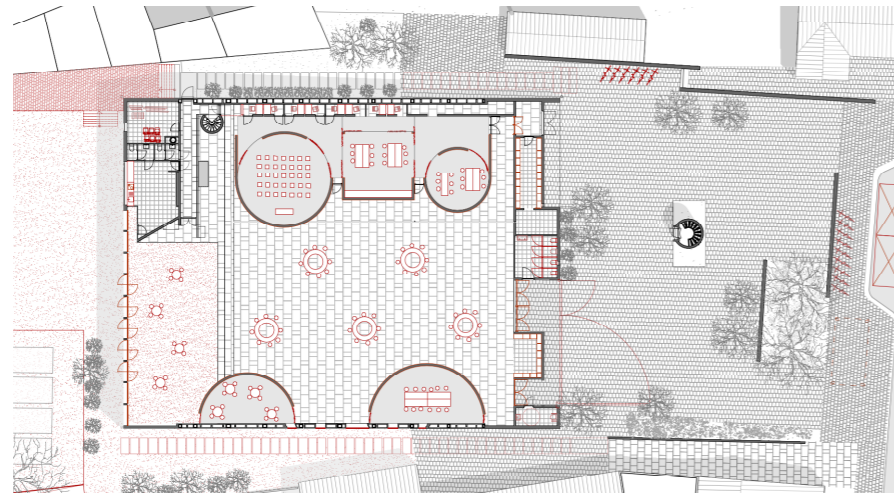

SCENARIO 1
gebouw als overdekt plein

investeringskost € - €€
beheerskost €
onderhoudskost €

korte termijn
gebouw als overdekt plein; een centrale ontmoetingsplek

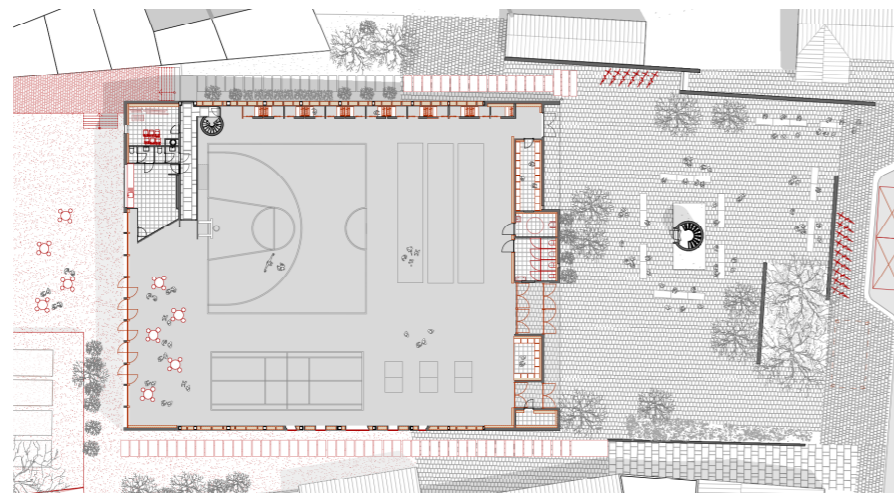

SCENARIO 2
geïsoleerde volumes

investeringskost €€
beheerskost €€
onderhoudskost €€

middellange termijn
gebouw als onverwarmde ruimte met verwarmde volumes

SCENARIO 3
volledig geïsoleerde ruimte

investeringskost €€€
beheerskost €€€
onderhoudskost €€€

lange termijn
gebouw als verwarmde ruimte, publiek gebouw

4. ONDERZOEKSSCENARIO'S PUBLIEKE RUIJTE

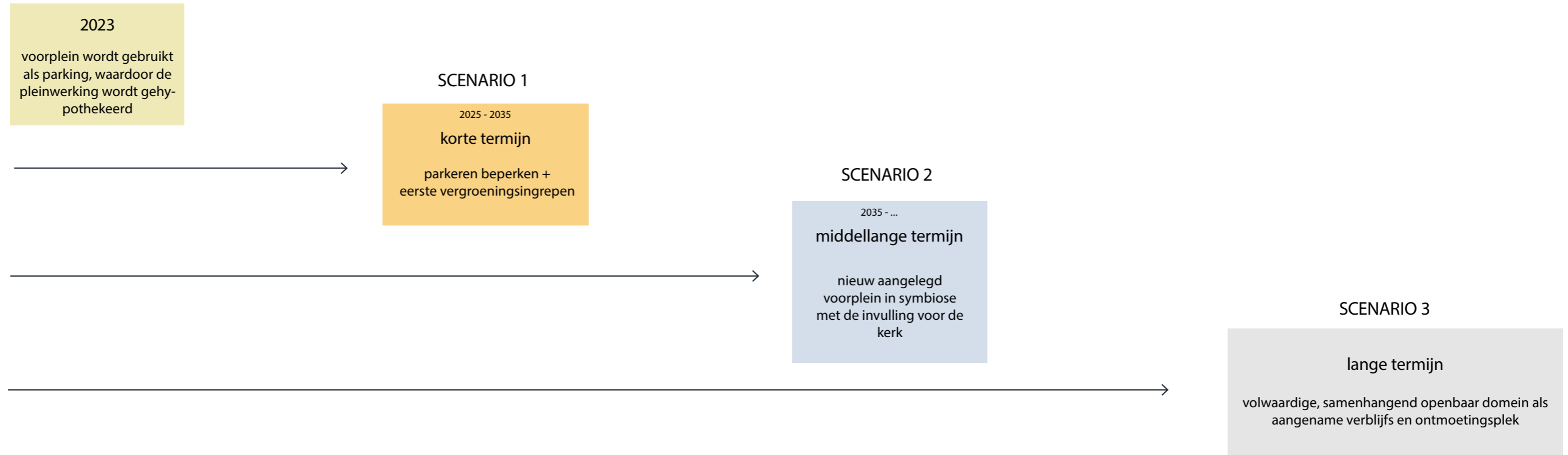
4. ONDERZOEKSCENARIO'S PUBLIEKE RUIJITE

Toont de potentie van hoe een verbindende publieke omgevingsaanleg de verschillende onderdelen van het semi-publieke leven tot één centrale dorpsplek kunnen maken. Dit kan een ambitie zijn op langere termijn, waarbij het geheel meer wordt dan de som van de delen.

ONDERZOEKSSCENARIO'S

een kwalitatieve publieke ruimte

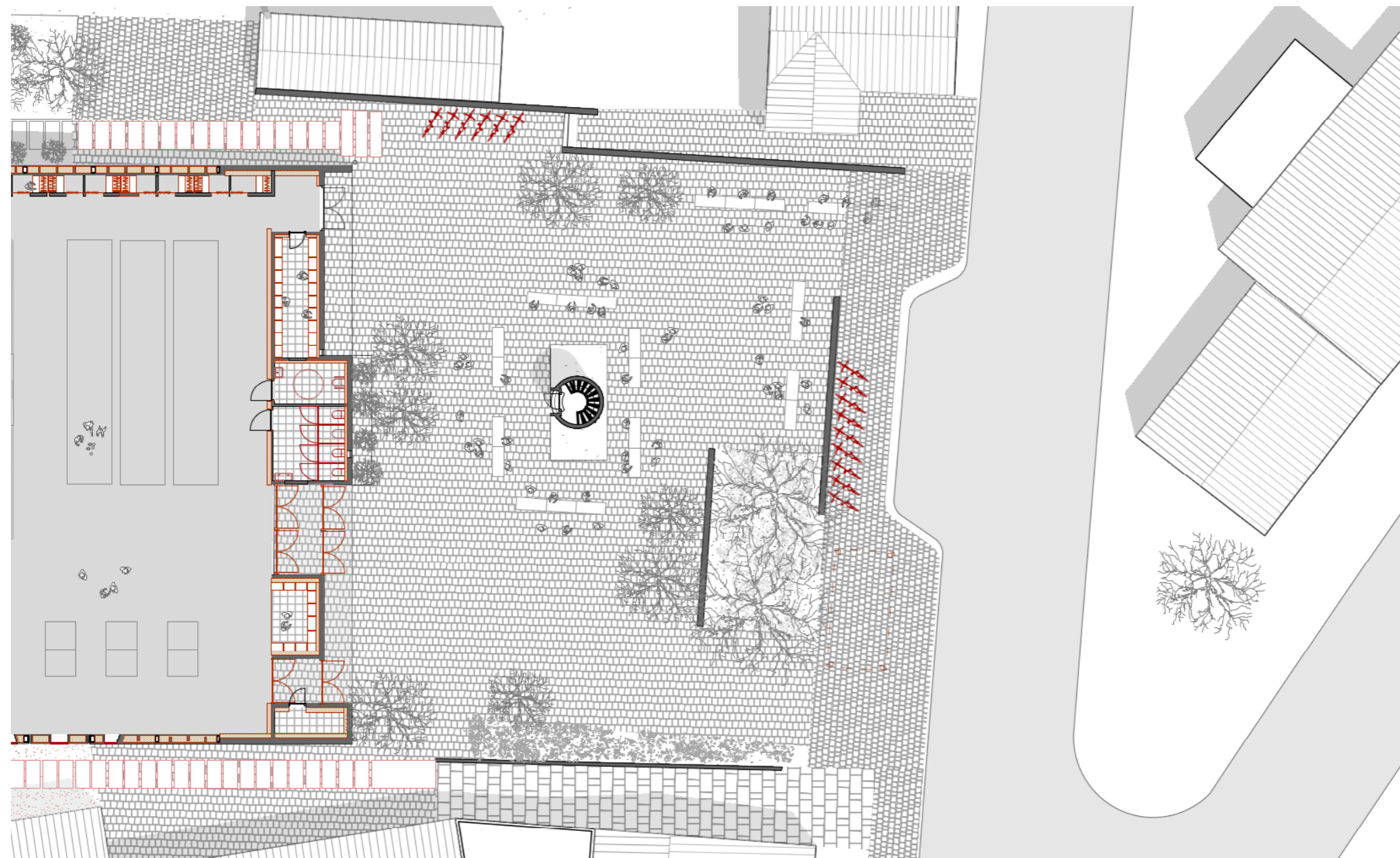
Het kergebouw en omliggende publieke ruimte dienen elkaar te versterken om zo ook effectief een kwalitatieve centrale ontmoetingsplek te kunnen maken voor de bewoners van Ginderbuiten. Het traditionele publieke domein kan dan enkel als verbindende drager werken door ook hier voldoende aandacht aan te besteden en een te streven naar een samenhangend kwalitatief geheel. Het belang van dergelijke 'place-making' komt ook duidelijk naar voor parallelle traject 'veerkrachtige dorpen'. Ook hier kan dit worden bekeken binnen verschillende tijdsbestekken, waarin door het toelaten en bescheiden faciliteren van een publiek gebruik mogelijkheden worden getoond aan en door de bewoners.

SCENARIO 1

minimale ingrepen ifv het bestaande

2025 - 2035 korte termijn parkeren beperken + eerste vergroeningsingrepen	investeringskost € beheerskost € onderhoudskost €

In een eerste scenario voor het publieke domein wordt het voorplein van de kerk aangepakt. Het plein wordt autovrij gemaakt. Er wordt vervolgens ingezet op vergroening door het lokaal verwijderen van de bestaande betonklinkers en de vrijgekomen zones in te planten. De beplante zones mogen gecontroleerd verwilderen waardoor onderhoud tot een minimum wordt beperkt ifv de seizoenen.

SCENARIO 1

case study textielmuseum
minimale ingrepen ivf het bestaande

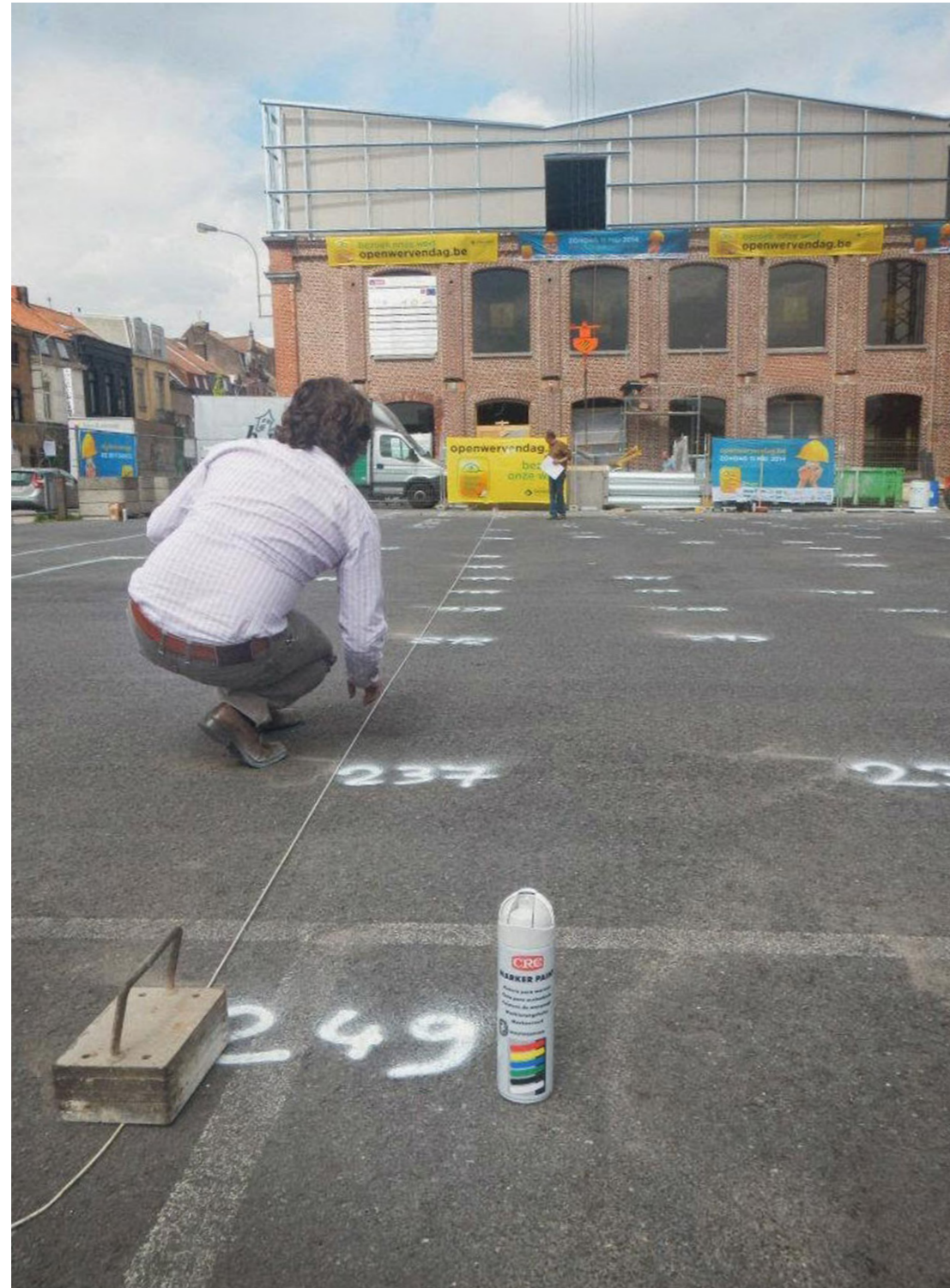

2025 - 2035
korte termijn
parkeren beperken +
eerste vergroeningsingrepen

investeringskost €

beheerskost €

onderhoudskost €

wagon landscaping - taxielmuseum kortrijk
De bestaande parking wordt strategisch vergroend.

SCENARIO 1

case study textielmuseum
minimale ingrepen ifv het bestaande

2025 - 2035
korte termijn
parkeren beperken +
eerste vergroeningsingrepen

investeringskost €

beheerskost €

onderhoudskost €

wagon landscaping - textielmuseum kortrijk
De bestaande parking wordt strategisch vergroend.

SCENARIO 1

case study textielmuseum
minimale ingrepen ifv het bestaande

2025 - 2035
korte termijn
parkeren beperken +
eerste vergroeningsingrepen

investeringskost €

beheerskost €

onderhoudskost €

wagon landscaping - textielmuseum kortrijk
De bestaande parking wordt strategisch vergroend.

SCENARIO 1

referenties
minimale ingrepen ifv het bestaande

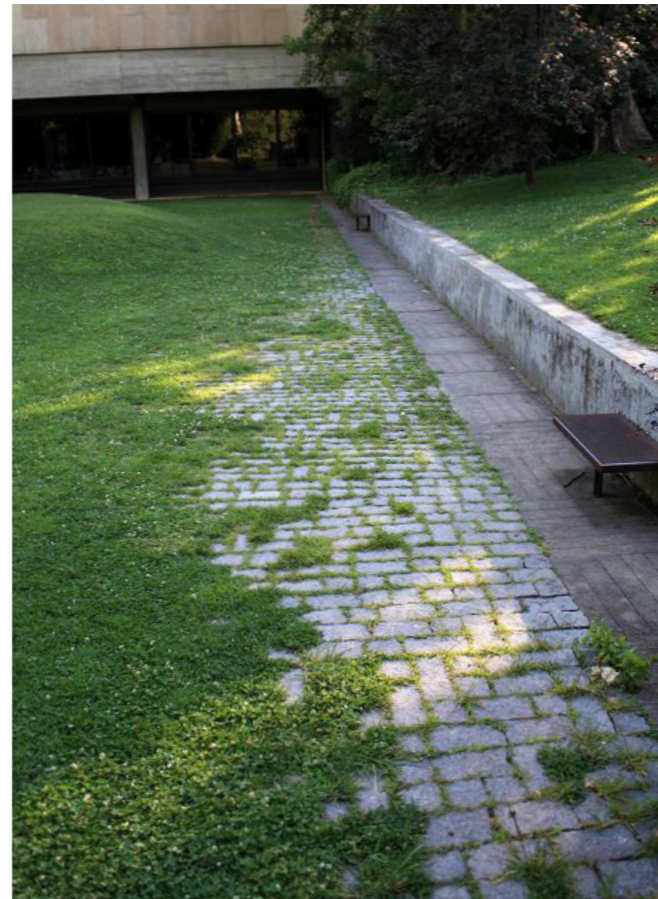

2025 - 2035
korte termijn
parkeren beperken +
eerste vergroeningsingrepen

investeringskost €

beheerskost €

onderhoudskost €

voorbeelden van een gecontroleerde verwildering van de publieke groeninrichting om onderhoud tot een minimum te beperken.

SCENARIO 1

minimale ingrepen ifv het bestaande

2025 - 2035

korte termijn

parkeren beperken +
eerste vergroeningsingrepen

investeringskost €

beheerskost €

onderhoudskost €

visualisatie van een vergroend voorplein door strategisch wegnemen (= ontharden) de betonklinkers

SCENARIO 1

parkeermogelijkheden
minimale ingrepen ifv het bestaande

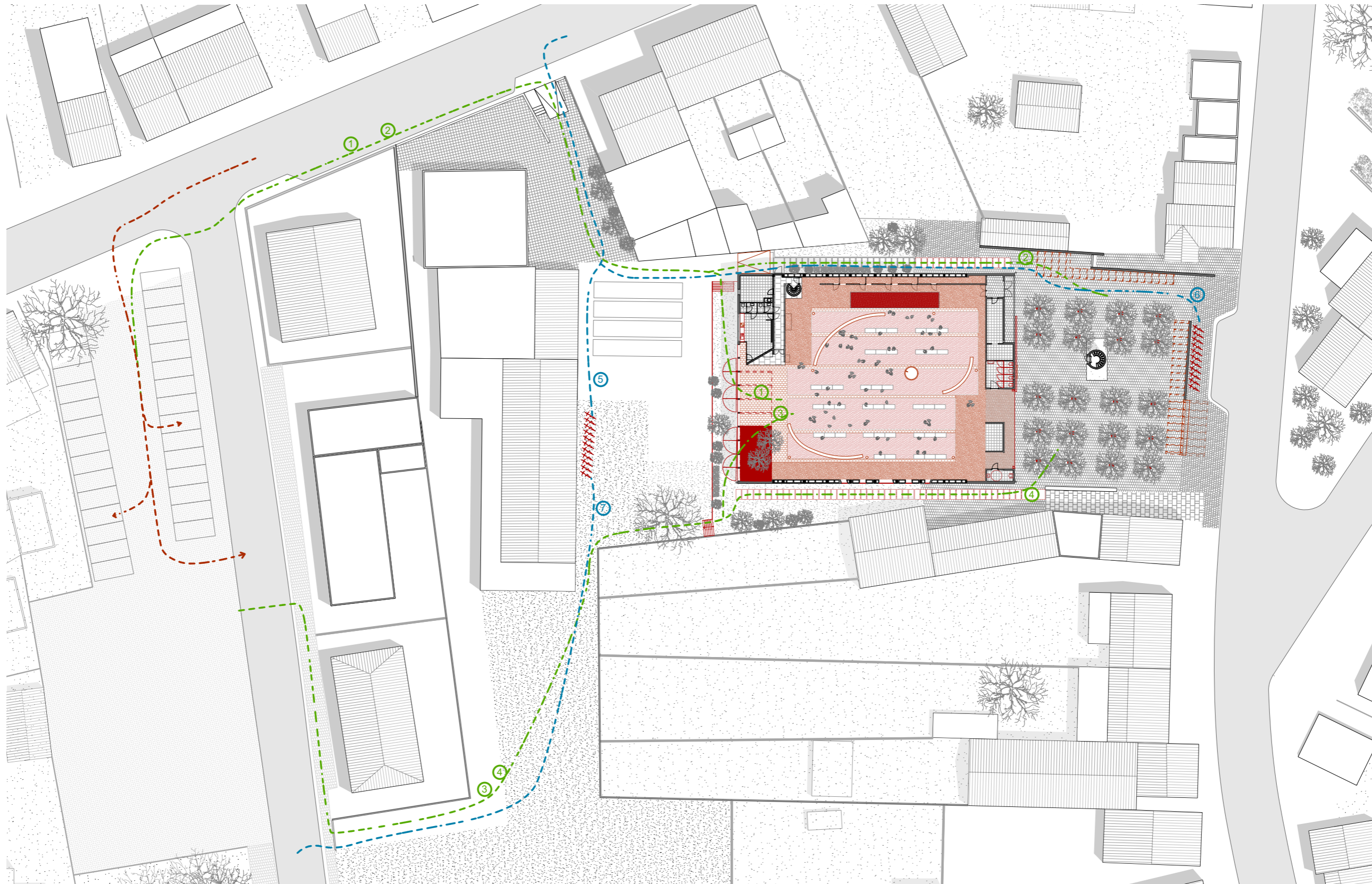

2025 - 2035
korte termijn
parkeren beperken +
eerste vergroeningsingrepen

investeringskost €

beheerskost €

onderhoudskost €

- ① 120m
- ② 145m
- ③ 141m
- ④ 176m
- ⑤ 50m
- ⑥ 115m
- ⑦ 68m

Er zijn potentieel voldoende parkeerplaatsen (+-60) aanwezig op maximaal 200m van de kerk. Ter hoogte van het voorplein, worden twee parkeerplaatsen voorzien voor klanten van lokale handelaars.

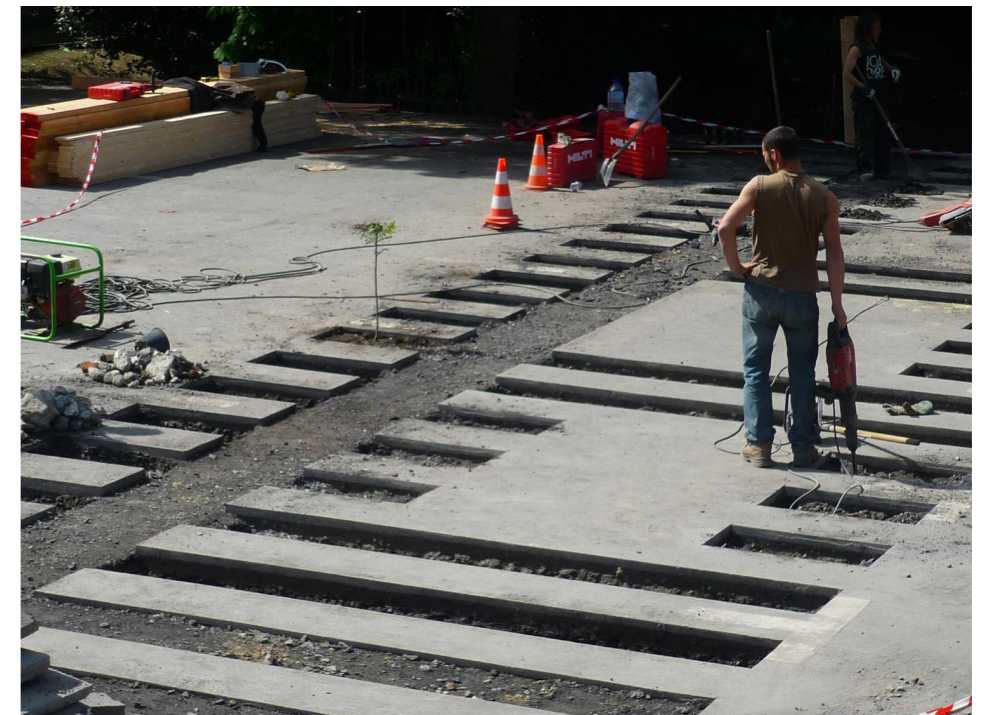
SCENARIO 1

parkeermogelijkheden
minimale ingrepen ifv het bestaande

2025 - 2035
korte termijn
parkeren beperken +
eerste vergroeningsingrepen

investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

wagon landscaping - vergroenen van een bestaande parking met behoud van de parkeerfunctie.

SCENARIO 1

parkeermogelijkheden
minimale ingrepen ifv het bestaande

2025 - 2035
korte termijn
parkeren beperken +
eerste vergroeningsingrepen

investeringskost €

beheerskost €

onderhoudskost €

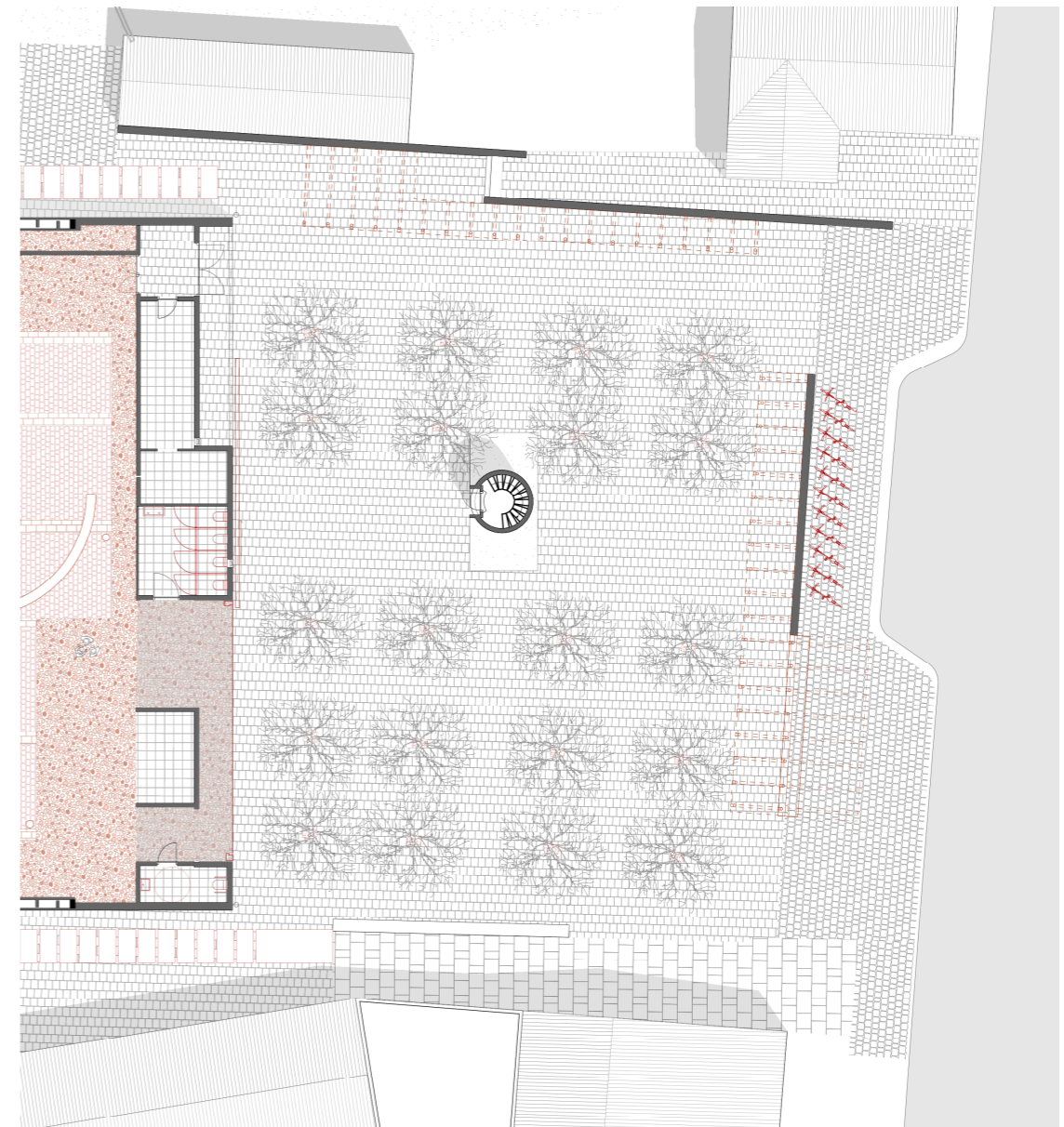
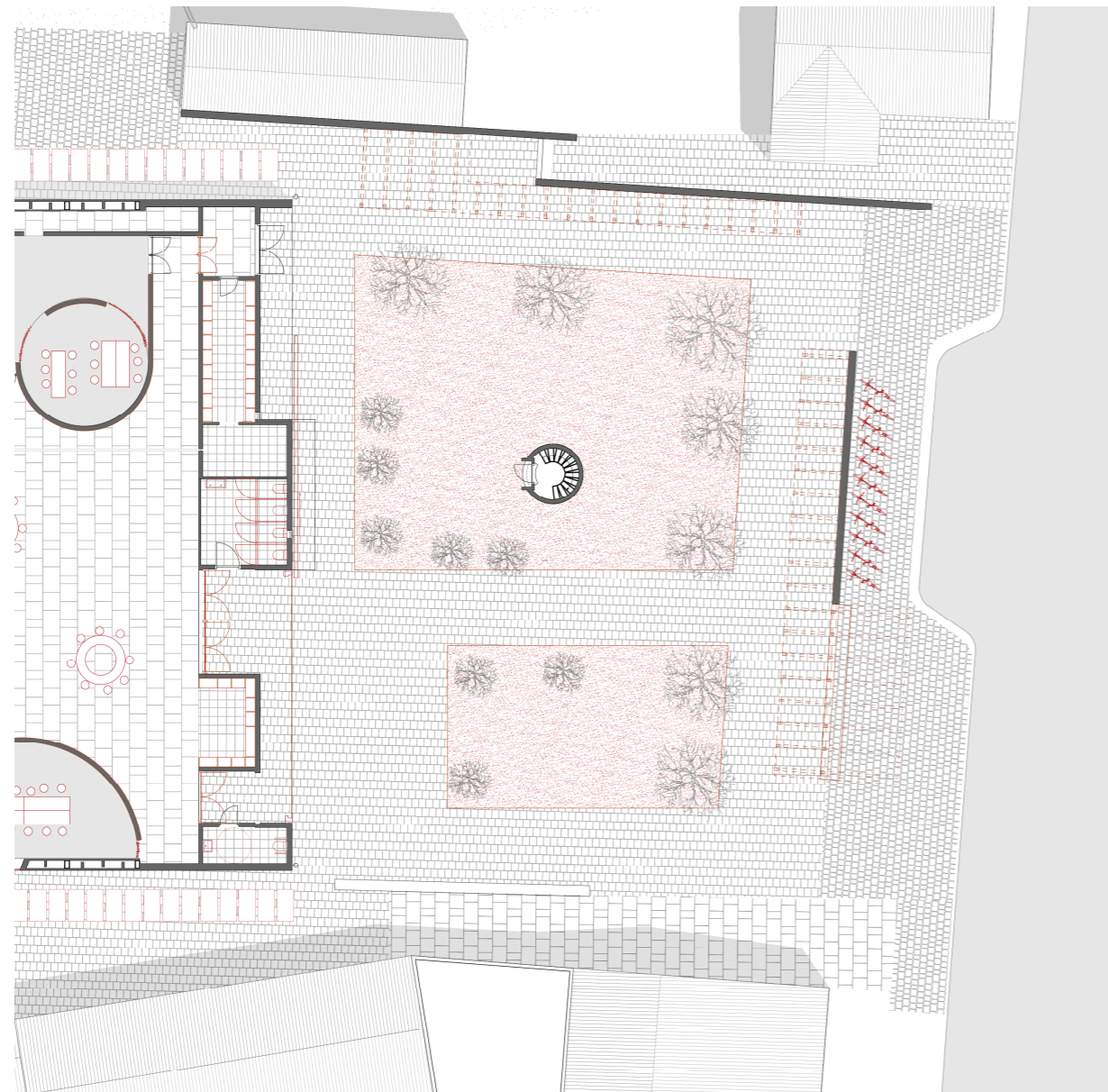
wagon landscaping - vergroenen van een bestaande parking met behoud van de parkeerfunctie.

SCENARIO 2

een kwalitatieve publieke ruimte

2035 - ...
middellange termijn
nieuw aangelegd voorplein
in symbiose met de invulling voor de kerk

Het voorplein wordt volledig heraangelegd ifv het overkoepelende masterplan publieke ruimte. Verschillende strategieën zijn mogelijk, deze dienen door een landschapontwerper verder te worden uitgewerkt, eventueel met een participatief traject met bewoners. Er worden ter inspiratie twee mogelijkheden gevisualiseerd. Het behoud en zelfs versterken van de ommuring van het plein kan worden oerwogen cfr ommuurde, rustige dorpskern

SCENARIO 2

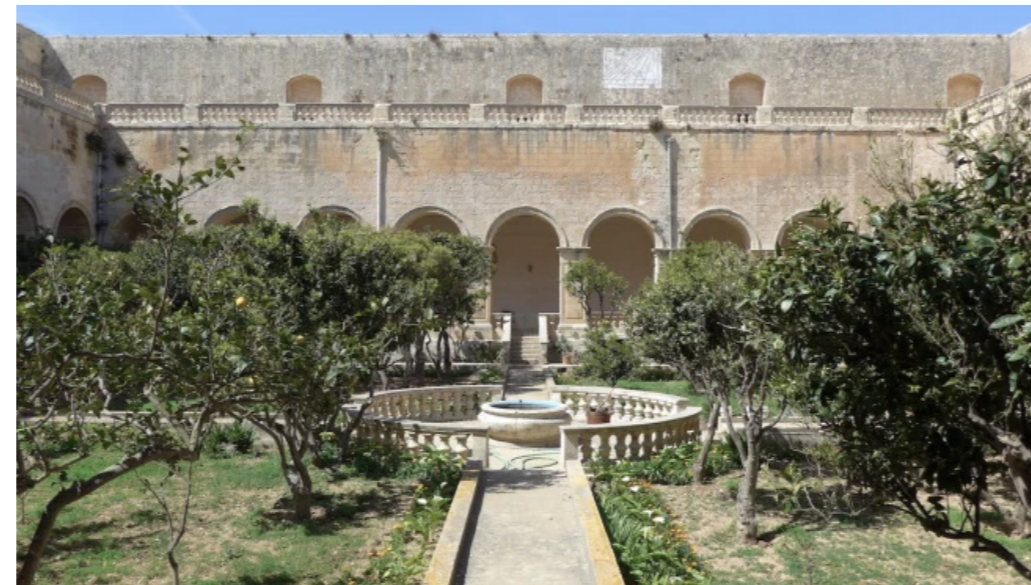
referenties
voorplein als omsloten dorpstuin/bos

2035 - ...

middellange termijn

nieuw aangelegd voorplein
in symbiose met de invulling voor de kerk

SCENARIO 2

referenties
voorplein als omsloten dorpstuin/bos

2035 - ...
middellange termijn
nieuw aangelegd voorplein
in symbiose met de invulling voor de kerk

SCENARIO 2

referenties
voorplein als omsloten dorpstuin/bos

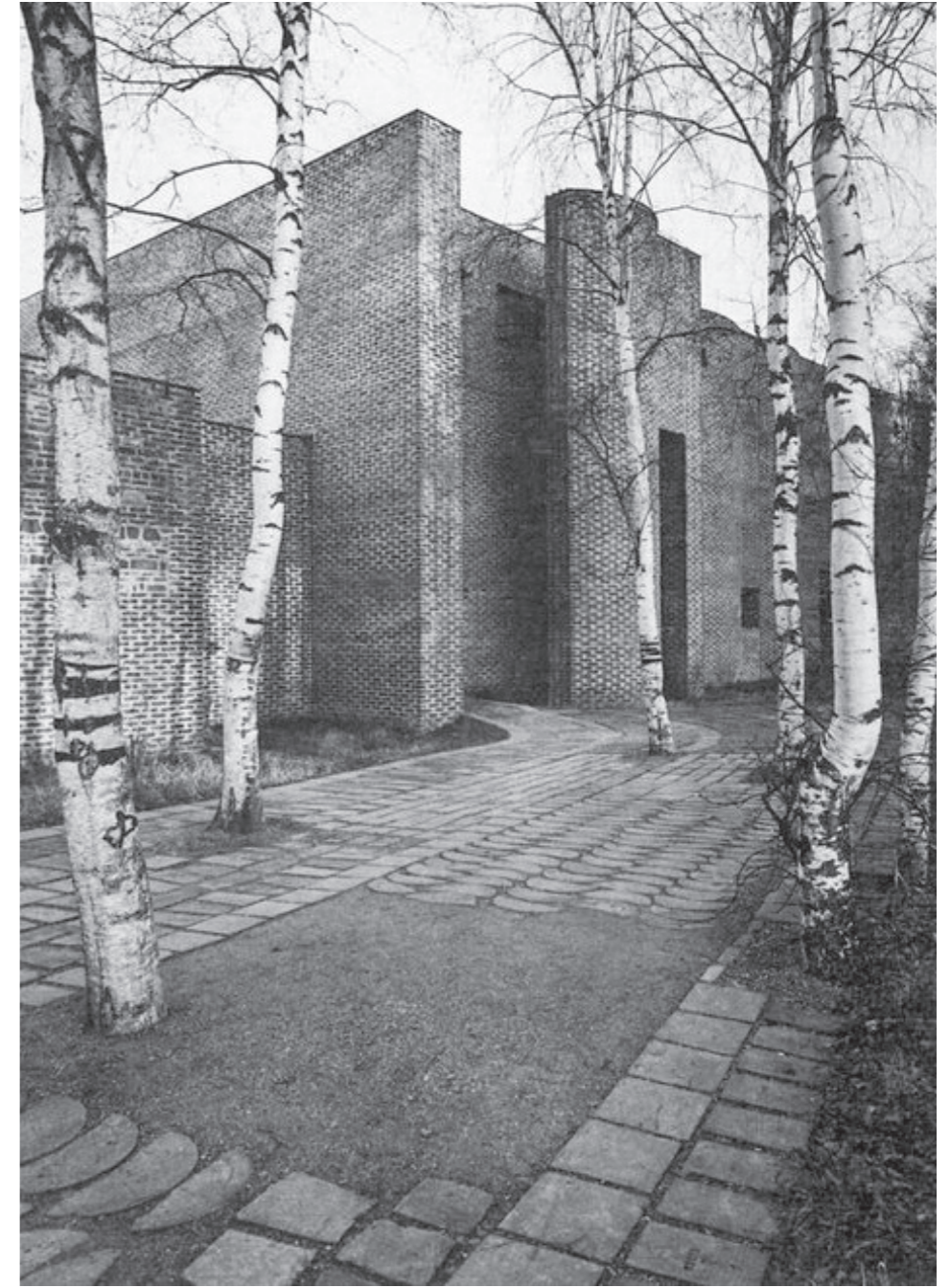
2035 - ...
middellange termijn
nieuw aangelegd voorplein
in symbiose met de invulling voor de kerk

Operahaus square, Bregenz, Vogt

Parc Dräi Eechelen, Luxembourg, MDP

Lewerentz

SCENARIO 2

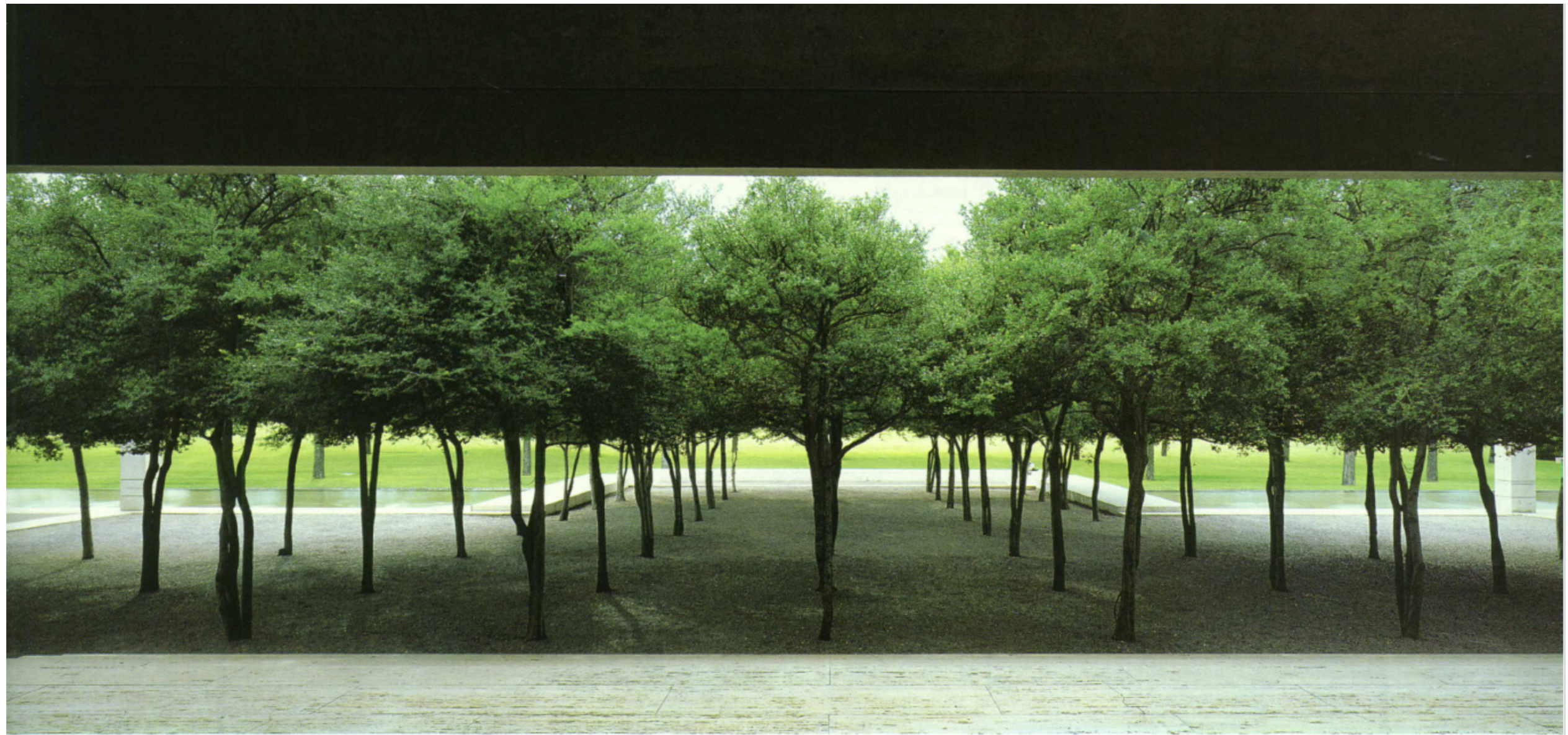
referenties
voorplein als omsloten dorpstuin/bos

2035 - ...

middellange termijn

nieuw aangelegd voorplein
in symbiose met de invulling voor de kerk

SCENARIO 2

referenties
voorplein als omsloten dorpstuin/bos

2035 - ...

middellange termijn

nieuw aangelegd voorplein
in symbiose met de invulling voor de kerk

visualisatie van een vergroend voorplein

SCENARIO 2

referenties
voorplein als omsloten dorpstuin/bos

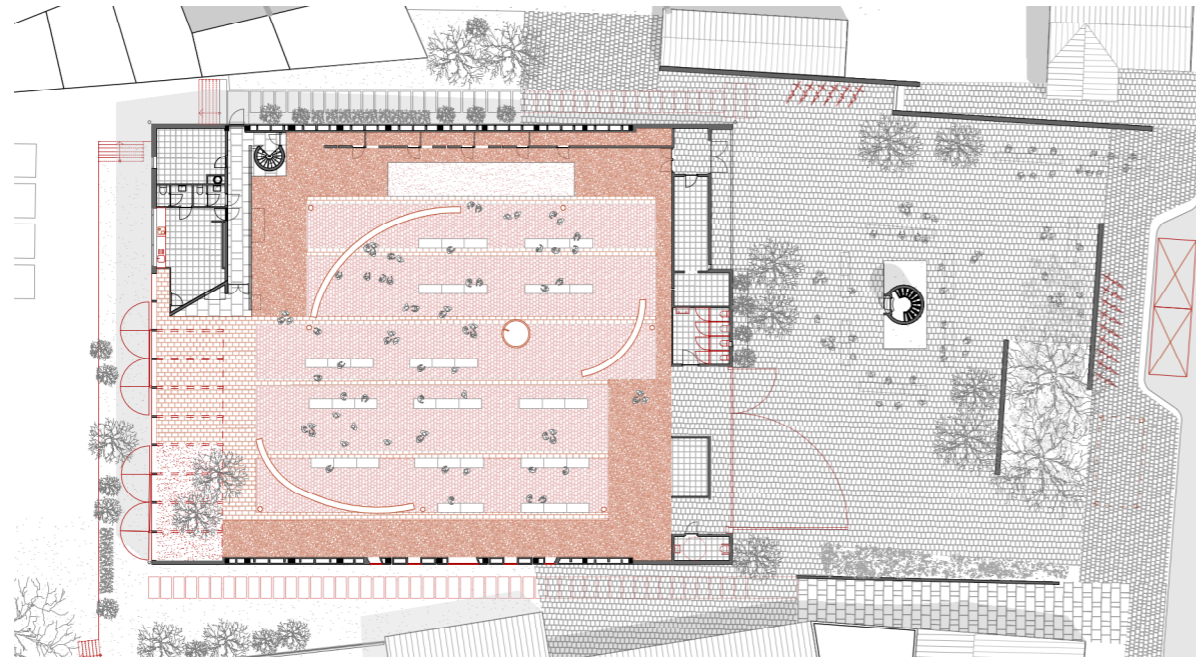
2035 - ...

middellange termijn

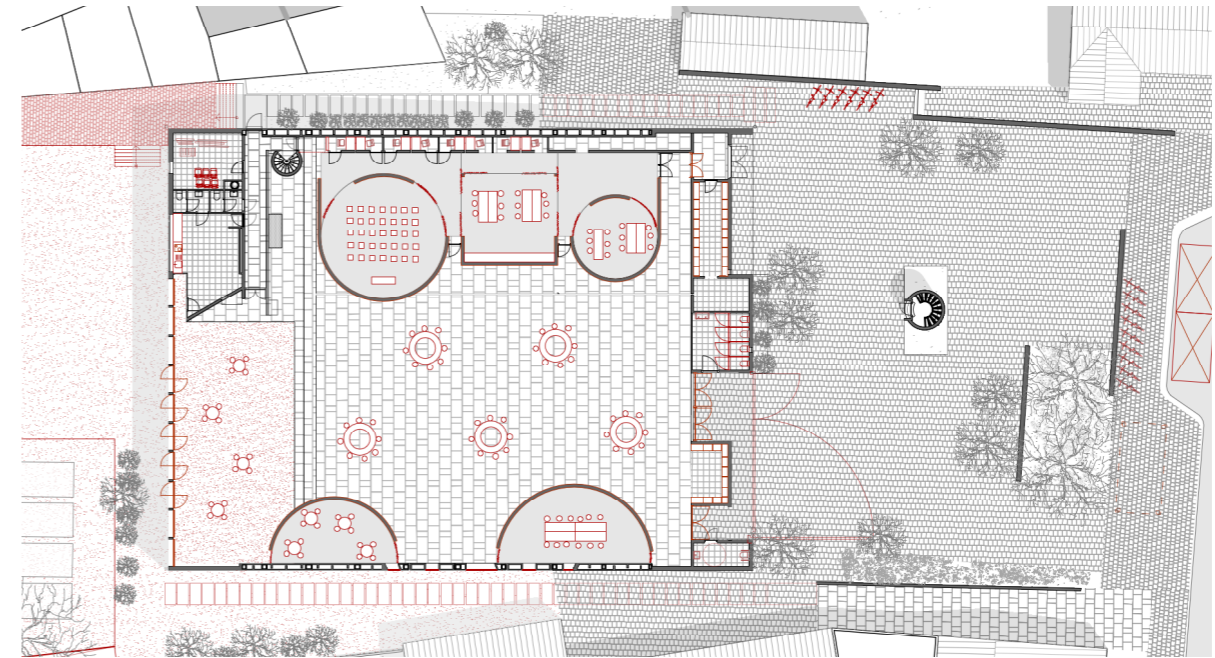
nieuw aangelegd voorplein
in symbiose met de invulling voor de kerk

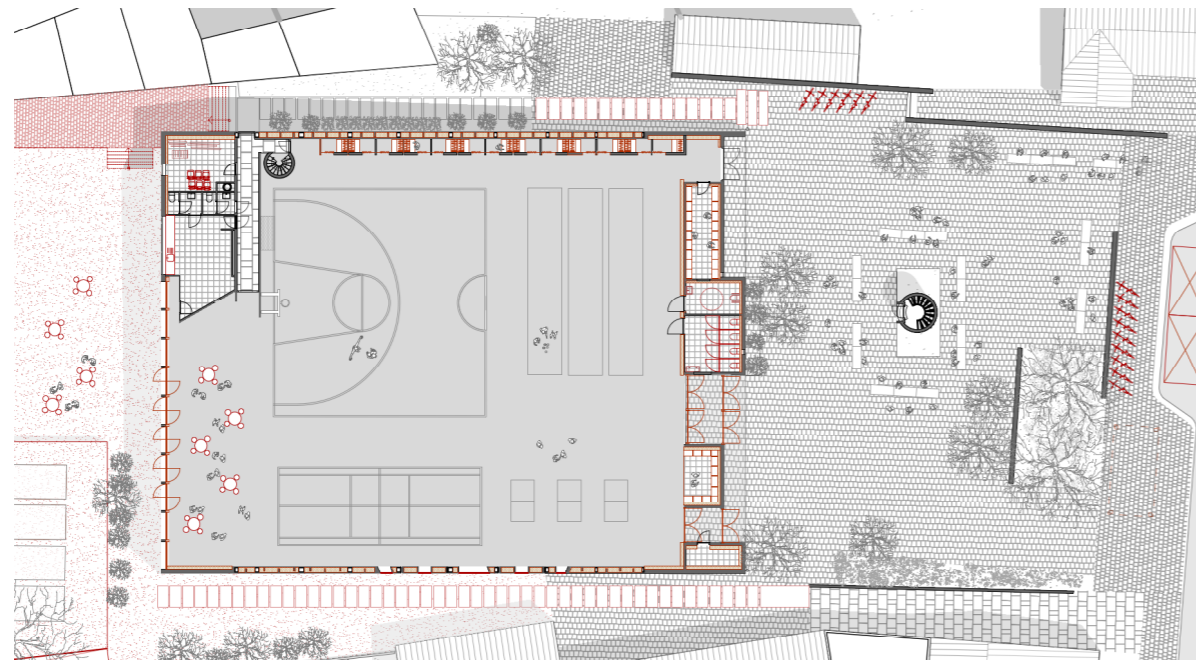
OVERZICHT SCENARIO'S

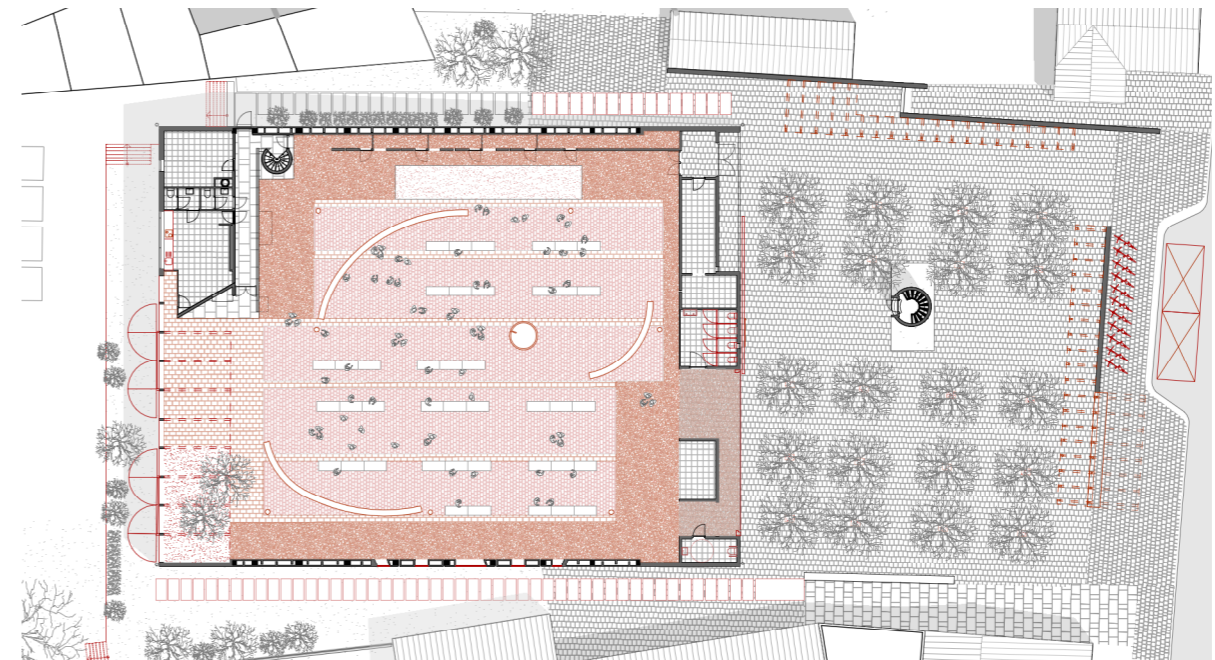
SCENARIO 1
oude kerk als overdekt plein

SCENARIO 2
met ingevoegde geïsoleerde volumes

SCENARIO 3
volledig geïsoleerde ruimte

SCENARIO PLUS
omgevingsaanleg - toegang

5. VERLOOP VAN DE AVOND

6 VERLOOP VAN DE AVOND

Sint-Jozef Ambachtsmankerk

WORKSHOP 1 29 FEBRUARI 2024

LOCATIE

parochiecentrum Ginderbuiten, Kapellestraat 90, 2400 Mol

DOELPUBLIEK

breed burgerpubliek/geïnteresseerden

DOELSTELLING

- informeren over het herbestemmingsproject, het participatie- en ontwerpproces en de verschillende scenario's op korte, middellange en lange termijn
- aftoetsen programmatorische invulling en wenselijkheid kerkgebouw als overdekt plein

PROGRAMMA:

19.00-19.30 Welkom & toelichting

19.30 – 20.45 Workshops in verschillende groepen: discussies scenario 1 overdekt plein, programma en omgevingsaanleg

20u45 – 21u00 uur Plenair afsluiten

MODERATIE & BEGELEIDING

- Gert, Provincie Antwerpen
- Dries, architect Petillon Ceuppens architecten
- Bert, Endeavour
- Caroline, Endeavour
- Laura, Endeavour

WORKSHOP 1 - DEEL 1

Sint-Jozef Ambachtsmankerkerk

19.00 – 19.30uur - welkom en toelichting

Inleiding avond

- Welkom en aanleiding opdracht (waarom herbestemming gezocht voor Sint-Jozef Ambachtsmankerkerk)
- Toelichting scenario's en stapsgewijze aanpak
- Kaderen van de participatie m.b.t. deze studie
- Toelichting verloop workshop

Wat vind je van de stapsgewijze aanpak voor het gebouw?

stapsgewijze aanpak

Sint-Jozef Ambachtsmankerkerk
Ginderbuiten
scenario 1
kerk als onverwarmde ruimte

Hoe sta je tegenover het idee om het kerkgebouw om te vormen tot een **overdekt plein**?

Wat zijn de **sterke aspecten** van het plan? Wat zou je **anders** voorzien?

korte termijn
 gebouw als overdekt plein;
 een centrale ontmoetingsplek

Investeringskost C
beheerskost C
onderhoudskost C

Sint-Jozef Ambachtsmankerkerk
Ginderbuiten
scenario 1
kerk als onverwarmde ruimte

Wat denk je dat een overdekt plein de leefbaarheid en het gemeenschapsgevoel in de wijk zal beïnvloeden?

Sint-Jozef Ambachtsmankerkerk
Ginderbuiten
scenario 1
programma

stapsgewijze aanpak

Sint-Jozef Ambachtsmankerkerk
Ginderbuiten
scenario 1
publieke ruimte

Hoe denk je dat het **autovrij** maken en het **vergroenen** van het voorplein de **leefbaarheid** in de wijk zal beïnvloeden?

Waarom?

Zie je mogelijkheden voor lokale ondernemers of organisaties om betrokken te raken bij het overdekte plein?

referenties

WORKSHOP 1 - DEEL 2

Sint-Jozef Ambachtsmankerkerk

19.30 - 20.00 uur

discussie scenario 1 overdekt plein

het draagvlak voor het kerkgebouw als overdekt plein aftoetsen

Wat vind je van de stapsgewijze aanpak voor het gebouw?

SCENARIO - MASTERPLAN PUBLIEKE RUIMTE
overkoppende ontwikkelingsplan met aandacht voor kwalitatieve verbetering. Buitenruimte, mobiliteit, openbare...

stapsgewijze aanpak

SCENARIO 0
vernieuen openstellen voor gebruik

SCENARIO 1
medium kerk als publiek plein
sanitaire voorzieningen en bergingstoel

SCENARIO 2
low impact renovatie en openstellen
sanitaire voorzieningen
deurruimte lockeren

SCENARIO 3
volledig gelicentieerd
cultuur
groter publiek
exposities
voorzettingen
openbare
sport
turnzaal school
lectuurs
yoga

AFWEGINGRADEER FASE 1

Het is te vroeg om beslissingen te nemen omtrent al dan niet gedeeltelijke of volledige afbraak. Het doel van de huidige studie is het verkennen van de mogelijke gebouwen- en landschapsaanpak om onder andere de bestaande programma- en ruimtelijke invloeden te maken.

SCENARIO - MASTERPLAN PUBLIEKE RUIMTE
overkoppende ontwikkelingsplan met aandacht voor kwalitatieve verbetering. Buitenruimte, mobiliteit, openbare...

Wat sta je tegenover het idee om het kerkgebouw om te vormen tot een overdekt plein?

Wat zijn de sterke aspecten van het plan? Wat zou je anders voorzien?

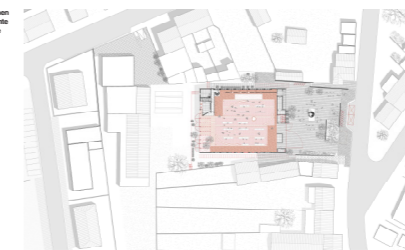
Sint-Jozef Ambachtsmankerkerk
Ginderbuiten
scenario 1
kerk als onverwarmde ruimte

Provincie Antwerpen

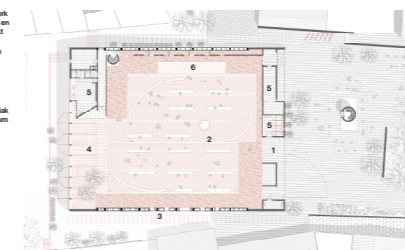
korte termijn gebouw als overdekt plein; een centrale ontmoetingsplek

Investeringskost €
beheerskost €
onderhoudskost €

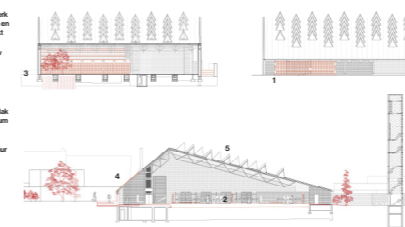
De kerk en het voormalige vorm
van de publieke buitenruimte
als nieuw centrum en centrale
ontmoetingsplek voor
Ginderbuiten

1. verwijderen buitenschijfwijk en te vervangen door poorten en hekwerk; gebouw als overdekt plein
2. buitenverharding in gebouw als verhoging van voorplein
3. afbraak zijvolumen bleichfabriek om nieuwe opening te creëren
4. openbreken achterste deel kerk zoveel in gewel als in het dak om relatie met parochiecentrum te versterken
5. diensende functie: sanitair, berging, kichenette, etc.
6. petanque

1. verwijderen buitenschijfwijk en te vervangen door poorten en hekwerk; gebouw als overdekt plein
2. buitenverharding in gebouw als verhoging van voorplein
3. afbraak zijvolumen bleichfabriek om nieuwe opening te creëren
4. openbreken achterste deel kerk zoveel in gewel als in het dak om relatie met parochiecentrum te versterken
5. verwijderen van verhoogd platform tot op de basisstructuur

WORKSHOP 1 - DEEL 3

Sint-Jozef Ambachtsmankerkerk

20.00 - 20.30 uur

discussie scenario 1 programma

potentieel programma voor het kerkgebouw als overdekt plein affoetsen

**Sint-Jozef Ambachtsmankerkerk
Ginderbuiten
scenario 1
programma**

Hoe denk je dat een overdekt plein de leefbaarheid en het gemeenschapsgevoel in de wijk zal beïnvloeden?

De kerk en het overdekt plein vormen samen de publieke buitenruimte als nieuw centrum en centrale ontmoetingsruimte voor Ginderbuiten

1. verwijderen buitenbeschrijfwerk en te verwijderen door poorten en hekwerk; gebouw als overdekt plein
2. buitenverharding in gebouwen als verlenging van voorgeplein
3. afwezig zijwanden: beschikbare omruimte opening te creëren
4. openbreken achterste deel kerk zoveel in grond als in het dak om relatie met parochiecentrum te versterken
5. diverse functies: sanitair, berging, kichenette, etcetera
6. patinoon

1. verwijderen buitenbeschrijfwerk en te verwijderen door poorten en hekwerk; gebouw als overdekt plein
2. buitenverharding in gebouwen als verlenging van voorgeplein
3. afwezig zijwanden: beschikbare omruimte opening te creëren
4. openbreken achterste deel kerk zoveel in grond als in het dak om relatie met parochiecentrum te versterken
5. verwijderen van verlaagd pleindek tot op de basisstructuur

Voor welke soorten activiteiten zou je het overdekte plein willen gebruiken?

referenties

Linu Be-Bord SESC Pompoen Factory - de binnenruimte wordt een publiek interieur, een overdekt plein met ruimte voor ontmoeting

Park Spoor Noord, Antwerpen

Zie je mogelijkheden voor lokale ondernemers of organisaties om betrokken te raken bij het overdekte plein?

WORKSHOP 1 - DEEL 4

Sint-Jozef Ambachtsmankerkerk

20.30 - 20.45 uur

discussie scenario 1 omgevingsaanleg

het draagvlak voor de omgevingsaanleg scenario 1 afvoetsen

Sint-Jozef Ambachtsmankerkerk
Ginderbuiten
scenario 1
publieke ruimte

stapsgewijze aanpak

2023
voorplein wordt gebruikt als parking, waardoor de dienstverlening wordt gehypothecard

2025-2026
korte termijn
parkeervoorzieningen + eerste vergroeningsgebieden

2028-2030
middellange termijn
ruimtes aangepast voorplein in hybridische met de draagvlak voor de kerk

2035-2040
lange termijn
vrijwillige, samenhangend sportbaar domein als aangename verblijfs- en ontmoetingsplek

Het kerkgebouw en omliggende publieke ruimte dienen elkaar te versterken om zo ook effectief een kwalitatieve centrale ontmoetingsplek te kunnen maken voor de bewoners van Ginderbuiten. Het traditioneel publieke domein kan dan enkel als verbodend ding werken door ook hier voldoende aandacht aan te besteden en een te streven naar een samenhangend kwalitatief geheel. Het belang van strategische place-making komt ook duidelijk naar voor parallelle traject 'verduurzaming dorpen'. Ook hier kan de reeds bestaande diverse verschillende tijdsbestanden, waarin door het toelaten en beschikken faciliteren van een publiek gebruik mogelijkheden worden getoond aan en door de bewoners.

referenties

Wijzen Landscaping - Tactiel museum Kortrijk. De bestaande parking wordt strategisch vergroend.

voorbeelden van een gecontroleerde verduurzaming van de publieke groenstructuur om onderhoud tot een minimum te beperken.

Hoe denk je dat het autovrij maken en het vergroenen van het voorplein de leefbaarheid in de wijk zal beïnvloeden?

In een eerste scenario voor het publieke domein wordt het voorplein van de kerk aangevuld. Het plein wordt autovrij gemaakt. Er wordt vervolgens ingezet op vergroening door het lokaal verwijderen van de bestaande betonnen zones en de vrijgekomen zones te planeren. De bestaande zones mogen gecontroleerd vervallen waardoor onderhoud tot een minimum wordt beperkt t.o.v. de omliggende gebouwen.

Er zijn potentieel voldoende parkeerplaatsen (+400) aanwezig op maximaal 200m van de kerk. Ter hoogte van het voorplein, worden twee parkeerplaatsen voorzien voor klanten van lokale handelaars.

visuele situatie van een vergroend voorplein door strategisch weggeven (+-oortanden) de betonnen zones

COLOFON

ontwerpend haalbaarheidsonderzoek n.a.v. de herbestemming van de Sint-Jozef Ambachtsmankerk te Ginderbuiten

In opdracht van:
GEMEENTE MOL

*contactpersoon: Yves Vanroten - DESKUNDIGE SAMENLEVINGSOPBOUW – DESKUNDIGE DORPSONTWIKKELING - tel. 014 27 24 20
email: yves.vanroten@gemeentemol.be*

Onderzoeksteam

STUDIO OPEN KERKEN

Petillon Ceuppens architecten

Endeavours

RE-ST

adres: Petillon Ceuppens architecten; Sint-Paulusplaats 24, 2000 Antwerpen

email: info@petillonceuppens.be

contactpersoon: Dries Ceuppens - tel: 0474 91 94 77

Datum:

29.01.2024

Alle tekeningen zijn indicatief: de maatvoering is onder voorbehoud en gebaseerd op de gegevens en plannen die werden aangereikt door de opdrachtgever.